

230

๐231๓

1๓๓/๕

อนุสรณ์

๙

แต่

ศาสตราจารย์เล็ก ไทยง

ณ คริสตจักร ที่ ๑ สำเหร่

วันอาทิตย์ที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๓

เลขหมู่ 230
02310

เลขทะเบียน 017432

คริสต์จักรที่ ๑

ศาสตราจารย์ เล็ก ไทยง

ชาตะ 22 มกราคม 1900

มตะ 18 กันยายน 1980

ประวัติคุณพ่อ

คุณพ่อ เล็ก ไทยาง เป็นบุตรคนที่สองของ นายยงและนางผาด
เกิดเมื่อวันที่ ๑๕ เดือนยี่ ปีมะโรง ตรงกับวันที่ ๒๒ มกราคม
ค.ศ. ๑๙๐๐ (พ.ศ. ๒๔๔๓) ที่ตำบลสามเสน จังหวัดพระนคร คุณพ่อมี
พี่น้องทั้งหมด ๔ คน คือ

๑. นายฮู ไทยาง
๒. ศาสตราจารย์ เล็ก ไทยาง
๓. นางพิน ชูเกียรติ (ถึงแก่กรรมแล้ว)
๔. นางวิไล หงษ์ปาน

คุณพ่อได้ทำการสมรสกับคุณแม่ (นางสาวการุญรัตน์ วีระชัย)
ที่โบสถ์คริสต์จักรที่ ๔ (สี่สัสมันรวงศ์) โดยศาสนทูต ว.ย. แม็คคัลลาร์
เป็นผู้ประกอบพิธีทางศาสนาคริสต์ เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๒๗
(พ.ศ. ๒๔๗๐) และจัดการเลี้ยงต้อนรับโดย ศาสนทูต และหม่อม เอ็ม.บี.
ปาล์มเมอร์ กับหม่อม เอ. กอลท์ ที่ห้องประชุมหอธรรมของโรงเรียน
กรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย คุณพ่อมีลูกรวม ๕ คนด้วยกัน คือ

๑. เรือโทรัชชัย ไทยาง (ถึงแก่กรรมแล้ว)

๒. นางอุไรทิพย์ อินทุเวช ผู้จัดการโรงเรียนสามมุกคริสเตียน

วิทยา สมรสกับนายบรรจบ อินทุเวช (ถึงแก่กรรมแล้ว) มีลูก ๓ คน คือ

1. เด็กหญิง ปณมาภรณ์ อินทุเวช อายุ 12 ปี 8 เดือน
2. เด็กหญิง อมรรัตน์ อินทุเวช อายุ 11 ปี 1 เดือน
3. เด็กหญิง ภัททิรา อินทุเวช อายุ 9 ปี 7 เดือน
3. ทนตแพทย์หญิง นิภาวัฒน์ ราชศรี หัวหน้าแผนกทันตกรรม
โรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน สมรสกับนายเมษยามิน ราชศรี มีลูก 1 คน
เด็กหญิง ฌัตตินา ราชศรี อายุ 9 ปี 2 เดือน
4. เกสัชกรหิรัญชัย ไทยง หัวหน้าฝ่ายขายต่างจังหวัด บริษัท
เลอเปอตต์ สมรสกับเกสัชกรหญิง พิมพ์รัก วัชรภักย์ มีลูก 1 คน คือ
เด็กหญิง พิมพ์วดี ไทยง อายุ 2 ปี 3 เดือน
5. นายชัยวัช ไทยง อาจารย์คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหา-
วิทยาลัย

ประวัติการทำงาน

- คุณพ่อ ได้คลุกคลีอยู่กับวงการศึกษามาตลอดระยะเวลา 60 ปี
เต็ม นับตั้งแต่เริ่มเข้าทำงานเป็นต้นมา จนกระทั่งปัจจุบัน
- 2461 เป็นครูสอนที่โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย
 - 2478 เข้ารับราชการเป็นผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ฝ่ายวิชาการที่
โรงเรียนบ้านสมเด็จ (วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จ ใน
ปัจจุบัน)
 - 2481 ม.ล. ปิ่น มาลากุล ในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน
เตรียมอุดมศึกษา ได้ไปขออนุญาตโอนให้คุณพ่อ มา

ก

เป็นอาจารย์ผู้ปกครองของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา
จนกระทั่งปี 2493 ซึ่งมีอาจารย์ สนั่น สุมิตร เป็น
ผู้อำนวยการอยู่ในระหว่างนั้น คุณพ่อก็ได้รับการแต่งตั้ง
ตั้งจากอาจารย์ สุกิจ นิมมานเหมินทร์ ให้เป็น
อนุศาสก ของหอพักนิสิต (ชาย) จุฬาลงกรณ์มหา-
วิทยาลัย อีกด้วย

ในระหว่างการทำงาน สภาคริสตจักรในประเทศไทย ได้ขอ
ตัวไปทำงานให้กับสภาฯ ในตำแหน่งต่างๆ

- เหนรัญญิกสภาคริสตจักรในประเทศไทยรุ่นแรก (ค.ศ. 1934 - 1936)
- เหนรัญญิกสภาคริสตจักรในประเทศไทย สมัยที่ 2 (ค.ศ. 1937 - 1939)
- นายกสภาคริสตจักรในประเทศไทย (ค.ศ. 1940 - 1941)
- เลขาธิการสภาคริสตจักรในประเทศไทย (ค.ศ. 1951 - 1953)
- เลขาธิการสภาคริสตจักรในประเทศไทย (ค.ศ. 1953 - 1958)
- ผู้จัดการโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย
- ผู้อำนวยการโรงเรียนในเครือของสภาคริสตจักรในประเทศไทย -
ไทยจำนวน 35 โรงเรียน

- ผู้จัดการไทยคนแรกของโรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน ถนน
สโลม
- 2507 หลังจากเกษียณอายุแล้ว อาจารย์ยุกต์ ณ ถลาง ได้
ขอเชิญให้ช่วยกิจการโรงเรียน โดยดำรงตำแหน่ง
เป็นอาจารย์ใหญ่โรงเรียนกรุงเทพโพลิเทคนิค ยมราช
- 2519 ได้ขอลาออกจากโรงเรียนกรุงเทพโพลิเทคนิค เพราะ
สุขภาพไม่ค่อยดี และได้พักผ่อนอยู่ที่บ้านไทย
สำหรับ ในระยะแรกๆ คุณพ่อรู้สึกเหงาที่ไม่ต้องทำ
งาน เพราะความเคยชินต่อการทำงานมานาน จึง
เดินทางไปเยี่ยมเยียนลูกสาวที่โรงเรียนสามมุขคริส-
เตียนวิทยา เพื่อที่จะได้ช่วยดูแลหลานสาว 3 คน
เป็นครั้งคราว ซึ่งก็เป็นโอกาสดี เพราะคุณพ่อได้
เปลี่ยนอากาศ ทำให้สุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรงขึ้น
สามารถที่จะเดินทางไปไหนมาไหนได้สะดวก ไม่ต้อง
เป็นภาระอย่างใดต่อผู้อื่น แต่เนื่องจากคุณพ่อก็มีอายุ
มากแล้ว ฉะนั้นเวลาที่ท่านไปไหนมาไหน จะต้อง
มีคนไปเป็นเพื่อนด้วยทุกครั้งเพื่อคอยดูแล และระวัง
มิให้ท่านหกล้ม

คุณพ่อมีความสุขที่ค่อนข้างจะแข็งแรง มีโรคประจำตัวอยู่คือ โรค
ภูมิแพ้และหอบ ลูกหลานก็คอยเป็นห่วงเป็นใยในสุขภาพของคุณพ่อ จะ
พาคุณพ่อไปตรวจร่างกายและฉีดยาอยู่เป็นประจำทุก 2 สัปดาห์ ซึ่งคุณ
พ่อก็ยังคงปกติสุขมีร่างกายแข็งแรง เดินไปไหนมาไหนได้อย่างสะดวกสบาย
บางครั้งคุณพ่อยากไปเที่ยวต่างจังหวัด ในสถานที่ซึ่งคุณพ่อยังไม่เคยไป
เช่น อุทยานแห่งชาติ ภูกระดึง ฯลฯ นายแพทย์ได้ตรวจร่างกายเห็นว่า
แข็งแรงพอ หากใจสู้ก็ไปได้ คุณพ่อก็ไม่คร้ามและคุณพ่อก็ได้ไปถึงที่นั้น
สนใจอยาก คุณพ่อมีความสุขมากกับการได้ท่องเที่ยวและแวะชมคริสตจักร
ต่าง ๆ ในระยะบั้นปลายของชีวิต เพราะตลอดชีวิตของคุณพ่อในระยะที่
ท่านทำงานให้กับสภาคริสตจักรในประเทศไทยนั้น คุณพ่อได้ตระเวนไป
เยี่ยมคริสตจักร โรงเรียน สถาบันและองค์การต่าง ๆ ทั่วประเทศอยู่เป็น
ประจำ จึงเท่ากับในระยะนี้ได้ไปดูความเจริญของงานและพัฒนาการของที่
ต่าง ๆ ด้วย

ตลอดระยะเวลาที่คุณพ่อยังมีชีวิตอยู่ เนื่องจากบ้านอยู่ใกล้กับ
คริสตจักรที่ 1 สำหรับ คุณพ่อจึงได้มีโอกาสรับใช้งานของคริสตจักรที่ 1
สำหรับ ตั้งแต่ยังหนุ่มมาจนแก่ เริ่มตั้งแต่เป็นอนุชน เป็นผู้ปกครอง เป็น
ศาสนาจารย์ เป็นประธานคณะธรรมกิจ และเป็นศาสนาจารย์อาวุโส ของ
คริสตจักรที่ 1 สำหรับ คุณพ่อตั้งใจและตั้งใจอย่างยิ่งในการที่จะรับใช้งาน
ของพระ อาทิตย์ใดที่คุณพ่อได้เทศนา คุณพ่อจะมีความสุขมาก

ในวาระสุดท้าย ก่อนที่หลวงพ่อจะจากไป หลอพอได้เดินทางไป
 พักผ่อนและเยี่ยมลูกสาว ซึ่งเป็นผู้จัดการของโรงเรียนสามมุกคริสเตียน
 วิทยา บางแสน ชลบุรี เมื่อวันที่อาทิตย์ที่ 14 กันยายน 2523 เช่นเคย และ
 ในคืนวันพุธที่ 17 กันยายน 2523 ตอนดึก หลังจากที่คุณพ่อได้สอนพระ
 คัมภีร์ให้กับอาจารย์คนหนึ่งของโรงเรียนแล้ว ท่านก็ได้เข้านอนตามปกติ
 คนนั้น ฝนตกหนักมากและมายุด้วย ในราวตีหนึ่งกว่าของคืนนั้น คน
 ร้ายได้จัดประตูบ้านและกำแพงขึ้นไปชั้นบนของบ้านพัก และไปเกาะห้อง
 เรียกลูกสาวให้ออกมา แต่คุณพ่อไม่เคยคิดว่าจะมีคนคอยมุงร้าย จึงเดิน
 ออกมาด้วยความสงสัยว่ามีอะไรเกิดขึ้น คนร้ายจึงได้ใช้ปืน .38 ยิงศีรษะ
 1 นัด โดยที่ลูกสาวซึ่งอยู่ในห้องนอนอีกห้อง ไม่มีโอกาสทราบเลยว่า คุณ
 พ่อถูกยิงตายเสียแล้ว เพราะไม่ได้ยินเสียงปืน ได้ยินแต่เสียงคุณพ่อพูด
 กับคนร้ายว่า “ขออย่าได้ทำร้ายเลย เพราะอายุมากแล้ว ตัวเองเป็นครู
 ไม่มีทรัพย์สินสมบัติอะไรหรอก” และหลังจากนั้นเสียงดังโครมครามอยู่พัก
 หนึ่ง พัสสาวจึงได้กอดสัญญาณภยขอความช่วยเหลือ เมื่อพวกครู นักเรียน
 ในโรงเรียนขึ้นมาที่บ้านพัก หลังจากได้ยินเสียงสัญญาณภย ก็สายเกินไป
 เสียแล้ว

คุณพ่อได้จากไปแล้วอย่างสงบ โดยไม่มีเสียงร้องเลย จากไป
 อยู่กับองค์พระผู้เป็นเจ้าในสรวงสวรรค์ เมื่อวันที่ 02.10 น. ของวันที่ 18
 กันยายน 2523 เหลือเพียงคุณงามความดีและแบบฉบับที่ดีต่าง ๆ ไว้ให้ลูก
 หลานและศิษย์ได้ระลึกถึงและดำเนินรอยตามต่อไป

วันแต่งงาน 27 พฤษภาคม 1927 (พ.ศ. 2470)

ความสุขในครอบครัว "ไทยง"

ลูกทั้งห้า: ชัยธวัช นิภาวัฒน์ ธวัชชัย อุไรพิทย หิรัญชัย

คุณพ่อกับลูกๆ หลานๆ

คุณพ่อกับคุณอา

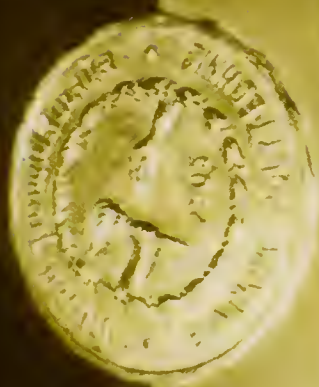
คุณย่าและคุณแม่ไปส่งคุณพ่อไปทำงานต่างประเทศ

ที่โรงเรียนกรุงเทพโพลิเทคนิค

กับผู้ได้บังคับบัญชา เมืองงานวันเกิด

RECEIVED
JAN 10 1964
NATIONAL ARCHIVES

RECEIVED
JAN 10 1964
NATIONAL ARCHIVES

RECEIVED
JAN 10 1964
NATIONAL ARCHIVES

RECEIVED
JAN 10 1964
NATIONAL ARCHIVES

คุณพ่อ-คุณแม่ ในแวดวงของลูกศิษย์ กรุงเทพมหานคร

งานวันเกิดคุณพ่อครบ 60 ปี เมื่อ 22 มกราคม 1960

ลูกๆ หลานๆ และญาติสนิทมิตรสหาย
มาร่วมรดน้ำและอวยพรวันเกิดคุณพ่อทุกปี

กับศิษย์โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียน ในวันทำพิธีเวียนเทียน แสดงความ
กตัญญูภัทเวทิตา ต่อคุณพ่อ เมื่อเดือนมีนาคม 1972 ที่บ้านคุณเสถียร ตามรภาค

ประมวลภาพ
พิธีไว้อาลัย

ศาสตราจารย์ เล็ก ไทยง

ณ คริสตจักรที่ ๑ สำหรับ
๑๘-๒๗ กันยายน ๒๕๒๓

พระบาทสมเด็จพระ
มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

เพลงสั้น ๆ เรื่อง พระบาทสมเด็จพระ

มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
แต่งขึ้นโดย พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

คุณลุง และ คุณอา

ลูก ๆ หลาน ๆ

พิธีนมัสการไว้อาลัย ศาสนาจารย์เล็ก ไทยง ณ คริสตจักรที่ ๑ สำหรับ

18-28 กันยายน 2523

เวลา 19.30 น.

วันพฤหัสบดี ที่ 18 กันยายน 2523

คริสตจักรที่ 1 สำหรับ

ศจ. ทองสุข มังกรพันธุ์

เป็นเจ้าภาพ

เป็นผู้เทศน์

วันศุกร์ที่ 19 กันยายน 2523

คณะครูศาสตร์ จุฬา ฯ

ศจ. นรระ กำแพงส่อง

เป็นเจ้าภาพ

เป็นผู้เทศน์

วันเสาร์ที่ 20 กันยายน 2523

ศิษย์เก่าโรงเรียนสามมุกคริสเตียนวิทยา

ศจ. ดก วอลเลย์

เป็นเจ้าภาพ

เป็นผู้เทศน์

วันอาทิตย์ที่ 21 กันยายน 2523

คริสตจักรไมตรีจิต

ศจ. พิชัย พิริยวัฒนาพร

เป็นเจ้าภาพ

เป็นผู้เทศน์

วันจันทร์ที่ 22 กันยายน 2523

สภาคริสตจักรในประเทศไทย

ศจ. ตำราญ กวงแหวน

เป็นเจ้าภาพ

เป็นผู้เทศน์

วันอังคารที่ 23 กันยายน 2523

สมาคมศิษย์เก่า B.C.C และศิษย์เก่า B.C.C.

รณคุณเสถียร ตามรภาค

เป็นเจ้าภาพ

ศจ. ทรงเดช กุสาวดี

เป็นผู้เทศน์

วันพุธที่ 24 กันยายน 2523

โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย และศิษย์เก่า B.C.C.

รณ 2502 และโรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน เป็นเจ้าภาพ

ศจ. จุฬินทร์ ตกแต่ง

เป็นผู้เทศน์

วันพฤหัสบดีที่ 25 กันยายน 2523

สโมสรอาจารย์ จุฬา ฯ

เป็นเจ้าภาพ

ศจ. ประยูร คาระวานนท์

เป็นผู้เทศน์

วันศุกร์ที่ 26 กันยายน 2523

บริษัทเลอเปอต จำกัด

เป็นเจ้าภาพ

ศจ. สัมฤทธิ์ วงษ์สังข์

เป็นผู้เทศน์

วันเสาร์ที่ 27 กันยายน 2523

โรงเรียนและศิษย์เก่ากรุงเทพโพลิเทคนิค

เป็นเจ้าภาพ

ศจ. สุรพล ภูประพันธ์

เป็นผู้เทศน์

วันอาทิตย์ที่ 28 กันยายน 2523

พิธีบรรจutsch เวลา 15.30 น

ศาสนาจารย์ ภาคที่ 6

เป็นผู้เทศน์

ขอบพระคุณ

ในนามครอบครัว “ไผ่” ขอกราบขอบพระคุณท่านผู้มเกียรตินิ
ญาติ มิตรสหาย และพี่น้องในพระคริสต์ทุกท่าน ที่ได้กรุณามาร่วมพิธี
นมัสการไว้อาลัยคุณพ่อ (ศาสตราจารย์ เล็ก ไผ่) และมาร่วมในศาสนพิธี
บรรจุศพ ณ สุสานสำหรับ ครอง

ขอขอบคุณสำหรับการจัดศาสนพิธีในการนมัสการไว้อาลัยทุกคน
ตลอดจนพิธีบรรจุศพ ซึ่งได้รับความกรุณาจากท่านศิษยาภิบาลคริสตจักร
ที่ 1 สำหรับ (ศาสตราจารย์ ทองสุข มังกรพันธ์) ศาสนาจารย์ นีระ
กำแพงส่อง และบรรดาผู้ปกครอง มัคคนายก และอนุชนของคริสตจักรที่
1 สำหรับ

ขอขอบคุณ สำหรับ ศาสนาจารย์ ทุกท่านที่ให้เกียรติ และสละ
เวลามาเทศนาในการนมัสการทุกคน และได้มีส่วนร่วมในพิธีบรรจุศพ
ครองด้วย

ขอขอบคุณคณะนักร้องจากคริสตจักร สถาบัน องค์การและ
หน่วยงานต่างๆ ที่ได้มาร่วมถวายเพลงพิเศษในทุกคำคืนตลอดจนในวันพิธี
บรรจุศพ

ขอขอบคุณ หน่วยงาน สถาบัน และองค์การต่างๆ ที่ได้รับเป็น
เจ้าภาพและจัดบริการต่างๆ ในการนมัสการไว้อาลัย ทุกคน

ขอขอบคุณ นายแพทย์ อำนวย ถาวรกิจ และภรรยา และแพทย์
หญิงวิไลวรรณ ที่ช่วยให้ความสะดวกในการชันสูตรศพ จัดหาอุปกรณ์
ต่าง ๆ ในการชันสูตรศพเข้ามาตงที่คริสตจักรที่ 1 สำหรับ

ขอขอบคุณ เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน ที่ได้มา
ช่วยแต่งตัวศพเพื่อให้อยู่ในสภาพที่เรียบร้อย

ขอขอบคุณคณะกรรมการโรงเรียน คณะครู นักเรียน และ
เจ้าหน้าที่คณงานของโรงเรียนสามมุกคริสเตียนวิทยา ที่ได้ช่วยดูแลเป็น
ธุระในเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับศพในครั้งน

ขอขอบคุณ คุณโกวิทย์ และคุณวนิดา วิสวบรรพต ที่ได้วิ่งเต้น
ช่วยเหลือในกิจการต่าง ๆ เกี่ยวกับงานศพครั้งน

ขอขอบคุณ ญาติ พี่น้อง มิตรสหาย และศิษย์ ทุกคนที่ได้มีส่วน
ช่วยเหลือในทุกสิ่ง ทุกอย่าง เกี่ยวกับงานศพครั้งน

บุญกุศลอันใด อัน พึ่งเกิดจากศานตพิธีบรรจุศพของคุณพ่อ
(ศาสนาจารย์ เล็ก ไทยง) ครั้งน จงดลบันดาลให้ท่านทั้งหลายประสบแต่
ความสุข ความเจริญรุ่งเรือง ยิ่ง ๆ ขึ้นไปด้วยทุกคน

“ครอบครัว ไทยง”

28 กันยายน 2523

แต่
ศาสนาจารย์ เล็ก ไทยง
อดีตเลขาธิการ

สภาคริสตจักรในประเทศไทย

ศาสนาจารย์เล็ก ไทยง อดีตเหรัญญิกกิตติมศักดิ์และอดีตเลขาธิการสภาคริสตจักรในประเทศไทย ท่านเป็นทั้งรักและนับถือของคนทั่วไป ท่านได้จากโลกนี้ไปแล้ว เมื่อวันที่ 18 กันยายน ค.ศ. 1980 เพื่อที่จะอยู่กับพระเจ้าในสถานที่ซึ่งพระองค์ได้จัดเตรียมไว้แล้วสำหรับท่าน

เราขอโมทนาขอบพระคุณพระเจ้า สำหรับชีวิตของท่านศาสนาจารย์ เล็ก ไทยง ซึ่งได้เป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับคริสตชนทั้งหลายในการปรนนิบัติรับใช้ของพระองค์เป็นผู้เป็นเจ้าตลอดชีวิตของท่าน

ขอพระเจ้าทรงอวยพรแก่ บุตร หลาน ตลอดจนญาติพี่น้องของท่านที่อยู่เบื้องหลังทุกคน.

นายวิบูลย์ ภัทรธรรมมาส

ประธาน

สภาคริสตจักรในประเทศไทย

ศาสตราจารย์ เล็ก ไทยง ที่ข้าพเจ้ารู้จัก

ศาสตราจารย์ เล็ก ไทยง ได้เข้ามารับใช้สภาคริสตจักรในประเทศไทยในระยะที่กำลังก่อร่างสร้างตัว เสมือนบุคคลที่เข้ามาช่วยให้คริสตจักรในประเทศไทยก้าวหน้าต่อไปจากจุดเริ่มต้นแห่งสมัยยุคบุกเบิก ในช่วงดังกล่าวนี้ ข้าพเจ้าได้ยินแต่ผู้คนทีกล่าวถึงเกียรติคุณอันดีเด่นด้านความขยันขันแข็งในการทำงานของท่าน ย่อมท่อมเทกายใจให้กับภาระงานอย่างชนิดที่ไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย ท่านได้ร่วมงานกับผู้นำและประสานงานทั้งในและต่างประเทศยากที่จะหาผู้ใดเสมอเหมือนในยุคของท่าน จึงนับได้ว่าศาสตราจารย์ เล็ก ไทยง เป็นผู้ที่มีส่วนในการจรรโลงงานของสภาคริสตจักรในประเทศไทยนานนับปีด้วยความเสียสละร่วมกับผู้นำในสมัยนั้น จนกลายเป็น สถาบันหรือองค์การคริสตศาสนาฝ่ายโปรเตสแตนต์ในประเทศไทยที่มั่นคงจนตราบเท่าทุกวันนี้

ท่านดำรงตำแหน่งทั้งเลขาธิการ และเหรัญญิก แห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยติดต่อกันหลายสมัย คริสเตียนทั่วประเทศได้มอบเกียรตินี้แด่ท่านซึ่งแสดงให้เห็นเด่นชัดว่าเป็นบุคคลที่มีสมรรถภาพในการบริหาร และวิชาการ การเป็นผู้นำของท่านจะได้จารึกไว้ในประวัติศาสตร์ที่นานแสนนาน

ศาสตราจารย์ เล็ก ไทยง เป็นผู้ที่รักประวัติศาสตร์ไม่แพ้ไปจากศาสตร์อื่น ๆ และตัวท่านเองอยู่ในประวัติศาสตร์แห่งการสลายตัวของสภาคริสตจักรเพรสไบทีเรียนใน สหรัฐอเมริกาให้รวมตัวเข้าอยู่ภายใต้อำนาจการของสภาคริสตจักรในประเทศไทยเมื่อวันที่ 16 สิงหาคม ค.ศ. 1957 คณะ

มิชชันนารีที่มีความศรัทธาในองค์พระผู้เป็นเจ้าได้เข้ามาประกาศพระกิตติคุณในประเทศไทยเมื่อปี ค.ศ. 1828 เข้ามาทำงานในประเทศไทยได้ 106 ปี ก็ได้ดำรงก่อตั้งสภาคริสตจักรในประเทศไทยขึ้นเพื่ออนาคตและการเห็นการณ์ไกลในเวลานั้น ด้วยความมุ่งหมายว่าสักวันหนึ่งคนไทย คริสตจักรไทยจะได้ทำหน้าที่รับผิดชอบพันธกิจต่าง ๆ ด้วยตนเองทั้งหมดในปี 1934 เจตนารมณ์การก่อตั้งสภาคริสตจักรในประเทศไทยจะหาได้จาก “ธรรมนูญแห่งคริสตจักรในประเทศไทย” ว่าด้วยวัตถุประสงค์ของคริสตจักรในประเทศไทย คือ เพื่อรวบรวมคริสตศาสนิกชนทั้งหลายในประเทศไทยเข้าด้วยกัน เพื่อให้มีความสัมพันธ์ในการเผยแผ่พระกิตติคุณ และรับใช้พระเจ้าและชุมชนตามน้ำพระทัยของพระเจ้า **ด้วยวิธีการ** “เลี้ยงตัวเอง” และ “สร้างเสริมกิจการทั้งปวงให้เจริญเติบโตมั่นคงยิ่งขึ้น” ด้วยคริสเตียนทั้งหลายในประเทศไทยจะดำเนินตามจุดประสงค์ดังกล่าวนี้ให้สำเร็จ คริสเตียนในประเทศไทยจะเป็นผู้ที่กำหนดทิศทางเดินของตนเอง ทำให้คริสตจักรเป็นคริสตจักรไทย และเป็นไทแก่ตนเอง จากปีก่อตั้งสภาคริสตจักรในประเทศไทย 1934 จนถึง 1957 รวมเวลาได้ 23 ปี ในช่วงที่อาจารย์เล็กเป็นเลขาธิการสภาคริสตจักรในประเทศไทย ท่านเป็นบุคคลหนึ่งที่อยู่ในเหตุการณ์นั้น คือเป็นผู้เซ็นชื่อในเอกสารสำคัญเกี่ยวกับการสลายตัวขององค์การอเมริกันเพรสไบทีเรียนมิชชันฯ ในหลักการสลายตัวเข้ากับสภาคริสตจักรในประเทศไทยดังกล่าวข้างต้น เป็นเอกสารชิ้นสำคัญยิ่งในประวัติศาสตร์คริสตจักรไทย ช่วงหลังจากท่านได้เกษียณอายุแล้ว การสลายตัวของคณะมิชชันต่าง ๆ ก็ได้ดำเนินไปจนกระทั่งปิดสำนักงานของตนภายในประเทศ และมีสำนักงานใหม่ในรูปแบบที่เรียกว่า **เอกสัมพันธ์** ภายใต้สำนักงานของเลขาธิการสภาคริสตจักรในประเทศไทย

ข้าพเจ้าใคร่ขออ้างคำกล่าวของท่านอาวุโสผู้หนึ่งในวงการสภาฯ ในฐานะที่ท่านเคยดำรงตำแหน่งเป็นเหรียญกษาปณ์ และผู้อยู่ใกล้ชิดกับศาสนาจารย์เล็กด้วยผู้หนึ่ง คือ คุณสุธี คุณานุภร ได้กล่าวไว้ในข่าวคริสตจักรฉบับหนึ่งว่า “ข้าพเจ้าไม่พบอาจารย์เล็กมานานหลายเดือนแล้ว ทราบว่าร่างกายของท่านบอบสลายเข้าๆ ออกๆ โรงพยาบาล หลายครั้ง และดวงใจก็ชอกช้ำ เพราะได้สูญเสียภรรยาคู่ชีวิต ที่อยู่ร่วมกันมา 50 ปี.....แต่วิถีชีวิตของท่าน.....และของอาจารย์เล็กที่มีอุปสรรค มีการทดลอง มีภัยมรสุมรุนแรง แต่ก็สามารถเอาชนะได้ในที่สุดนับว่าเป็นชีวิตแบบอย่างที่ดีและสอนใจพวกเราทุกคนเป็นชีวิตที่เป็นพยานถึงพระคุณแห่งความรัก และการยกโทษของพระเจ้า....สละความเป็นฆราวาสยอมถวายชีวิตรับสถาปนาเป็นศาสนาจารย์ รับใช้คริสตจักรของพระองค์จนวันตาย อจ. เล็กเป็นคนทำงานเก่งและขยัน ไม่เห็นแก่เหน็ดเหนื่อยไม่เคยเรียกร้องค่าตอบแทน หรืออภิสิทธิ์ใดๆ เข้าไหน เข้าได้ เพราะมีลูกศิษย์เต็มเมือง ฉะนั้นสภาในยุคของ อจ. พ่วง เป็นประธาน อจ. เล็กเป็นเลขา และ อจ. จรูญ เป็นเหรียญกษาปณ์จึงเจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วยิ่ง สภาฯ เป็นรูปเป็นร่างของตัวเองก็ตอนนั้นแหละ หลังจากนั้นท่านก็เป็นประธานกองการศึกษา เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนในเครือสภาฯ และมาเป็นผู้จัดการโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัยด้วย ขณะเดียวกันก็เป็นประธานธรรมกิจคริสตจักรสำหรับ และรักษาการศึกษาภิบาลด้วย ทั้งๆ ที่งานอื่นมีเต็มมืออยู่ วันอาทิตย์ใดข้าพเจ้าไปนมัสการที่สำหรัเป็นต้องได้ฟังคำเทศนาของอาจารย์เล็กทุกครั้ง เมื่อครบเกษียณอายุสภาฯ....ท่านไม่ยอมอยู่หนึ่ง คงไปเป็นอาจารย์ใหญ่และสอนหนังสือในโรงเรียนอาชีวะมีชื่อแห่งหนึ่ง

....ในเรียงศาสนาก็ไม่เคยทอดทิ้ง คงช่วยงานที่ คริสตจักรสำหรัมาตลอด....”

เป็นคำกล่าวที่น่าชื่นใจแก่ทุกคน และก่อนจบเรื่องคุณสุธี ได้สรุปบทความของท่านด้วยข้อความจากพระธรรมสุภาษิต 16.2 อ่านว่า “ทางทั้งสิบของมนุษย์ก็บริสุทธิ์ ในสายตาของเขา แต่พระเจ้าทรงชั่งจิตใจ”....ไปอ่านฉบับภาษาอังกฤษจึงพบเนื้อความที่ไพเราะและหนุนน้ำใจดียิ่ง คือ Rroverb 16:2

“All the ways of man are Clean in his own eyes; but the Lord weigheth the spirit”

เท่าที่ข้าพเจ้ารู้จักศาสนาจารย์เล็ก ไทยาง ข้าพเจ้าได้เรียนรู้เรื่องการรับใช้พระเจ้าของท่าน ผลงานอันดีเด่นของท่านที่ไม่มีวันลืม ท่านจากเราไปเมืองบรมสุขเกษมที่พระเจ้าทรงจัดเตรียมไว้ สักวันหนึ่งเราจะได้พบท่านผู้กล้าหาญนี้สมกับพระเยซูคริสต์ตรัสว่า “อย่ากลัวผู้ที่ฆ่าได้แต่กาย แต่ไม่มีอำนาจที่จะฆ่าจิตวิญญาณ แต่จงกลัวพระองค์ผู้ทรงฤทธิ์ ที่จะให้ทั้งจิตวิญญาณทั้งกายพิลาศในนรกได้” มัทธิว 10.28

ข้าพเจ้าตั้งใจอย่างมากที่จะไปร่วมในพิธีบรรจบศพของท่านในวันสุดท้ายที่สุสานสำหรั ผังชนบุรี ข้าพเจ้าตั้งใจแต่งชุดศาสนาจารย์เพื่อให้ความเคารพและให้เกียรติท่านก่อนเรือนร่างจะฝังดิน แต่ท่านศาสนาจารย์เล็ก ไทยาง ที่ข้าพเจ้ารู้จัก.

ศจ. สัมฤทธิ์ วงษ์สังข์

รองประธาน

สภาคริสตจักรในประเทศไทย

ทศกัณฐ์เสวยผลไม้

[illegible]

ศาลแพ่งฯ ยืนคำพิพากษาเดิมไว้ โดยไม่รับฟ้องคดีอาญาของจำเลย
คดีอาญาของจำเลยจึงขาดความสำคัญไป

ประวัติของศาสนาจารย์เล็ก ไทยง

ส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาคริสตจักรในประเทศไทย

ในการประชุมสภาคริสตจักรในประเทศไทยครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 7—9 เมษายน 1934 ณ โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย ได้มีผู้แทนจากจังหวัดพระนคร 3 คน คือ

ศาสนาจารย์กิมเฮง มังกรพันธุ์
นายเล็ก ไทยง
นางปลีก อุณยะวงษ์

นายเล็ก ไทยง เป็นคนหนึ่ง ในจำนวน 3 คน ที่ได้เป็นผู้แทนเข้าร่วมประชุม และจากรายงานของนางอาจ วิทยาคม เสนอสภาคริสตจักรในสยาม ให้ที่ประชุมรับรองเจ้าหน้าที่ซึ่งกรรมการสยามคริสตสภาได้เลือกไว้ชั่วคราวสำหรับการประชุมคราวนี้ ในจำนวนเจ้าหน้าที่ 6 คน นายเล็ก ไทยง ได้ถูกเสนอให้เป็นเหรียญกิตติมศักดิ์และสภาได้ลงมติยอมรับรองตามที่กรรมการสยามคริสตสภาได้เลือกไว้ชั่วคราวสำหรับการประชุมคราวนี้และสภาได้ลงมติตั้งนายเล็ก ไทยงเป็นเหรียญกิตติมศักดิ์ของสภาคริสตจักรในสยามสำหรับคราวต่อไป

ในการประชุมสภาคริสตจักรในประเทศไทย ครั้งที่ 7 เมื่อวันที่ 7—12 ธันวาคม 1950 ณ โรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัย อาจารย์เล็ก ไทยง ได้รับเลือกเป็นเลขาธิการสภาคริสตจักรในประเทศไทย และประธานได้เชิญ อาจารย์เล็ก ไทยง เลขาธิการสภาฯ คนใหม่ปราศรัย

เลขาธิการสภาฯ คนใหม่กล่าวขอบคุณบรรดาผู้แทนทั้งหลายที่ได้ให้เกียรติเลือกท่านเป็นเลขาธิการฯ และปรารภว่า ถ้าท่านยังประจำอยู่ที่โรงเรียนเตรียมฯ นั้น จิตใจของท่านจะจ่ออยู่กับงานของพระและของสภาฯ อยู่เสมอ ครั้นมาทำงานประจำอยู่กรุงเทพฯ คริสเตียนพยาบาล ก็ได้รับความสะดวกสบายทุกอย่าง งานก็สนุกทำไม่เบื่อ เจ็บป่วยไม่ต้องเดือดร้อนเรื่องค่ายาค่ารักษา เพราะโรงพยาบาลให้ฟรีทุกอย่าง ก่อนจะรับหน้าที่นี้ก็ได้หารือกับ ดร. แวลส์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเหมือนกัน ดร. แวลส์ เสียตายอย่างมาที่จะต้องขาดท่าน ซึ่งเป็นกำลังสำคัญของโรงพยาบาลคนหนึ่ง แต่เพื่อเห็นแก่งานสำคัญของสภาฯ แผนกนี้ ดร. แวลส์ จึงยอมเสียสละให้ท่านมาทำงานในตำแหน่งเลขาธิการฯ นี้ และท่านสัญญาที่จะดำเนินงานตามนโยบายของสภาฯ ที่มีไว้ และยินดีที่จะปฏิบัติงานของพระจนสุดความสามารถ หากท่านผิดพลาดประการใด ก็ขอว่ากล่าวตักเตือนได้เต็มที่ ในที่สุดท่านขอความร่วมมือจากทุก ๆ ภาคในกิจการทุกอย่างซึ่งสภาฯ จะดำเนินต่อไป

ศาสตราจารย์เล็ก ไทหยง ได้เลือกเป็นเลขาธิการ 2 สมัย คือตั้งแต่ปี ค.ศ. 1951-1958 ศาสตราจารย์เล็ก ไทหยง เป็นผู้รับใช้ที่ซื่อสัตย์ ไม่ว่าท่านจะอยู่ในตำแหน่งเลขาธิการหรือไม่ ท่านยังรักและปรนนิบัติรับใช้องค์พระผู้เป็นเจ้าจนถึงวินาทีสุดท้ายแห่งชีวิตของท่าน.

ศจ. สำราญ กวงแหวน

เลขาธิการสภาคริสตจักรในประเทศไทย

วันที่ 22 กันยายน 2523

อาจารย์ เล็ก ไทยง ได้เป็นผู้ริเริ่มบุกเบิกสถานพยาบาลกรุงเทพ-
คริสเตียน เมื่อปี ค.ศ. 1949 — 1950 ในระยะนั้นที่ดินที่เป็นอยู่ก็เป็นป่า
แต่อาจารย์ได้ทำให้เรียบร้อยที่จะเป็นสถานที่สร้างโรงพยาบาลได้ ขณะนั้น
อาจารย์ได้เป็นผู้อำนวยการดูแลทั้งหมด ซึ่งทางโรงพยาบาลจะล้มความดีอันนี้
เสียมิได้เลย.

นายแพทย์ประสงค์ ชัยรัตน์

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน

NNNN

RM

ZCZC YRM004 CAA009 WTH114 1-006067 1266

TH BKRM CO UWNX 032

TDWX INDIANAPOLIS IN 32/29 22 1145

SAMRAN KWANGUEN CCT OFF ICE (TRY CCTOFF ICE BK 5)
BANGKOK

VERY SORRY ABOUT DEATH OF OUR BROTHER LECK THAI-
YONG.

SINCERE SYMPATHY TO FAMILY AND COLEAGUES.

PRAYERS FOR ALL OF YOU.

NOTTINGHAM

DOM/CHR IST IAN CHURCH

(DISCIPLES)

COL BK 5

พระธรรมโยบ 1.21

(ท่านโยบกล่าวว่า) “..... ..พระเจ้าประทานและพระเจ้า

ทรงเอาไปเสีย สาธการแต่พระนามพระเจ้า”

ศาสนาจารย์ เล็ก ไทยง
เสมอเสมอนร่วมธงญาติมิตรศิษย์ลูกหลาน
ให้ร่วมเย็นเป็นสุขผาสุสราญ
ตลอดกาลช่วงชีวิตปลงปลิววาย

น้ำจิตน้ำใจแสนใสสะอาด
ท่วมท้นญาติมวมิตร และศิษย์ทั้งหลาย
โอบอ้อมอารีมีต้นปลาย
บริสุทธิ์ผุดผ่องผกายพล่งเมตตา

จิตกระสันมั่นคงธำรงสถิต
องค์พระ เยชูคริสต์ คริสตศาสนา
มอบกายถวายชีวิตนบจิตศรัทธา

เทิดทูนบูชาคริสต์คุณ
บุตรหลานว่านเครือเชื้อสาย
พินอบถวาย คริสตองค์ ทรงสนับสนุน
เสมอเสมอสรรค์สร้างวางทุน
อบอุนชนม์ชีพจิตใจ

บัดนี้ท่านอาจารย์ผ่านพรากจากไปลับ
 สถิตอยู่กับ คริสตองค์ สิ้นสงสัย
 แม่จะร่ำร่ำอยู่แก้ใจ
 แต่ยากนักห้ห้ามหทัยมิให้ตรอม

พระเจ้าประทาน อาจารย์ มาให้มวลเรา
 แล้วทรงเรียกคืนเอาไปทะนุถนอม
 ถึงสุดรักสุดบูชาเราน้อมยอม
 ก้มคุกคามสักการพระนามพระองค์

อาลัยรัก อาจารย์ แสนสุดซึ้ง
 ท. มังกรพันธุ์

คุณพ่อกับบรรดาศิษย์เก่าโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียน

อาจารย์เล็ก ไทยง

ข้าพเจ้าได้รับโทรศัพท์ในการลาจากของท่านอาจารย์ ในตอนเช้าด้วยความเสียใจและประหลาดใจ ข้าพเจ้าเพิ่งได้รับโทรศัพท์จากอาจารย์เล็กเมื่อไม่กี่วันมานี้เองว่าสบายดี ได้ไปให้หมอตตรวจดูแล้ว แต่เหตุการณ์ที่ไม่คาดฝันก็เกิดขึ้นจนได้ โลกนี้เป็นอนิจจังแท้ ๆ

ข้าพเจ้ารู้จักอาจารย์เล็ก ไทยง เมื่อปี 1926 เมื่อได้ลาออกจากโรงเรียนสุทิวรารามมาเข้าโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย อยู่ชั้นมัธยมปีที่ 2 เวลานั้นท่านอาจารย์ยังไม่ได้แต่งงานกำลังเป็นหนุ่มรูปงามเต็มตัวและชอบเยี่ยมคุณครูการุญที่ชั้น ป. 3 ในเวลากลางวันเสมอ อาจารย์เล็ก ไทยงเป็นอาจารย์ค่านวนของโรงเรียนคริสเตียน และท่านสอนเวลานั้นตั้งแต่มัธยมปีที่ 5 ถึงมัธยมปีที่ 8 ท่านเป็นครูวิชาค่านวนยอดเยี่ยมในประเทศไทยคนหนึ่งทีเดียว ท่านเอาใจใส่สอนนักเรียนอย่างดี ทำให้ข้าพเจ้าได้รับเหรียญทองคำ เมื่อจบปีที่ 8 เมื่อปี 1933 (พ.ศ. 2475) และทั้งได้สอนบุตรชายข้าพเจ้าอีก 2 คนด้วย

ทางฝ่ายพระศาสนาคริสต์ ท่านเคยเป็นนายกสภาคริสตจักรในประเทศไทย สมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 พ.ศ. 2485 ญี่ปุ่นบุกประเทศไทย คริสตจักรสำหรับไม่มีศิษยาภิบาล เพราะเป็นสมัยเศรษฐกิจตกต่ำ มีสมาชิกมาประชุมในโบสถ์ อาทิตยละไม่ถึง 20 คน การเงินคริสตจักรตกลงมาก

ดิษยาภิบาลลาออกไปสอนหนังสือที่โรงเรียนคริสเตียนวิทยาลัย ท่านได้เรียก
 ข้าพเจ้าให้มาช่วยคริสตจักรที่ 1 สำหรับ โดยไม่มีสินจ้างใด ๆ ทั้งสิ้น ทั้งนี้
 เพราะข้าพเจ้าเคยทำงานคริสตศาสนากับคณะอเมริกัน เปรสไบทีเรียน มิส-
 ซัน ผ่านวิทยาลัยแมคกิววารี ผ่านมหาวิทยาลัยด้านศึกษาศาสตร์ ฯลฯ เวลา
 นั้น ข้าพเจ้าได้เริ่มทำการเป็นนักธุรกิจบ้างแล้ว ด้วยความรักพระเจ้าอย่าง
 ผ่องใส และพระเจ้าผู้ทรงพระชนม์อยู่ได้อวยพรให้กิจการข้าพเจ้าเจริญขึ้น
 ข้าพเจ้านับถืออาจารย์เล็ก เป็นอาจารย์ของข้าพเจ้าและบุตรชายของข้าพเจ้า
 ด้วย จึงรับเป็นผู้นำคริสตจักรสำหรับตลอดมา 30 กว่าปี ได้ช่วยเหลือ
 คริสตจักรด้านการเงิน การก่อสร้างและอื่น ๆ โดยการแนะนำของอาจารย์
 เล็ก ไทยยง

บัดนี้ อาจารย์เล็ก ไทยยง ที่นับถือและเคารพได้ลาลับไปแล้ว
 ข้าพเจ้ารู้สึกเสียกำลังใจมาก แต่ข้าพเจ้ารู้ว่าพระยะโฮวาทรงพระชนม์อยู่
 ข้าพเจ้ามีความเชื่อมั่นในพระองค์ว่า พระเจ้าจะทรงอวยพรแก่ทุกคนที่มี
 ความเชื่อมั่นในพระเจ้า และพระเจ้าจะคุ้มครองอวยพรให้ทุก ๆ คนที่มีศีล
 ธรรมอันดีรักและเชื่อพระองค์อย่างแท้จริง พระเจ้าจะอวยพรและคุ้มครองผู้
 ที่รักและเคารพนับถือพระองค์อย่างไม่ต้องสงสัย และข้าพเจ้าขอเป็นพยาน
 ได้แน่นอนในเรื่องนี้ พระองค์เป็นพระเจ้าผู้ทรงมหิทธิฤทธิ์ และเมตตาต่อ
 มนุษย์เสมอ

เรียร์ เขียวข้าแสง

ทำไม ทำไม

เมื่อผมทราบข่าวการจากไปของท่านศาสนาจารย์เล็ก ไทยง คำถามเกิดขึ้นว่า ทำไม แล้วผมก็ติดตามเรื่องที่เกิดขึ้น แม้ว่าเข้าใจบ้าง แต่ก็ยังสงสัยอยู่นั่นเองว่า ทำไมเกิดขึ้นอย่างนั้น ทำให้ผมคิดถึงตอนที่ผมรู้จักท่านอาจารย์ เมื่อสมัยท่านเป็นเลขาธิการสภาคริสตจักรในประเทศไทย เวลานั้นผมกำลังศึกษาอยู่ที่โรงเรียนพระคริสตธรรม เชียงใหม่ ท่านอาจารย์ได้ไปเยี่ยมทางภาคเหนือ และแวะไปเยี่ยมที่โรงเรียน เป็นครั้งแรกที่ผมได้พบท่าน และฟังท่านเทศนาในห้องนมัสการของโรงเรียน ท่านพูดให้กำลังใจแก่นักศึกษา และยังให้ความช่วยเหลือผมเป็นพิเศษ เพราะตอนนั้นผมเป็นนักศึกษาที่มีครอบครัวแล้ว ก่อนที่ท่านจากครอบครัวผม ท่านบอกว่า ให้อดทนในการเรียน เมื่อจบแล้วจะได้ไปทำงานด้วยกันและแล้วก็เป็นอย่างนั้น เมื่อผมจบก็ได้มาทำงานร่วมกันกับท่าน ได้ย้ายมาอยู่ใกล้กับบ้านของท่าน ผมจำได้แรกๆ ที่ผมมาอยู่กรุงเทพ ฯ ผมเป็นคนต่างจังหวัด มีหลายสิ่งในกรุงเทพ ฯ ที่ผมยังไม่คุ้นเคย แม้แต่การออกไปหาซื้ออาหาร ท่านอาจารย์เล็กกับคุณครูการุญ ได้แวะมาเยี่ยมที่บ้านพร้อมกับอาหาร ซึ่งบุญคุณอันนี้ผมและครอบครัวประทับใจมาก เมื่อทราบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับท่าน จึงทำให้ผมตั้งคำถามว่า ทำไม

ต่อมาเมื่อท่านอายุมากแล้ว ท่านได้พักผ่อนอยู่ที่บ้าน ท่านก็ยังให้ความร่วมมือในงานของโบสถ์ ไม่ว่าจะเป็นการเทศนาหรือประกอบพิธีต่าง ๆ

แม้ครั้งสุดท้ายในชีวิตของท่าน ท่านยังนั่งนมัสการอยู่ที่โบสถ์ ยังจับมือผมไว้ และบอกว่า ทำงานให้เข้มแข็ง พระเจ้าจะทรงอวยพร แล้วผมยังได้พุงท่าน ค่อยๆ เดินออกจากโบสถ์ คิดไม่ถึงกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นปัจจุบันทันด่วนอย่างนั้น ก็อดที่จะถามไม่ได้ว่า ทำไม

แต่เมื่อคิดถึงความรัก ความเมตตา และความเชื่อ ความวางใจในพระเจ้าที่ท่านเชื่อและถวายตัวรับใช้แล้ว ก็เข้าใจว่า ตลอดชีวิตของท่าน ได้วางใจแล้วในองค์พระผู้เป็นเจ้า ไม่ว่าอะไรเกิดขึ้น ท่านมีที่พึ่ง มีความหวัง แล้วพระเจ้า ก็ทรงรับท่านไปอยู่กับพระองค์ในเมืองบรมสุขเกษม คำตอบที่ได้รับคือท่านเป็นผู้ทำงานของพระ มอบชีวิตไว้กับพระเจ้าตลอดเวลา ไม่ว่าอะไรเกิดขึ้นพระเจ้าทรงสถิตอยู่ด้วย ขอให้ดวงวิญญาณของท่านอยู่ในพระหัตถ์อันทรงฤทธิ์ขององค์พระผู้เป็นเจ้า เราควรจะยึดเอาแบบอย่างในชีวิตอันดีงามของท่านไว้ และวางใจในพระเจ้าเหมือนท่านได้วางไว้

นัระ กำแพงส่อง

ท่านศาสตราจารย์เล็ก ไทยง เป็นผู้ที่ข้าพเจ้ารักและเคารพอย่างยิ่ง ข้าพเจ้าได้รู้จักกับท่านมาเป็นเวลาประมาณ 30 ปีแล้ว คือ ตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 การที่ข้าพเจ้ารู้จักกับท่านดีก็เพราะภาระหน้าที่ของข้าพเจ้าต้องมีการติดต่อธุรกิจของคริสตจักรภาคที่ 12 กับท่านอยู่เสมอ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งงานทางด้านโรงเรียนสามมุกคริสเตียนวิทยา ซึ่งเป็นของคริสตจักรไมตรีจิต

ตามประสบการณ์ที่ผ่านมา ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณเป็นศาสตราจารย์ตัวอย่างที่ดีที่สุดท่านหนึ่ง ทุกครั้งที่ข้าพเจ้าไปพบท่านที่สภาฯ ก็มักจะเห็นท่านทำงานอยู่กับเอกสารกองใหญ่อย่างขะมักเขม้น และเมื่อข้าพเจ้าขอให้ท่านไปประชุม ท่านก็ไม่เคยปฏิเสธเลยแม้แต่ครั้งเดียว ท่านจะตรวจดูวันกำหนดนัดของท่าน แล้วก็จัดแทรกให้เราเป็นอันดับก่อนเสมอไป แม้ว่าท่านจะมีการนัดหมายมากมาย ด้วยเหตุที่ท่านต้องการจะช่วยงานของเรา และเพื่อไม่ให้เสียเวลาของเราด้วย ท่านจึงมักจะร่นเวลาให้เราก่อนกำหนดที่เราได้ขอไว้เสียอีก ข้าพเจ้าเข้าใจว่าท่านได้พยายามใช้เวลาเท่าที่มีอยู่ในการปรนนิบัติรับใช้พระเจ้า เพราะเวลาของคนเรานั้นมีจำกัด ข้าพเจ้ารู้สึกประทับใจในวิธีการรู้จักใช้เวลาของท่านเป็นอันมาก เมื่อท่านสัญญาจะทำสิ่งใด ท่านก็จะทำโดยมิชักช้าและทำได้ดีอย่างครบถ้วนบริบูรณ์ทุกประการ

สำหรับข้าพเจ้าผู้เยาว์กว่าในด้านวัยวุฒิและด้อยประสบการณ์ ท่านก็จะให้คำแนะนำปรึกษาอย่างดีที่สุด และพร้อมกับจัดวางแผนงานให้กับข้าพเจ้าด้วยความระมัดระวัง ท่านเป็นผู้มีจิตใจเปี่ยมด้วยเมตตาคุณขององค์

พระผู้เป็นเจ้า มีความเข้าใจอย่างดีเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างคริสตจักรใน
 เครือแบบติสกับคริสตจักรอื่น ๆ และโดยการสนับสนุนของท่าน ร่วมด้วย
 ศาสนาจารย์ฟ่วง อรรถภินท์ และอาจารย์จรรยา วิชัยดิษฐ์ คริสตจักรภาค
 ที่ 12 แห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ก็ได้ก่อตั้งสำเร็จในปี 1959 ซึ่ง
 ครั้งแรกเราเริ่มเพียง 2 คริสตจักรและศาลาธรรมอีก 1 แห่ง ระยะเวลาที่
 ผ่านมาจนถึงปัจจุบันก็ประมาณ 20 ปี ขณะนี้เรามีคริสตจักร 10 คริสตจักร
 ศาลาธรรม 7 แห่ง สถานคริสเตียนบริการ 3 แห่ง และโรงเรียนของ
 คริสตจักร อีก 5 โรงเรียนที่สังกัดอยู่ในคริสตจักรภาคที่ 12 ฯ ทั้งนี้เรารู้สึก
 ขอบคุณพระเจ้า ขอบคุณสภาคริสตจักรในประเทศไทย และผู้ที่ให้ความ
 ช่วยเหลืออีกทั้งมีความเข้าใจอันดีต่อเรา เพื่อว่าเราจะได้เป็นอันหนึ่งอันเดียว
 กันในการเป็นพยานแห่งองค์พระคริสตเจ้าของเรา

มีเหตุการณ์อันหนึ่ง ซึ่งทำให้ข้าพเจ้าไม่อาจจะลืมจนตลอดชีวิตว่า
 ท่านศาสนาจารย์เล็ก ไทยง ช่างสมกับเป็นผู้รับใช้ของพระเจ้าอย่างแท้จริง
 กล่าวคือ ท่านได้ไปประกอบพิธีแต่งงานให้กับคู่บ่าวสาวในตอนบ่ายวันหนึ่ง
 ท่านได้ทำหน้าที่อย่างสมเกียรติและเต็มภาคภูมิ และหลังจากนั้นเราจึงได้
 ทราบว่าในวันเดียวกันนั้นเอง ท่านได้สูญเสียบุตรชายคนโตของท่านไปใน
 อุบัติเหตุรถชนกัน นี่เป็นการแสดงถึงความเข้มแข็งและมั่นคงในภาระกิจและ
 หน้าที่การงานของท่านที่มีต่อพระเจ้ามากเพียงใด

ภาระกิจที่ท่านได้กระทำในการรับใช้พระเจ้า ความรักที่ท่านได้มี
 ต่อผู้ที่เยาว์วัยกว่า ความขยันขันแข็งต่อกิจการงาน และความรับผิดชอบต่อ
 หน้าที่ ตลอดจนการรู้จักสงวนใช้เวลาที่พระเจ้าทรงประทานให้ แม้ในระยะ

หลัง ๆ ท่านจะชราภาพลง ท่านก็ยังไม่เคยหยุดยั้งที่จะแสดงความรักต่อชนรุ่น
 หลัง ๆ สิ่งเหล่านี้ล้วนแต่สมควรอย่างยิ่งที่จะเป็นแบบอย่างอันดีงามของเรา
 ทุกคน

มีคำพังเพยของชาวจีนกล่าวไว้ว่า

“คนบางคนแม้ว่าชีวิตของเขาได้สิ้นไปแล้ว แต่คุณงามความดีก็ยัง
 อยู่ หากจะนำมาชั่งแล้วก็มีน้ำหนักดุจดั่งขุนเขา “ไท่ชว” ผิดกับคนบางคน
 ที่ตายไปแล้ว ไม่มีอะไรเหลือ หากจะชั่งก็ยังไม่ได้ เพราะเบาเหมือนขนนก”

บุญอิทธิ บวรพงศ์

ประธานคริสตจักรภาคที่ 12 ฯ

ประธานคณะกรรมการคริสตจักรไมตรีจิต

21 ก.ย. 1980

September 20, 1980

As I Remember Acharn Lek Taiyong

by Rev. Dick Worley

As a young missionary in 1959 I remember being introduced to some of the leaders of the Church of Christ in Thailand. One of those leaders was Acharn Lek Taiyong, I was impressed by the many responsibilities he had. But the most lasting impression over the years has been that he always took time for people. It was evident that Acharn Lek had the gift of teaching, and the special ability to relate closely to everyone. He lived the type of life that made friends, not enemies. Being in high administrative positions for much of his life, I am sure there were many difficult times. But Acharn Lek was the type of man who learned from his mistakes, and endeavored to exemplify the life of Christ in his daily life.

Acharn Lek was a teacher. Jesus said, "No pupil is greater than his teacher; but every pupil, when he has completed his training, will be like his teacher." (Luke 6 : 40) As a good teacher, he set an example by the way he lived. Acharn Lek has many students who feel indebted to him for the knowledge he imparted. But one of his greatest legacies is his example.

In John 2 : 5-6 we are told how we can know we are Christians. "This is now we can be sure that we are in union with God : whoever says that he remains in union with God should live just as Jesus Christ did." It is very clear that Acharn Lek modeled his life after Jesus Christ. That is difficult to do. For it requires love when hate is around us. It requires forgiveness when the world calls for revenge. It requires making friends rather than enemies. It requires humility rather than pride. These are some of the Christ-like characteristics that I remember about Acharn Lek. As we remember him, he still teaches us by the example he set.

Acharn Lek was also an example as a family man. In this age of broken homes, disloyalty and unfaithfulness, we need strong examples of a husband and father upholding the family. It was typical the night Acharn Lek was taken from us, he was sleeping with his little granddaughter. He left a high example of family life.

I remember Acharn Lek as the advisor to our school board as we established the Sammuk Christian Academy at Bang Saen. Many technical problems were handled by Acharn Lek. He saw to it that we were introduced to people in various positions to smooth out our

beginning years in the school. I recall with pleasure the many times he came to preach in our school chapel; always with a warmth and concern for what was happening when things went wrong, one could hear us say, "Let's go ask Acharn Lek what we should do." I remember him as an advisor and friend.

Acharn Lek has stood the test of life. We are all being tested by the God who created us. In God's Word we are told that the man who has stood the test "will receive the crown of life that God has promised to those who love him." (James 1 : 12) Acharn Lek passed the test of life and has received the crown. I personally look forward to seeing him again and I will.

แต่ท่านอาจารย์ เล็ก ไทยง ผู้มีพระคุณ

ท่านอาจารย์ เล็ก ไทยง ก่อนจะเข้ามาสอนที่โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัยนั้น ท่านทำงานอยู่ที่แผนกบัญชีของบริษัทสยามไฟฟ้าคอปอเรชั่นจำกัด วัดเลียบ เมื่อท่านเข้ามาในรั้ว ม่วง—เหลืองแล้วท่านทำงานอย่างเอาจริงเอาจัง กลางคืนกลับหลังจากนักเรียนเข้านอนแล้ว ตอนเช้า 07.30 น. มาถึงโรงเรียนอีกเป็นเช่นนี้เป็นตลอดมา เป็นที่รักใคร่ของท่าน ศาสนาจารย์ เอ็ม. บี. ปาล์มเมอร์ ในด้านธุรกิจหากใครจะขออะไร ท่านอาจารย์ใหญ่มักจะไม่ค่อยอนุมัติ หากท่านอาจารย์เล็กขอแล้วหวังได้ว่า 100 เปอร์เซ็นต์เป็นต้องได้เช่นในคราวที่ท่านอาจารย์ เล็ก ฯ จะทำการสมรสกับคุณครูการุญ วีรเชียร บ้านของท่านเจ้าสาวอยู่ที่ตำบลสำเหร่รกเป็นป่าในขณะนั้น ท่านอาจารย์เล็กฯ ทราบดีว่าหากไม่ใช้แรงงานทำความสะอาดแล้วก็คงจะเรียบร้อยได้ยากมาก ท่านจึงไปขออนุญาตต่อท่านอาจารย์ เอ็ม.บี.ปาล์มเมอร์ ขอให้นักเรียนประจำชั้นมัธยมปีที่ 8 ไปช่วยจัดการในงานรายการนี้ ท่านอาจารย์ ปาล์มเมอร์ อนุมัติให้ตามคำขอร้อง พวกเรานั่งรถรางไปลงที่บางคอแหลมแล้วลงเรือจ้างข้ามไปยังสำเหร่ เมื่อถึงบ้านก็ช่วยกันวัดและกะว่าคนหนึ่งจะต้องดายหญ้าก็ตารางเมตร คำนวณเสร็จแล้วก็รีบลงมือ พวกเราทำงานรายนี้แล้วเสร็จก่อนเที่ยง ท่านอาจารย์และครูการุญฯ เลี้ยงขนมจีนแกงไก่หรืออาหารมอเที่ยง ซึ่งนาน ๆ พวกเราจะได้รับอาหารอันอร่อยอย่างนี้สักครั้ง ตอนบ่ายขั้ดบันไดและฟันบ้านและทำงานรายนี้เสร็จก่อน 17.00 น. เมื่อ

ข้าพเจ้ามาเยี่ยมสำหรับคราวใดก็อดนึกสภาพที่เคยมาทำงานช่วยเหลือแก่ท่าน
 อาจารย์ เล็ก ไทยาง อยู่เสมอ นอกจากนั้นข้าพเจ้ายังเป็นศิษย์ของท่านตั้งแต่
 ชั้นมัธยมปีที่ 6-7-8 รวม 3 ปีด้วยกันทั้งยังเคยทำงานร่วมกันที่คริสตจักร
 สืบสัมพันธวงศ์อีกด้วย เมื่อท่านอายุประมาณ 72 ข้าพเจ้าจึงได้จัดงานพิธี
 "ไหว้ครูขึ้นที่บ้านของข้าพเจ้า เพื่อระลึกถึงพระคุณของท่าน คุณครู การุญ
 รัตน์, คุณวิไล หงษ์ปาน, คุณครู ผัน ฯ และเด็ก ๆ ในครอบครัวได้เห็น
 และยังเป็นพยานได้ว่า พวกข้าพเจ้าบางท่านเป็นนายพลแห่งกองทัพอากาศ
 เป็นนายธนาคารที่มีชื่อเสียงและเป็นผู้จัดการบริษัทต่าง ๆ ได้มาราบลงที่ท่า
 ของท่านอาจารย์ เล็ก ไทยาง เพื่อระลึกถึงพระคุณและคำสั่งสอนในด้านวิชา
 การและในด้านพระธรรม สิ่งเหล่านี้ทำให้ท่านเบิกบานใจหาที่เปรียบมิได้
 แม้แต่แก้วแหวนเงินทองก็สู้ความเบิกบานใจในครั้งนี้ได้ ท่านได้พูดกับ
 ข้าพเจ้าหลายครั้งในเรื่องนี้ ตลอดชีวิตของท่าน ท่านเป็นผู้ดีรอบคอบ ทำ
 งานเพื่อผู้อื่นและถวายพระสงฆ์ราชาศรีแก่องค์พระผู้เป็นเจ้าตลอดมา เมื่อท่าน
 อาจารย์มาจบชีวิตลงในคราวนี้ก็เป็นที่เศร้าโศกแก่บรรดาศิษย์ทั้งหลาย แต่
 ข้าพเจ้ามั่นใจและไม่สงสัยเลยว่า ขณะนี้วิญญาณจิตของท่านอาจารย์จะไปอยู่
 กับพระผู้เป็นเจ้าในเมืองบรมสุขแล้ว ณ ที่นั่นคงจะได้พบกับคุณครูการุญ
 ข้าพเจ้าและบรรดาศิษย์ทั้งหลายขอร่วมใจอธิษฐานขอให้พระผู้เป็นเจ้าทรง
 พระเมตตาแก่วิญญาณของท่านอาจารย์ เล็ก ไทยาง ด้วยเถิด.

เสถียร ตามรภาค

ศิษย์เก่า บ.ช.ช. 1928

กราบอาลัยคุณครูที่เคารพยิ่ง ยวด เลิศฤทธิ

ข้าพเจ้าไม่ใคร่ได้โทรศัพท์ถึงคุณเสถียร ตามภาค เกือบจะเรียกว่าไม่ได้โทรศัพท์ถึงกันเลย มาในระยะ 2—3 เดือนนี้ คุณเสถียร ได้เอื้อเฟื้อจัดส่งข่าวคริสจักรสืบสัมพันธ์วงศ์มาให้เป็นประจำทำให้ได้ทราบข่าวคราวของเพื่อน บี.ซี.ซี. ที่อยู่ในวงคริสตจักร ข้าพเจ้าตั้งใจจะโทรศัพท์ไปขอบคุณคุณเสถียรหลายวันแล้ว โทรศัพท์ไปครั้งหนึ่งในบ่ายวันที่ 15 กันยายน ก็ทราบว่าคุณเสถียรกลับบ้านแล้ว มาออฟฟิศถึงเพียงเที่ยงวันเท่านั้น ต่อมาพอนึกขึ้นได้ ข้าพเจ้าก็โทรศัพท์ถึงคุณเสถียรอีกในเช้าวันที่ 18 กันยายน คราวนี้พูดได้หลังจากขอบคุณตามอักษาศัยแล้ว คุณเสถียรก็ถามว่าทราบหรือยังว่าอาจารย์เล็ก ไทยง เสีย ๆ แล้วในตอนเช้ามืด โดยท่านไปพักที่บ้านเขาสามมุก บางแสน ได้มีคนร้ายลอบเข้าไปในบ้านพัก ใช้ปืนยิงอาจารย์ถึงแก่กรรม ข้าพเจ้าตกตลึง ใจหายหมด ไม่เคยคิดว่าจะมีใครใจร้ายทำร้ายอาจารย์ได้เช่นนั้น ข้าพเจ้าเศร้าสลดใจเป็นที่สุด ได้รับโทรศัพท์บอกเพื่อน ๆ ต่อ ๆ ไป ถ้าข้าพเจ้าไม่ได้โทรศัพท์ถึงคุณเสถียร ก็คงไม่ทราบข่าวการจากไปของท่านอาจารย์ก่อนศิษย์อื่น ๆ อีกมากมาย ทำให้ข้าพเจ้ากลับไปบ้านเปลี่ยนเครื่องแต่งกายไปร่วมในงานพิธี ไว้อาลัยท่านอาจารย์ได้ในวันแรกตั้งแต่ตอนเย็นถึงกลางคืน

ข้าพเจ้ากับเพื่อน ๆ ในรุ่นเดียวกันมีความเคารพรักท่านอาจารย์เล็ก ไทยง เป็นพิเศษ ถึงจะออกจากโรงเรียนไป 40—50 ปีแล้ว ก็ไม่วายเคารพ ระลึกถึงท่านในคุณงามความดีที่ท่านได้พร่ำสั่งสอนมาตั้งแต่เล็กแต่น้อย ข้าพเจ้ากับเพื่อนได้กำหนดนัดหมายเป็นการแน่นอนแล้วว่า จะร่วมกันฉลอง วันครบรอบวันเกิดของท่านอาจารย์เล็กคราวที่จะถึงนี้ เพื่อน ๆ ร่วมรุ่นทั้งใน ต่างจังหวัดและในกรุงเทพฯ ก็จะได้ร่วมทานอาหารกับอาจารย์ให้สนุกสนาน ชื่นอกชื่นใจกันอย่างเต็มที่ แต่ยังไม่ทันถึงวันกำหนดนั้น ท่านอาจารย์เล็กก็ต้องจากลูกศิษย์ลูกหาไปเสียก่อนแล้ว ด้วยน้ำมือคนร้ายใจอำมหิต น่าอนาถ ใจจริง ๆ

ท่านอาจารย์เล็ก ไทยง เป็นครูข้าพเจ้ามาแต่ไหนแต่ไร ตั้งแต่ ข้าพเจ้าเป็นนักเรียนกินนอนอยู่โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัยมาแต่เด็ก ท่านมาเป็นครูสอนเมื่อท่านสำเร็จกลับจากประเทศฟิลิปปินส์ ท่านไม่เพียง แต่สอนเก่งเท่านั้น ยังเอาใจใส่ดูแลเด็กนักเรียนทุกคน สำหรับข้าพเจ้าแล้ว ท่านได้ให้ความรักและความเอ็นดูอย่างใกล้ชิดจนข้าพเจ้าไม่กล้าทำอะไรผิด ข้าพเจ้าเป็นเด็กชอบเล่นมากกว่าชอบเรียน จึงถูกกวาดชั้นจากท่านอยู่เสมอ โดยเฉพาะข้าพเจ้าไม่ชอบวิชาคำนวณเอาอย่างมา ๆ ครูสอนเท่าไรก็ไม่เข้าใจ แต่เมื่อคุณครูเล็ก ไทยง ได้มาเป็นครูสอนคำนวณ คงเป็นด้วยวิธีการสอน อันหลักแหลมของท่าน ข้าพเจ้าได้เริ่มเข้าใจ, สนใจและรักวิชาคำนวณ ท่าน เป็นครูสอนคนเดียวทั้งเลขคณิต, พีชคณิต เรขาคณิต และตรีโกณมิติ ข้าพเจ้าสนุกกับการทำเลขคณิตด้วยวิธีพีชคณิต รู้สึกแจ่มแจ้งเข้าใจวิชา

คำนวณได้ด้วยคุณครูเล็ก ไทยาง นื่อง ในเวลาประกาศผลการสอบประจำเดือน ข้าพเจ้าเคยดูชื่อข้าพเจ้าจากต่ำสุดไล่ขึ้นไปหาสูงสุดอยู่เสมอ ในภายหลังก็ต้องเปลี่ยนเป็นดูจากสูงสุดลงไป ข้าพเจ้าระลึกถึงพระคุณคุณครูเล็ก ไทยาง เพราะวิชาคำนวณทำให้ข้าพเจ้านิยมศึกษาหาเหตุผล และเป็นผลดีแก่ข้าพเจ้าในการศึกษาวิชานิติศาสตร์, เศรษฐศาสตร์, รัฐศาสตร์และการทูต อันเป็นวิชาชีพของข้าพเจ้า และเป็นผลถึงการดำเนินชีวิตในวงธุรกิจและการเมืองของข้าพเจ้าในปัจจุบันอีกด้วย

ไม่เพียงแต่วิชาคำนวณเท่านั้น คุณครูเล็ก ไทยาง ยังได้เริ่มกิจกรรมทางการศึกษาอีกมากเพื่อสร้างอุปนิสัยและคุณลักษณะที่ดีให้แก่เด็กนักเรียน ท่านได้เป็นหัวเรี่ยวหัวแรงจัดการแสดงละครของโรงเรียน ข้าพเจ้าได้เริ่มมีบทบาทแสดงละครในสมัยของท่าน ท่านได้จัดตั้ง Literary Society ท่านได้จัดให้มีการโต้วาที ข้าพเจ้าเป็นผู้หนึ่งที่ท่านจับให้เข้ามาร่วมกิจกรรมที่ท่านจัดขึ้นทุกอย่าง ข้าพเจ้าได้คุ้นเคยกับการโต้วาทีมาแต่เด็ก ตั้งแต่ขึ้นไปยืนบนเวที หน้าแดง มือสั่น ตัวสั่น โดยมีได้นึกว่าในชีวิตต่อไปของข้าพเจ้าจะต้องเข้านั่งประชุมเจรจาระหว่างประเทศ เป็นผู้แทนประเทศในการประชุมสหประชาชาติ หรือเป็นประธานคณะกรรมการสิทธิการของสหประชาชาติ ตลอดการปราศรัยต่อประชาชนหาคะแนนเสียงในการเลือกตั้งผู้แทนราษฎร สิ่งเหล่านี้คุณครูเล็ก ไทยาง ได้เตรียมตัวให้ข้าพเจ้าไว้แล้วตั้งแต่ข้าพเจ้าเป็นเด็กนักเรียน กิจกรรมทางการศึกษาที่คุณครูเล็ก ไทยาง ได้จัดขึ้น ด้วยสายตาอันยาวไกลของท่าน จึงเป็นประโยชน์แก่ลูกศิษย์ของท่านอย่างเอนกอนันต์

คุณครูเล็ก ไทยาง ได้เห็นพิษภัยของบุหรี่และของมีนเมา ท่านจึงได้เริ่มจัดตั้งชมรมโบว์ขาวขึ้น เพื่อให้นักเรียนงดเว้นการสูบบุหรี่และเสพของมีนเมาด้วยความสมัครใจของนักเรียนเอง อันเป็นการเริ่มต้นของสมาคมมัชฌิมาซึ่งได้ขยายตัวออกไป ท่านได้ชักชวนให้ข้าพเจ้าเข้าเป็นสมาชิกแต่เริ่มแรก จากนั้นนับแต่เด็กมาจนบัดนี้ ข้าพเจ้าก็ได้แตะต้องบุหรี่หรือของมีนเมาแต่อย่างใดเลย ยกเว้นในกรณีจำเป็นฐานะหน้าที่การงานหรือการสังคมทางการทูตและการเมืองที่ข้าพเจ้าคลุกคลีอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศที่หนาวจัดอย่าง สหภาพโซเวียต ประชาชนต้องดื่มводก้าและคอนยัคเป็นประจำ ข้าพเจ้าก็ร่วมได้ทุกโอกาสของทางการโดยสามารถครองสติ และขณะเดียวกันก็ไม่บกพร่องต่อการปฏิบัติหน้าที่ทางการทูตของข้าพเจ้าแต่ประการใดด้วย ทั้งนี้ก็ด้วยความกล้าและความเข้มแข็งที่คุณครูเล็ก ไทยาง ได้ฝึกข้าพเจ้ามาแต่เด็ก ข้าพเจ้าจำได้พ้นจากการเป็นทาสของบุหรี่และของมีนเมาก็ด้วยคุณครูเล็ก ไทยาง เป็นแบบฉบับ นับเป็นพระคุณแก่ข้าพเจ้าและครอบครัวอย่างสูง ทำให้ครอบครัวของข้าพเจ้ามีชีวิตอยู่อย่างมีความสุขตลอดมา

คุณครูเล็ก ไทยาง ได้ให้ความกรุณาเอาใจใส่แก่ข้าพเจ้าเป็นพิเศษอีกกรณีหนึ่งที่ข้าพเจ้าลืมเสียมิได้คือ เมื่อคุณพ่อของข้าพเจ้าได้ปรารภกับคุณพระประกาศสหกรณ์ว่าท่านประทับใจมากในความสามารถ ความรอบรู้ และความมีคุณธรรมสูงของนายแพทย์เบนทูล บุญอิต ผู้สำเร็จวิชาแพทย์จากประเทศฟิลิปปินส์ จึงอยากจะส่งข้าพเจ้าไปศึกษาวิชาแพทย์ที่นั่นบ้าง

หลังจากข้าพเจ้าสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมบริบูรณ์ จากกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัยแล้ว คุณครูเล็ก ไทยง ก็ได้แสดงน้ำใจอันประเสริฐโดยสละเวลาไปพบคุณพ่อข้าพเจ้าที่บ้าน เพื่อชี้แจงการศึกษาและค่าใช้จ่ายในประเทศฟิลิปปินส์ให้คุณพ่อข้าพเจ้าทราบ ทั้งได้สนับสนุนข้าพเจ้าเป็นอย่างดี คุณแม่ข้าพเจ้ายังจำได้ เมื่อข้าพเจ้าได้เรียนให้ท่านทราบว่า คุณครูเล็ก ไทยง ได้ถึงแก่กรรมเสียแล้ว ท่านก็เศร้าสลดใจเป็นอันมาก ข้าพเจ้าเองมีส่วนทำให้คุณครูผิดหวังในการศึกษาของข้าพเจ้า ในเมื่อข้าพเจ้าได้รับออกจากกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย ไปทำราชการและเรียนกฎหมายในขณะเดียวกันโดยคุณพ่อข้าพเจ้า และคุณครูเล็ก ไทยง มิได้ทราบก่อน

แม้ข้าพเจ้าจะจากบ้านเกิดเมืองนอนไปประจำในต่างประเทศเป็นเวลานาน ข้าพเจ้าคงเคารพระลึกถึงคุณครูเล็ก ไทยง ผู้มีพระคุณอบรมสั่งสอนและมีความปรารถนาดีต่อข้าพเจ้ามาโดยตลอด เมื่อข้าพเจ้าได้มีโอกาสเข้ามาราชการในกรุงเทพฯ ขณะดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตประจำสาธารณรัฐเกาหลี ข้าพเจ้าก็ฉวยโอกาสไปกราบเยี่ยมเคารพท่าน พร้อมด้วยเพื่อนร่วมรุ่นข้าพเจ้า ที่โรงเรียนโปลิเทคนิคที่ท่านทำการสอนอยู่ คุณครูดีอกดีใจมากที่ได้พบพวกเรา ข้าพเจ้าก็ปลื้มใจมากที่ได้เห็นคุณครูแข็งแรงและมีสุขภาพสมบูรณ์ จากนั้นข้าพเจ้าก็ไปประจำการในต่างประเทศอีก พวกเราเคารพระลึกถึงพระคุณท่านอยู่อย่างไม่เสื่อมคลาย จึงกำหนดจะมาราบอวยพรและฉลองท่านในวันครบรอบวันเกิดที่จะถึงนี้ แต่ก็เป็นอันหมดโอกาสเสียแล้ว จึงยังความเศร้าโศกอาลัยอย่างสุดซึ้งแก่พวกเราทุกคน

คุณครูเล็ก ไทยง ได้ประกอบคุณงามความดีและได้บำเพ็ญกรณีย-
กิจสำเร็จเป็นประโยชน์มากหลายในชีวิตของท่าน ด้วยความเคารพรักและ
อาลัยยิ่ง ข้าพเจ้าขอน้อมจิตอธิษฐาน ขอพระผู้เป็นเจ้าและอนุภาพแห่งสิ่ง
ศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลกได้โปรดคุ้มครองดวงวิญญาณของท่านให้ประสบ
อิฏฐวิบุลยผลและความสงบสุขตลอดไปเทอญ

ไว้อาลัย ปิตุลาจารย์ เล็ก ไทยง

(โดยศิษย์ B.C.C. class 1928)

บทความนี้มีได้ใช้คำว่า อาจารย์ แต่ขอใช้คำว่า ปิตุลาจารย์ เล็ก ไทยง จึงจะเป็นการเหมาะสมด้วยประการทั้งปวง

ผู้เขียนเข้าสู่ฐานะศิษย์ของ ปิตุลาจารย์ โดยเป็นนักเรียนชั้น ม. 8 บี. ซี. ซี. (สืบต่อ ม. 7 พี. อาร์ ซี.) ปี 1928 แม้จะเป็นศิษย์ปีเดียวเรียนชั้นเดียว แต่ก็มีเวลาสนองคุณระยะเวลายาวนาน เพราะเคารพรักและเลื่อมใสในสมรรถภาพการสอนคณิตศาสตร์ของท่าน

Class B. C. C. 1928 เรียกปิตุลาจารย์ว่าเป็นแว่นตาของอาจารย์ ปาล์มเมอร์ ผู้จัดการ บี. ซี. ซี. ระยะนั้น คือ อาจารย์ปาล์มเมอร์ ปริณญา บี.เอ. ส่วนครูใหญ่ได้แก่ ปิตุลาจารย์ และทำหน้าที่ครูประจำชั้น ม. 8 ด้วย

เมื่อ Class 1928 ใกล้จะถึงวันรับ Diploma ท่านให้คติพจน์ว่า จบโรงเรียนอย่าลืม บี. ซี. ซี. ให้ถือว่า บี. ซี. ซี. เป็นแม่ของเธอ (ท่านมิได้สอนว่า อย่าลืมครูบาอาจารย์ แต่สอนว่าอย่าลืมโรงเรียน)

วันงานประจำปีของศิษย์เก่า จะพบท่านเป็นแม่งานใน Class 1928 ใครขาดไป พวกเราพบกันภายหลังจะต่อกันว่า “ลืมแม่เสียแล้วหรือ ?”

ตำแหน่ง แว่นตาของปาล์มเมอร์ ซึ่ง Class B. C. C. 1928 มอบให้ปิตุลาจารย์ เล็ก ไทยง ท่านมิได้ภูมิใจนัก เพราะความถ่อมตัวของท่าน แม้จะเป็นความจริง

หลายปีต่อมา เมื่อ บี. ซี. ซี. เปลี่ยนผู้จัดการแล้ว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเวลานั้นเป็นศิษย์เก่า บี. ซี. ซี. คือ พระสารสาสน์ประพันธ์ (ดร. ชื่น จารุวัตร) ก็ได้ส่งบรรจุ ปิตุลาจารย์ เป็นอาจารย์ในโรงเรียนมัธยมบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

เมื่อรัฐบาลคณะพระสารสาสน์เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ระบบการศึกษาที่เรียกว่าสามัญศึกษา ให้ลดระยะเวลาเหลือ 10 ปี (แทนที่จะเป็น 12 ปี อย่างเดิม) โดยตัดมัธยมปีที่ 7, 8 ออก และทุกมหาวิทยาลัย^{๕๕}เตรียมอุดมของมหาวิทยาลัยนั้น ๆ ขึ้นแทน ปิตุลาจารย์ เล็กไทยยัง ถูกแต่งตั้งเป็น “ผู้อำนวยการเตรียมอุดมแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” เป็นคนแรก นับเป็นตำแหน่งมีเกียรติอย่างยิ่ง

ท่านยังคิดถึง บี. ซี. ซี. ของท่านอยู่ วันงานศิษย์เก่า บี. ซี. ซี. ปีหนึ่ง ไม่เห็นท่านไป เมื่อพบกันจึงเรียนว่า “อาจารย์สอนพวกผมว่า อย่าลืมแม่ การแสดงออกถึงการไม่ลืมแม่ คือการไปในงานศิษย์เก่า แต่งานศิษย์เก่าปีนี้พวกผมไม่เห็นอาจารย์ไป ศิษย์จึงไม่พบอาจารย์ ต่างบ่นถึง”

คำตอบของปิตุลาจารย์ คือ “ครูไม่ไปงานศิษย์เก่า ไม่ใช่ครูลืมแม่ ครูไปที่ไรครูต้องร้องไห้เพราะครูรัก บี. ซี. ซี. เหมือนรักแม่ อยากจะตายใน บี. ซี. ซี. แต่ต้องออกมา ไม่อยากไปในงานศิษย์เก่า เพราะไม่อยากร้องไห้” ผู้เขียนเริ่มเข้าใจปิตุลาจารย์

ได้ร่วมงานกันอีกตามธรรมเนียมการปกครองคริสตจักรในประเทศไทย
 ปีตุลาจารย์ได้รับเลือกเป็น เลขานุการสภาคริสตจักรในประเทศไทย (อาจารย์
 พ่วง อรรถวิทย์ เป็นประธานสภาฯ อาจารย์จรรยา วิชัยดิษฐ์ ซึ่งเป็น
 ศิษย์เก่า บี.ซี.ซี. เป็นเหรัญญิก) ธรรมเนียมฯ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งทั้ง 3 มี
 ที่ปรึกษา และให้มีการแต่งตั้งเอง มีต้องให้สภาเลือกตั้ง

ผู้เขียนบทความนี้ถูกแต่งตั้งให้เป็นที่ปรึกษาฯ ชั้นแรกได้ปฏิเสธ
 อ้างว่าผู้ดำรงตำแหน่งทั้ง 3 มีประสบการณ์มากกว่า มีความรู้ความสามารถ
 สูงกว่า เป็นครูบาอาจารย์มา อายุมากกว่า ฯลฯ ปีตุลาจารย์เปลี่ยนคำว่า
 ที่ปรึกษาเฉยๆ เป็น ที่ปรึกษากฎหมาย เพราะถือว่ากฎหมายแทรกอยู่ในทุก
 สถาบันเป็นยาตำ และสมกับปริญญา ธ.บ. ของผู้เขียน จึงยอมรับ ทำให้
 สภาฯ มีที่ปรึกษากฎหมายแต่นั้นมาจนบัดนี้

วันหนึ่ง ในตำแหน่งเลขานุการสภาฯ ท่านโทรศัพท์มาปรึกษาว่า
 “มีมิชชันนารีคนหนึ่งเดินทางมาประชุมเกี่ยวกับสภาฯ ของเรา กองตรวจคน
 เข้าเมืองให้อยู่ในประเทศไทยเพียง 15 วัน แต่การประชุมปรึกษายังไม่เสร็จ
 ได้มีหนังสือเตือนให้เดินทางออกไปจากประเทศไทยแล้ว จะทำอย่างไร?”

ตอบท่านทันทีว่า “อาจารย์เคยเป็นผู้จัดการโรงพยาบาลกรุงเทพ-
 คริสเตียน สั่งให้ผู้จัดการโรงพยาบาลลงชื่อมิชชันนารีคนนี้เป็นคนไข้ รับ
 รักษาตัวไว้ในโรงพยาบาล เดินทางโดยเครื่องบินไม่ได้ อาจมีอันตรายถึงชีวิต
 ต้องงดการเดินทาง ผู้จัดการโรงพยาบาลก็เป็นศิษย์ของอาจารย์ ๆ คงสั่งได้
 ส่งหนังสือรับรองมาให้ผม ๆ จะไปที่กองตรวจคนเข้าเมืองเอง”

คำตอบนี้ทำให้ ปิตุลาจารย์ ชอบใจมาก เสียงหัวเราะทางโทรศัพท์
ดังลั่น งานของท่านไม่เสีย

คำว่า รัก บี. ซี. ซี. ไม่อยากจาก บี. ซี. ซี. ของ ปิตุลาจารย์ เป็น
ความจริง

ปิตุลาจารย์ได้ดำรงตำแหน่งผู้จัดการ บี. ซี. ซี. เป็นวาระที่ 2 พร้อมกับ
กับตำแหน่ง “ผู้อำนวยการโรงเรียนของสภาคริสตจักรในประเทศไทย” คือ
อดีตโรงเรียนของมิชชันนารีทั้งหมด ซึ่งมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรรวบรวมมา
เป็นโรงเรียนของสภาฯ

ในการเข้ามาบริหาร บี. ซี. ซี. วาระที่ 2 งานชิ้นโบว์แดงของท่าน
คือ การปฏิวัติการสอนภาษาไทย ซึ่งครูผู้สอนซึ่งมีวุฒิปริญญา ชอบเปรียบ
เทียบพุทธศาสนา ซึ่งท่านมีความรู้อย่างแตกฉาน กับคริสตศาสนา ซึ่งยังไม่
แตกฉานพอ ทำให้นักเรียนชาวคริสต์ไม่พอใจ ปิตุลาจารย์ของเราสนใจ
และแก้ไขได้โดยสันติ (เชื่อว่า บี. ซี. ซี. คงจะไม่มีครูชนิดนี้อีก เพราะขัดกับ
วัตถุประสงค์ในการตั้งโรงเรียน)

วันหนึ่งมีโทรศัพท์มายังสำนักงานกฎหมายของผู้เขียนว่า “นี่ เล็ก
ไทย์ง พุดจาก บี. ซี. ซี. ด่วนมาก มีเด็กชั้นสูง 3 คน เกิดทะเลาะชกต่อยกัน
หน้าโรงเรียน คนหนึ่งบาดเจ็บสาหัส ตำรวจจับอีก 2 คน หาว่ากลุ่มรุมทำ
ร้ายคนได้รับบาดเจ็บ ตกเป็นจำเลย อัยการส่งฟ้องศาลคดีเด็กและเยาวชน
กลางวันนี้ ขอให้เป็นทนายช่วยด้วย โรงเรียนช่วยไม่ได้เพราะเหตุเกิดนอก
โรงเรียน”

รีบไปศาลตามคำสั่ง พบประสงค์ อุทินทุ (ชาวสำเหร่) นักเรียน ม. 8 บี.ซี.ซี. ชั้นเดียวกับผู้เขียนว่าเป็นบิดาของจำเลยคนหนึ่ง ประสงค์ได้ แนะนำให้บิดาของจำเลยคู่ของลูกชายให้ผู้เขียนรู้จักด้วย

บอกประสงค์ว่า ไม่ต้องตกใจ อาจารย์เล็กสั่งให้มาแก้ต่างจำเลยทั้ง 2 คน ไม่ใช่ลูกของประสงค์คนเดียว ผู้จัดการว่าโรงเรียนต้องหาทนายช่วย นักเรียน

ผู้พิพากษาเป็นศิษย์เก่า บี.ซี.ซี. ต้องเป็นศิษย์เก่า ปิตุลาจารย์ มา ก่อน เมื่อรู้ว่าทนายจำเลยเป็นศิษย์เก่า บี.ซี.ซี. บิดาจำเลยคนหนึ่งก็เป็นศิษย์เก่า จำเลยทั้ง 2 ก็เป็นศิษย์ปัจจุบัน เลือด “ม่วงทอง” ยังเข้มข้นอยู่

ฉะนั้น ศิลปในการว่าความของผู้เขียนก็ถูกวาดลวดลายขึ้น

ผลคดีเสร็จก่อนเที่ยง เหตุการณ์ปกติเหมือนคลื่นกระทบฝั่ง ไม่มี คำพิพากษา ไม่มีการเสียค่าปรับ ไม่มีใบแดงแจ่งโทษ นักเรียนคู่กรณีทั้ง 3 แล้วจบการพิจารณาเดินลงบัลลังก์ไป

ประสงค์ อุทินทุ กับบิดาผู้ปกครองนักเรียนจำเลยอีกคนหนึ่งเดิน มาหาผู้เขียน กล่าวขอใจและขอให้ส่งบิลค่าว่าความตามระเบียบ (ประสงค์ ไปอยู่สหรัฐอเมริกาพอ ดู คงเอาวิธีการของทางโน้นมาใช้ว่า การว่าความมิใช่ การทำให้เปล่า)

ได้โอกาสเลยอธิบายให้ประสงค์และบิดาของจำเลยเพื่อนลูกชาย จำเลยว่า “มิได้มาทำหน้าที่ทนายความ แต่มาในฐานะเลขานุการกรรมการ อำนวยการ บี.ซี.ซี. และปฏิบัติตามคำสั่งของผู้จัดการโรงเรียน คืออาจารย์ เล็ก ไทยง เท่านั้น”

ผู้ปกครองนักเรียนคนนั้น พุดด้วยความพอใจว่า ผมดีใจที่เลือก โรงเรียนให้ลูกถูก ดีใจที่โรงเรียนมีบริการให้แก่เด็กนักเรียนถึงเพียงนี้

ได้กลับไปรายงานผลคดีให้ ปิตุลาจารย์ฟัง ท่านยิ้มในผลการกลับมา บี.ซี.ซี. รอบ 2 ของท่าน

ประสงค์กับบิดานักเรียนคู่คดีของลูกชายก็ไปที่สำนักงานของผู้เขียน ในวันนั้นภายหลังส่งลูกกลับเข้าเรียนแล้ว รอดส่วนตัวได้บรรทุกของต้องห้าม ตามที่ปิตุลาจารย์เคยอบรมเรื่อง “มัจฉิวิธ” เมื่อเป็นนักเรียนไปมากมายเป็น การฝ่าฝืนคำสั่งสอน นั่นเป็นเพราะ ปิตุลาจารย์เคยอบรมไม่ให้ลืมความดี ของผู้ทำความดีให้ก่อน

ปิตุลาจารย์ เป็นผู้ก่อตั้งโรงเรียนสามมุกคริสเตียนวิทยา (บางแสน ชลบุรี) โรงเรียนกุญแจคริสเตียนวิทยา (อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี) และโรงเรียนมหาไชยคริสเตียนวิทยา (ตำบลมหาไชย อำเภอเมือง จังหวัด สมุทรสาคร) และเอาใจใส่ในกิจการของโรงเรียนทั้ง 3 นี้เสมอมา

ความเป็น “ครู” ของท่าน ทำให้มีลูกศิษย์เต็มบ้านเต็มเมือง

เฉพาะ Class B.C.C. 1928 ได้รับพระราชทานยศ พลอากาศตรี 1 นาย (พล.อ.ต. ปราโมทย์ เชยนาค) พลตำรวจตรี 1 นาย (พล.ต.ต. เอื้อ เอ็มปาน)

บทความนี้เขียนอย่างรีบเร่งตามคำขอของเจ้าภาพ (พบกันในพิธี
ระลึกถึงวันอาทิตย์ที่ 21 เวลา 19.00 น. ที่โบสถ์สำเหร่ และกำชับให้นำ
ต้นฉบับมามอบให้ในวันจันทร์ที่ 22 เช่นเดียวกัน) ฉะนั้นอาจมีขาดตก
บกพร่อง โปรดคิดว่าได้เขียนเพื่อความเคารพ-รัก ปิตุลาจารย์ของเรา และ
เขียนในบรรยากาศที่เสรีโศกร่วมกันอย่างสุดซึ้ง

ขอจบด้วยความเสรี

อดุลย์ สิงหเนตร

(B.C.C. class 1928)

สำนักงานทนายความ

125/1 เฟื่องนคร กทม. 2

โทร. 2214788

ที่ดิฉันหาญเข้ามาร่วมทำหนังสือ เล่มที่อยู่ในมือของท่านทั้งหลาย เพราะดิฉันรู้จักและจำบุคคลลักษณะของอาจารย์ได้อย่างติดตาติดใจ

ดิฉันขอสรรเสริญในความดีของท่านไว้ เพื่อประโยชน์ของเราผู้อยู่ข้างหลัง

ดิฉันรู้จักอาจารย์เล็ก ตั้งแต่ยังเด็ก และยังไม่เคยเห็นหน้าท่านเลย แต่ภาพท่านดิฉันรู้จักโดยบิดาเล่าให้ฟัง ตั้งแต่ดิฉันยังเด็กอยู่ ฟิลิปปีนส์ ทุกคนทราบเรื่องบิดาดิฉัน (นายชั้น ปลั่ง) คนไทยคนแรกที่ได้ไปอยู่ฟิลิปปีนส์จะต้องไปเยี่ยมพ่อดิฉัน เช่น คนแรกก็คือคุณราล์ฟ บิกเก็ต ภายหลังไปพบอยู่ลำปาง คนที่สองคุณหมอบี้นทุน บุญอิต ได้รับการแนะนำจากอาจารย์เล็ก ๕ ๕ ทงนนั้น ขณะนั้นอาจารย์เล็กอยู่ที่มะนิลา

พ่อไปฟิลิปปีนส์เมื่ออายุ 14 ปี (ค.ศ. 1903) ไปกับหมอวิทเนอร์ (บิดาคุณอุบล เสมประสาท) พ่อไปในนามลูกบุญธรรมของหมอ อัดัมสัน ซึ่งท่านเป็นหมอปลูกผี มีผู้ช่วยคือคุณย่าเกต เสวตโสภณ ไปทำงานปลุกผีที่บางช้าง (บางคณที สมุทรสงคราม)

ขอโทษที่ต้องเล่ายาว เพื่อให้เข้าใจความเกี่ยวข้องเรื่องอาจารย์เล็ก ต่อมามิชชันนารีรับเป็นช่วง จนมาตกอยู่ฟิลิปปีนส์ 28 ปี (พูดไทยไม่ได้เลย เพราะเชื่อว่าอาจารย์เล็กนี้อีก ที่มาบอกทางกรุงเทพฯ ว่าพ่อไม่ได้เรียนแล้ว พ่อทำงานก็คงไม่กลับไทย เพราะมีครอบครัวในฐานะดัตช์ไปอยู่ด้วย ชื่อ ซิน ยอร์ วาคิโน ที่เวส (คุณตาของดิฉัน)

เมื่อ 1924 นายเชื้อ ชื่นสังข์ ไปหาครอบครัวดิฉันอยู่ราวปี จึงชวนครอบครัวมาเยี่ยมเมืองไทย (1925) เรามาถึงมะนิลา ได้พบนักเรียนไทย มีอาจารย์เล็ก อาจารย์บุญมี ฯลฯ ในครั้งนี้แหละที่ดิฉันได้เห็นหน้าอาจารย์เล็ก ท่านยังจับแก้ม เขย่าหัว และให้เงินด้วย

ต่อมาดิฉันได้มาทำงานสภาฯ ที่เรือนเล็กริมคลองสีลม โรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน สิ่งที่น่าสนใจดิฉันคือ อาจารย์เล็กเป็นคนเสมอต้นเสมอปลายพูดตรงแบบครู ไม่มีเล่ห์เหลี่ยมในการพูด พูดจากใจจริง ฟังเสียงการคัดค้านทัดทาน เป็นตัวของตัวเอง ไม่ทำตามที่คนอื่นบอก ถ้าไม่ถูกกับอุดมการณ์ของท่าน ดิฉันจำเรื่องเหล่านี้ได้ดี

ชีวิตของอาจารย์เล็ก ถวายตัวกับพระเป็นเจ้าจนสิ้นสุดลมหายใจ ดิฉันเคยพูดตัวอย่างของอาจารย์เล็กที่รับใช้พระเจ้า เห็นได้จากการที่มีอายุยืนนาน อาจารย์เล็กรักพระองค์อย่างลึกซึ้ง

ย. ประทีปเสน

เคารพแต่ท่านอาจารย์เล็ก ไทยง

ได้รับทราบข่าวมรณกรรมของท่านอาจารย์เล็ก ไทยง จากคุณ
อุไรพงษ์ สีวาระวิโรจน์ รู้สึกเสียใจอย่างยิ่ง ได้ไปเคารพศพ ณ โบสถ์
สำหรับ คริสตจักรที่ 1 แม่เป่า (อุไรทิพย์) พอเห็นผู้เขียนก็ร้องไห้ ผู้เขียน
เป็นญาติกับพี่การุญรัตน์ แม่เป่าเรียกผู้เขียนคุณน้า และให้เกียรติผู้เขียน ๆ
คำไว้อาลัยแด่คุณพ่อ

ผู้เขียนรู้จักอาจารย์มานานกว่า 50 ปี นับแต่ท่านได้แต่งงานกับพี่
การุญรัตน์ มาจนถึงวันอนิจกรรม

อาจารย์เล็ก ไทยง ท่านสอนหนังสือเก่ง และร้องเพลงสดุดี
พระเจ้าเก่งและไพเราะอย่างยิ่ง ผู้เขียนได้ถอดลีลาการร้องเพลงสวดจากท่าน
ได้พอสมควร เมื่อราว ๆ พ.ศ. 2508 ผู้เขียนได้ไปหาอาจารย์เล็ก ไทยง ที่
บ้านสำหรับ เพื่อขอบทสวดเพลง เพราะผู้เขียนได้รับแต่งตั้งให้เป็นวิทยากร
จากพุทธสมาคมให้ไปสอนนักเรียน ร.ร. สอนคนตาบอด เพราะที่ ร.ร. สอน
คนตาบอดนี้ มีนักเรียนไม่เฉพาะพุทธศาสนาเท่านั้น มีเด็กคาทอลิกและ
คริสต์เตียนรวมกัน ผู้เขียนจึงได้ขอบทสวดนี้จากท่านอาจารย์ ท่านชอบใจที่ผู้
เขียนยังระลึกถึงเพลงเก่า ๆ ซึ่งยังมีสาระและเพราะอยู่ ถึงกับออกปากชมว่า
ผู้เขียนดี แม้จะออกสำหรับไปแล้วก็ยังไม่ลืม ยังสนใจเพลงบทสวดเก่า ๆ นี้

อยู่ และท่านอาจารย์ฯ ยังพูดอีกด้วยว่า บทเพลงใหม่ ๆ นี้ ผมร้องไม่คล่อง เพราะผมเป็นคนเก่า ร้องได้แต่บทสวดเก่า ๆ ผู้เขียนก็ตอบว่าดิฉันร้องได้แต่บทเก่า ๆ ค่ะ บทสวดใหม่ดิฉันร้องไม่ใคร่จะถนัด ที่การุญรัตน์ พูดสนับสนุนว่า เรา ๆ เป็นครูเก่านี้ ก็ถนัดไปในการทำนองเก่า ๆ

ท่านอาจารย์เล็ก ไทยง เป็นผู้ที่มีพระคุณต่อผู้เขียน ที่มีพระคุณมากกว่านี้ก็คือ ครึ่งใดที่ผู้เขียนได้ไปงานที่คริสตจักรสำหรับ ท่านจะแนะนำให้อ่านจักญาติของท่านและมิตรสหาย จะต้องแนะนำว่า คุณชุบชีพ นกแก้ว เป็นญาติกัน ดังนี้เสมอ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ฯ อีกครั้ง

อาจารย์เล็ก ไทยง เวลานี้จะสถิตอยู่ ณ ภพใด ภูมิใด ก็ตาม ขอวิญญานของท่าน จงสถิต ณ แแทบพระบาทพระเยซูคริสต์เจ้า จงช่วยนิรันดร

ชุบชีพ นกแก้ว

๒๒ กันยายน ๒๕๒๓

1074/1 ซอยขุนนนท์ กท. 6

โทร. 465-2240

กราบเท้าอาจารย์ที่เคารพยิ่ง

นับตั้งแต่เกิดมาในชีวิตนี้ไม่มีความสะเทือนใจครั้งใดจะมากเท่าการได้รับทราบข่าวการจากไปของอาจารย์ มันไม่ใช่ความเสียใจเพียงอย่างเดียว แต่ทุกคนในโรงเรียนมีความตกใจมาก ไม่เคยคิดเลยว่าอาจารย์จะจากเราไป เช่นนี้ มันกระแทกหั่นและทรมานใจเหลือเกิน

อาจารย์คะ อาจารย์ไม่เป็นแต่เพียงผู้บังคับบัญชาของเรา แต่อาจารย์คือ พ่อผู้ให้ ให้ทุกอย่างแก่เรา ตั้งแต่ครูลงไปจนถึงนักเรียนและคนงานภารโรง ถึงแม้ว่าอาจารย์จะหยุดพักผ่อนอยู่กับบ้าน แต่เรารู้สึกอบอุ่นเหมือนอาจารย์อยู่ด้วยเสมอ นั่นเพราะอาจารย์ยังคอยห่วงใยถามข่าวคราวของโรงเรียนและทุกคนที่โรงเรียน ทุกครั้งที่ไปเยี่ยมอาจารย์ เมื่อมีปัญหา อาจารย์จะคอยแนะนำเสมอ เราทราบดีว่าวิธีการปฏิบัติงานทุกวันนี้ เราได้รับการถ่ายทอดและการอบรมสั่งสอนมาจากอาจารย์ แล้วจะไม่เสียใจได้อย่างไร เมื่อต่อไปนี้ เราไม่มีอาจารย์อีกแล้ว ถ้าอาจารย์จากไปเพราะความชรา เราจะไม่เสียใจมากเช่นนี้ นี่มันกระแทกหั่นเกินไป

ถ้าจะมีวิถีทางใดที่ความรู้สึกและความคิดของเราจะไปถึงอาจารย์ได้ ขออาจารย์ได้โปรดรับทราบไว้ด้วยเถิดค่ะ ว่าพวกเราได้ดำเนินงานทางด้านการศึกษาตามแบบฉบับและแนวความคิดของอาจารย์ตลอดเวลาและจะทุ่มเททุกอย่างให้กับการศึกษา เพื่อมอบเป็นความภาคภูมิใจแด่อาจารย์ไม่ว่าอาจารย์จะอยู่แห่งใดก็ตาม

ด้วยความอาลัยยิ่ง

พรศิริ สุกสว่าง

ในนามโรงเรียนกรุงเทพโพลิเทคนิค

แสนเสียดาย.....

เราอยู่ที่โรงเรียน
ตั้งแต่ปีแรกมา

สิบแปดกัณยาน
เพราะว่าเกิดคดี

แสนเศร้าแสนเสียดาย
เจ็บแสบแปลบดวงมัลย์

ท่านเคยได้แนะนำ
ท่านก่อปรคุณความดี

ตั้งแต่เริ่มโรงเรียน
ช่วยเหลือครูอนันต์

ท่านสอนให้อดทน
พระองค์ทรงนำพา

“อาจารย์” มีความรัก
รักลูกสุดกำลัง

เคยเห็นท่านเดินมา
ในสถานอันเชิดชู

แต่... ไม่มีแล้ว
คำพูด — คำอวยพร

วิญญูณท่านไปสู่
สรวงสวรรค์ถิ่นวิไล

ได้เพียรงานด้านศึกษา
ไม่เคยเศร้าเหมือนคราวนี้

เราหมองหม่นไม่สู้
ข้าวสังหาร “ท่านอาจารย์”

สุดบรรยายสุดกล่าวขาน
เพราะ “อาจารย์” เป็นคนดี

เราจดจำได้ถ้วนถี่
มิได้มีผิดทางธรรม

ท่านหมั่นเพียรไม่หุนหัน
ทั้งทางธรรมทางวิชา

ไม่หมองหม่นไม่กังขา
ทุกเวลาถ้าเชื้อฟัง

เราประจักษ์ใช้ โอหัง
คอยพะวังพะวงดู

“น้ำฝน” พา “คุณตา” สู
พระเยซูองค์บวร

ในถิ่นแถวที่ท่านสอน
เราขอกราบอภัย

แด่นางมหรูอันสดใส
พระทรงชัยโอบอุ้มเอย.

คณะครู — นักเรียน โรงเรียนสามมุกคริสเตียนวิทยา บางแสน ชลบุรี

17 กันยายน 2523

พระลูกคนสุดท้ายแด่อาจารย์เล็ก ไทยง

ณ บ้านพักผู้จัดการโรงเรียนสามมุกคริสเตียนวิทยา ขณะนั้นเวลา 18.35 นาฬิกา สวัสดิ์คะอาจารย์ วันนี้อาหารอร่อยนะคะ อาจารย์ทานข้าฯ ไม่ต้องรีบคะ เวลานั้นอาจารย์กำลังรับประทานอาหารเย็นอยู่ ข้าพเจ้าจึงนั่งอยู่ในห้องรับแขกคอยอาจารย์ จมูกแสนดีของข้าพเจ้าได้กลิ่นอะไรบางอย่างเหม็น ๆ ข้าพเจ้าได้ถามอาจารย์ว่ามีใครต้มอะไรไว้บ้างหรือเปล่าแล้วเหม็นไหม้ อาจารย์ได้ถามปูซึ่งเป็นหลาน และได้ความว่าไม่มีใครต้มอะไรเลย ข้าพเจ้าจึงเฉย ๆ เสีย ได้ครูหนึ่งอาจารย์ก็รับประทานอาหารเสร็จเรียบร้อยแล้วได้นั่งเก้าอี้ประจำตัวของท่าน เพื่อเตรียมตัวสอนพระคัมภีร์ให้แก่ข้าพเจ้าอย่างเคยทุกวัน

พระคัมภีร์บทสุดท้ายที่อาจารย์สอนข้าพเจ้าคือ ทิตัส บทที่ 1 ถึง 3 เป็นจดหมายของท่านเปาโลเขียนถึงทิตัสที่เกาะคริต อาจารย์ให้ข้าพเจ้าเป็นผู้อ่านข้อพระคัมภีร์นั้นให้ท่านฟัง เมื่อข้าพเจ้าอ่านจบ อาจารย์ได้กล่าวถึงเนื้อหาในพระคัมภีร์เรื่อง การเลือกผู้ปกครองของคริสตจักรแต่ละแห่ง ผู้ปกครองจะต้องไม่มีข้อตำหนิ เป็นสามีของหญิงคนเดียว บุตรของเขามีความเชื่อไม่เป็นนักเลง, คนดื้อ, กระด้าง ไม่เป็นคนเย่อหยิ่ง ไม่เป็นคนเดือดร้อน ไม่เป็นนักเลงสุรา ไม่เป็นนักเลงหัวไม้ ไม่เป็นคนโลภมากได้ จะต้องเป็นคนมีอชฌาสัย รับแขกดี เป็นผู้รักความดี เป็นคนมีสติสัมปชัญญะ เป็นคนยุติธรรม เป็นคนบริสุทธิ์ รู้จักบังคับใจตนเอง เป็นคนยึดมั่นในหลักคำสอนอันแท้จริงเพื่อจะสามารถเตือนสติด้วยคำสอนอันมีหลัก และชี้แจงแก่ผู้ที่คัดค้านคำสอนนั้น

อาจารย์กล่าวต่อไปอีกถึงการสอน ชายที่^{๗๖}สูงอายุให้รู้จักประมาณตน ในการดื่มกิน มีสติสัมปชัญญะ ให้เอาจริงเอาจัง มีความเชื่อความรัก และความอดทนพอสมควร หญิงที่^{๗๗}สูงอายุ ให้มีความยำเกรงพระเจ้า ไม่ส่อเสียด ไม่กินเหล้า เป็นผู้สอนที่ดีงาม ให้รักสามีและบุตรของตน ให้มีสติสัมปชัญญะ เป็นคนบริสุทธิ์ เอาใจใส่บ้านเรือน มีความเมตตา เชื่อฟัง สามีของตน ส่วนชายหนุ่ม ให้มีสติสัมปชัญญะ พกพาธ ให้เชื่อฟังนายของตนและให้กระทำการที่ถูกต้องในนาทุกประการอย่าให้เถียงเลย อย่าให้ยกยกอก แต่ให้สัตย์ซื่อหมดทุกอย่าง สำหรับทุกคนที่ดำเนินชีวิตในยุคนี้ ต้องมีสติสัมปชัญญะละทิ้งความอธรรมและโลกีย์ตัณหา ต้องสัตย์ซื่อสุจริตและตามคลองธรรม จงนอบน้อมเจ้าบ้านผ่านเมืองให้เชื่อฟังและพร้อมที่จะปฏิบัติงาน สัมมาอาชีพใด ๆ อย่าให้เขาว่าร้ายผู้ใด อย่าเป็นคนมักทะเลาะวิวาทกัน แต่ให้เป็นคนสุภาพแสดงอัธยาศัยไมตรีอันดีงาม

อาจารย์กล่าวในตอนท้ายของข้อพระคัมภีร์ว่า แต่เมื่อพระเมตตาและความรักของพระเจ้าผู้ทรงช่วยเราทั้งหลายให้รอด ได้ปรากฏในโลกแล้ว พระองค์ได้ทรงช่วยเราให้รอด มิใช่ด้วยการกระทำที่ชอบของเราเอง แต่พระองค์ทรงพระกรุณาชำระให้เรามีใจบังเกิดใหม่ และทรงสร้างเราขึ้นมาใหม่ โดยพระวิญญาณบริสุทธิ์ พระองค์นั้นได้ทรงประทานแก่เราทั้งหลายอย่างบริบูรณ์โดยพระเยซูคริสต์ พระผู้ช่วยให้รอดของเรา เพื่อเราจะได้เป็นคนชอบธรรม แล้วโดยพระคุณของพระองค์ และจะได้เป็นผู้ได้รับมรดกที่มุ่งหวังคือชีวิตนิรันดร์”

พระคัมภีร์ข้อสุดท้ายที่อาจารย์เลิกฝากไว้กับข้าพเจ้า และท่านผู้อ่านทุก ๆ คน ทิตัส บทที่ 1 ข้อ 16 กล่าวว่า “เขาแสดงตัวว่ารู้จักพระเจ้า

แต่ว่าในการกระทำของเขา เขาก็ปฏิเสธพระองค์เขาเป็นคนที่ยังไม่เชื่อฟังใคร และไม่เหมาะที่จะกระทำความผิดใด ๆ เลย”

อาจารย์พูดกับข้าพเจ้าในคืนสุดท้ายเกี่ยวกับเทศนา ซึ่งเป็นที่แปลกใจมาก ตั้งแต่ข้าพเจ้าศึกษาพระคัมภีร์เป็นเวลาประมาณสองเดือนเศษนั้น อาจารย์พูดเรื่องต่าง ๆ ในพระคัมภีร์มากมายไม่เคยพูดถึงเรื่องการเทศนาเลย แต่ในคืนสุดท้ายนั้นเหมือนกับว่าอาจารย์ได้สอนพระคัมภีร์แก่ข้าพเจ้ามากพอแล้ว และเป็นการสอนที่จับสั่นจึงได้สอนวิธีการเทศนา ให้แก่ข้าพเจ้าด้วย อาจารย์กล่าวว่า จะต้องมียุควันหนึ่งที่เขาเชิญข้าพเจ้าขึ้นเทศนาก็เป็นไปได้ แต่ข้าพเจ้าตอบอาจารย์ว่า ข้าพเจ้ายังเป็นลูกแกะที่มีอายุน้อยอยู่คงไม่มีความสามารถพอที่จะเทศนาได้ อาจารย์กล่าวต่อข้าพเจ้าว่าท่านจะเป็นผู้ช่วยแนะนำให้ว่าควรทำอย่างไร ถ้าโอกาสนั้นมาถึงไม่ต้องกลัวในสิ่งใด ๆ เมื่อวางใจในพระเจ้าแล้ว

คำพูดของอาจารย์อีกตอนหนึ่งในคืนนั้นที่ข้าพเจ้าคิดถึง อาจารย์พูดกับข้าพเจ้า ถึงเรื่องคริสตจักรที่ 1 สำหรับ ในสมัยก่อนมีอายุสูงทั้งชายหญิง รักพระเจ้ามากทำงานเพื่อพระเจ้าจริง ๆ เป็นผู้เสียสละออกไปประกาศตามสถานที่ต่าง ๆ ในเวลากลางคืนถึงแม้ว่าฝนจะตกก็ยังจุดตะเกียงไปโบสถ์เพื่อประชุมอธิษฐานร่วมกัน ร้องเพลง และร่วมกันทำงานต่าง ๆ ข้าพเจ้าจึงถามอาจารย์ว่าเดี๋ยวนี้คนแก่ ๆ เหล่านั้นไปไหนหมด ท่านตอบข้าพเจ้าว่าคนแก่ ๆ ส่วนมากไปอยู่กับพระเจ้าแล้ว ขณะนี้เหลือคนแก่ที่สุดเพียงคน, สองคนเท่านั้น ตัวของอาจารย์เองก็เป็นคนอายุมากที่สุดเช่นกัน คำพูดของอาจารย์เหมือนกับว่าจะบอกให้ข้าพเจ้าทราบว่าท่าน ทำหน้าที่ของท่านครบแล้วและท่านพร้อมที่จะไปอยู่กับพระเจ้าในแผ่นดินสวรรค์เช่นนั้น

อาจารย์ท่านอธิษฐานร่วมกับข้าพเจ้าครั้งสุดท้ายในคืนนั้นมีใจความว่า “โอพระบิดาเจ้าข้า ขอบพระคุณพระองค์ที่ให้ความรักความเมตตากรุณาต่อพวกเรา พระบิดาที่รักขอให้พระองค์ทรงโปรดสอนใจคณะครูอาจารย์ในโรงเรียนสามมุกคริสเตียนวิทยา จะมีแต่ความรักความสามัคคีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน ขอให้พระองค์สถิตอยู่กับคณะครูอาจารย์ตลอดเวลา และขอให้พระองค์เป็นผู้นำ, ประทานสติปัญญาแก่ครูอาจารย์สามารถที่จะแก้ไขปัญหิต่าง ๆ ภายในโรงเรียนให้ลุล่วงไปด้วยดีทุกสิ่งทุกอย่างกราบทูลในนามของพระเยซูคริสต์เจ้า อาเมน”

เมื่ออธิษฐานจบ ข้าพเจ้าก็ลาอาจารย์กลับที่พัก ข้าพเจ้าเข้านอนเวลาประมาณ 24 นาฬิกาเศษ เวลาประมาณตี 1 กว่าของรุ่งวันใหม่มีพายุพัดแรงพร้อมฝนตกหนัก ข้าพเจ้าจึงตื่นขึ้นเพื่อปิดประตูหน้าต่าง แล้วเข้านอนต่อ นานพอสมควรข้าพเจ้าตกใจตื่นเมื่อได้ยินเสียงเรียกของผู้หญิงเรียกชื่อข้าพเจ้า ๆ จึงตื่นขึ้นทันที เปิดประตูหน้าต่างดูไม่มีใคร จึงเปิดประตูห้องนอนออกไปดูที่ระเบียง เสียงต่อไปที่ข้าพเจ้าได้ยินคือ...เสียงไซเรนส์ ...ดังทางบ้านผู้จัดการ บ้านของอาจารย์เล็กนั่นเอง ข้าพเจ้าตกใจมากใจเต้นแรงทราบได้ทันทีว่าจะต้องเกิดเหตุร้ายขึ้นที่บ้านนั้น จึงรีบเรียกเพื่อนครูที่พักด้วยกันอีก 3 คนให้ตื่น ครั้งแรกข้าพเจ้าตกตะลึงคิดอะไรไม่ออก ชั่วจิตใจข้าพเจ้าคิดได้ก็รีบไปเรียกเด็กมัธยมหนึ่ง ซึ่งเป็นผู้ชายโตที่สุดของที่พักที่ข้าพเจ้าอาศัยอยู่ พร้อมกับเพื่อนของเด็กนั้นให้ไปตามครูผู้ชายอีกสองท่านซึ่งพักอยู่ติดกับที่พักของข้าพเจ้า ให้ไปบ้านผู้จัดการ ส่วนตัวของข้าพเจ้ารีบวิ่งไปยังตึกนอนมัธยมชาย ซึ่งเป็นระยะทางห่างจากที่พักของข้าพเจ้าประมาณ 150 เมตร เพื่อไปเรียกเพื่อนครูชาย ให้ไปช่วยบ้านที่เกิดเหตุ ขณะนั้น

ข้าพเจ้าทั้งเหนื่อยทั้งหอบจากการวิ่ง เสียงที่ร้องเรียกเพื่อนครูจึงสั้น ใครได้ยินเสียงของข้าพเจ้าขณะนั้นคงตกใจตายด้วย

เมื่อพวกเราไปยังบ้านของอาจารย์ ก็เห็นว่าประตูเปิดออกหนึ่งบานแล้วข้าง ๆ ฝาผนังมีรอยคนเจาะเป็นช่องสี่เหลี่ยมพอสำหรับตัวคนเข้าไปได้ ส่วนบนบ้านนั้นก็มืดสนิท....แต่เสียงของ...ไซเลนส์ ยังดังอยู่พวกเราจึงได้แต่ยืนดู เพราะยังไม่แน่ใจว่าคนร้ายยังอยู่ข้างบนบ้านหรือไม่ ในที่สุดอาจารย์ชายผู้กล้าหาญสามท่านของเราคือ อ. วินิจกิตติชัย อ. สันต์ ได้ตัดสินใจเข้าไปในบ้านและตรงขึ้นไปชั้นบนแล้วเปิดไฟให้สว่าง....เท่านั้นเอง.... ภาพที่ปรากฏในสายตาของพวกเรา....คือร่างของอาจารย์เล็ก ซึ่งเป็นที่เคารพรักของพวกเรา นอนสิ้นลมหายใจ อยู่ที่พื้นห้องรับแขกนั้นเอง ที่ศีรษะของอาจารย์มีโลหิตไหลออกมา อาจารย์ต้องเสียชีวิตเพราะคนร้าย

ข้าพเจ้าคิดถึงเรื่องการเสียชีวิตของท่านอาจารย์แล้วอดคิดถึงเรื่องพระคัมภีร์ในวันที่พระเยซูถูกตรึงบนไม้กางเขนนั้น ประชาชนศิษย์สาวกของพระองค์มีความจงรักภักดีต่อพระองค์มากมายเพียงใด อยากจะเข้าไปใกล้ ๆ พระองค์ขณะที่พระองค์ถูกตรึงที่ไม้กางเขน แต่พวกเขาเหล่านั้นก็ไม่สามารถที่จะเข้าไปใกล้ ๆ เพราะมีทหารคอยระวังอยู่มิให้ผู้ใดเข้าไปอยู่ใกล้เลย เช่นเดียวกับอาจารย์เล็ก พวกเราไม่สามารถช่วยอะไรท่านได้เลย โลหิตของท่านไหลอาบศีรษะ เหมือนกับว่าโลหิตของท่านอาจารย์ที่ไหลออกมานั้นมีจุดประสงค์ เพื่อที่จะแลกเปลี่ยนกับสิ่งหลาย ๆ สิ่งที่จะเกิดประโยชน์ต่อเพื่อนมนุษย์ เช่นเดียวกับองค์พระเยซูคริสต์เจ้า โลหิตของพระองค์ไหลออกมาเพื่อไถ่บาปของมนุษย์ให้พวกเราทราบดีว่าเราเป็นคนผิดบาป พระองค์รักเรามากจึงใช้พระโลหิตของพระองค์ชำระความผิดบาปของปวงชน

อาจารย์เล็กก็เช่นกัน ท่านเป็นผู้รับใช้พระเจ้าท่านรักพระเจ้ามาก
ท่านทำงานทุกด้านให้กับพระเจ้า อย่างไม่เหน็ดเหนื่อยท่านไปทุกจังหวัดใน
ประเทศไทย โดยเฉพาะทางภาคเหนือท่านไปบ่อยครั้งที่สุด ท่านเป็นหัวหน้า
ครอบครัวที่ดีพร้อมทุกด้าน ท่านเป็นคนยุติธรรมใจดี อารมณ์เย็นสุขุม มี
เหตุมีผลขยันรักงาน มีความกรุณาเมตตา เสียสละรู้จักรับผิดชอบในหน้าที่
เป็นอย่างดีเลิศ ท่านพูดจาสุภาพอ่อนโยนร่างกายแข็งแรง ท่านมีอัธยาศัยดี

ข้าพเจ้าเป็นลูกศิษย์คนสุดท้ายของท่าน ท่านสอนและให้ความรู้
พระคัมภีร์แก่ข้าพเจ้าถึงแม้ว่า จะเป็นเวลาเพียงสองเดือนเศษเท่านั้น แต่
ข้าพเจ้ามีความรู้สึกว่า ตัวของข้าพเจ้ารู้จักคุ้นเคยกับท่านมาเป็นเวลานานนับ
สิบกว่าปี ข้าพเจ้าเคารพนับถือและรักท่านเหมือนกับว่าท่านเป็นคุณตาของ
ข้าพเจ้าเอง ทุกเย็นข้าพเจ้าจะต้องไปพูดคุยกับท่านที่บ้านของท่านเสมอ

แต่บัดนี้ท่านอาจารย์จากพวกเราไป เพื่อไปอยู่กับพระเจ้าในแผ่นดิน
ดินสวรรค์ เพราะร่างที่ไร้วิญญาณของท่านอาจารย์ นอนสงบนิ่งใบหน้าของ
ท่านอาจารย์เต็มไปด้วยความอิมเอบและความสุข ครึ่งสุดท้ายที่ข้าพเจ้ามองท่าน
อาจารย์อย่างเต็มตานานแสนนาน น้ำตาของข้าพเจ้าไหลลงอาบแก้มทั้งสอง
อย่างมากมายเหมือนกับว่าจะไม่มีวันหยุดสิ้น จากความทรงจำของข้าพเจ้า
ความดีของท่านอาจารย์ ชนรุ่นหลังควรนำไปเป็นตัวอย่าง

ยอห์น บทที่ 3 ข้อ 16

“เพราะว่าพระเจ้าทรงรักโลก จนได้ทรงประทานพระบุตรองค์เดียวของพระ-
องค์ เพื่อทุกคนที่วางใจในพระบุตรนั้นจะไม่พินาศ แต่จะมีชีวิตนิรันดร์”

จาก....ศิษย์คนสุดท้าย....

สุพิศ กันธา

แต่... ศจ. เล็ก ด้วยดวงใจ

จาก คณะอนุชน

เมื่อพวกเราได้ทราบข่าวการจากไปของท่าน ศจ. เล็ก ไททอง ไม่มีใครคาดฝันมาก่อน ถึงสิ่งเหล่านี้ที่จะเกิดขึ้น มันแทบจะเป็นสิ่งที่เราไม่อยากจะเชื่อเลย เรารู้สึกตกใจ และความตกใจก็เปลี่ยนเป็นความเศร้า เสียใจ ในเวลาต่อมา

อนุชนทุกคนต้องจำวันที่ 11 พฤษภาคม 1980 ที่ผ่านมานี้ได้ดี เพราะวันนั้นเป็นการจัดโครงการกระจัดลอยครั้งแรก และบ้านแรกก็มีใช้ใครอื่น เราไปหาท่าน ศจ. เล็ก ก่อนเลย ท่านได้กล่าวชมเชย ท่านดีใจ ชื่นใจ และปลื้มใจ ท่านบอกกับเราเช่นนั้น ในที่สุดท่านก็น้ำตาไหล ครับ... ท่านร้องไห้ ซึ่งในขณะนั้นพวกเราเองก็อธิบายความรู้สึกไม่ถูกว่าอารมณ์เป็นเช่นไร ดีใจหรือเสียใจ แต่ที่แน่ๆ เราอบอุ่นจริงๆ แล้วก็มากไปด้วยความภูมิใจ ท่านบอกสนับสนุนคณะอนุชนเต็มที่ และท่านเองก็อยากที่จะกลับมารับใช้งานพระเจ้าอย่างเดิม ท่านบอกว่า ขอให้เสียงดีก่อนเถอะ เพราะขณะนั้นเสียงท่านแทบตลอดเวลา และสิ่งที่ขาดไม่ได้คือ เสียงเพลง ที่ท่านรักเป็นชีวิตจิตใจ กว่าจะเสร็จพิธีในวันนั้น ผมเองก็จำไม่ได้ว่าเราร้องไปกี่เพลง แต่มีสิ่งหนึ่งที่เรายังจดจำไปจนบัดนี้ ซึ่งทำให้เราเสียใจยิ่งขึ้น เพราะว่าจากการปรึกษากันภายใน เราก็คิดว่าอยากมาเยี่ยมท่านอีกสักครั้ง อาจเป็นทางการหรือไม่ว่าแบบลูกหลานก็ตาม จนแล้วจนรอดเราก็ไม่ได้ทำ

สักที และแล้ว บัดนี้ ความคิดเราคงไม่มีวันสำเร็จอีกต่อไปแล้ว เราช้า และ
 สายเกินแก้ครับท่าน ศจ. เล็กจากพวกเราไปอย่างไม่มีวันกลับเสียแล้ว แต่
 พวกเราจะขอแก้ตัวด้วยเสียงเพลงของพวกเรา เพื่อวิญญูณของท่านคงเป็น
 สุขในแผ่นดินสวรรค์ของพระเจ้าเป็นแน่แท้

ผมจำได้ จำได้ดีทีเดียว ในตอนที่ผมต้องมาจัดระเบียบบนมัสการ
 ของเช้าวันอาทิตย์ที่บ้านของท่าน นอกจากท่านจะสอนสิ่งที่ถูกต้องในการจัด
 ระเบียบบนมัสการแล้ว สิ่งหนึ่งที่ท่านถามไม่ขาดเลยก็คือ “วันอาทิตย์มีเพลง
 พิเศษไหม” และคำพูดที่ตามมาก็คือ “ถ้ามีบ่อย ๆ ได้ก็ยิ่งดี ยิ่งมีได้ทุก
 อาทิตย์ก็พิเศษเลยไม่อยากให้ขาด”

นี่คือคำพูดจากปากของท่านเสมอ ผมจำได้เลยครับว่าในทุก ๆ ครั้ง
 สมัยที่ ศจ. เล็ก ไทยังยังสามารถเทศนาได้นั้น ตั้งแต่ผมมาเป็นผู้จัดระเบียบ
 บนมัสการ ทุกครั้งที่ท่านเป็นผู้เทศนา สิ่งที่ขาดไม่ได้คือเพลงพิเศษ ไม่ว่าจะเป็น
 จากคณะอนุชนหรือวาระศึกษา สตรีคริสเตียนสำหรับ หรือจะเป็นคณะนักร้อง
 จากที่อื่นก็ได้ ถ้าในวันนั้นยังมีหลาย ๆ คณะ ท่านยังชอบบอกชอบใจและมี
 ความสุขมากทีเดียว ในอาทิตย์ใดไม่มีเพลงพิเศษเลย ก็คงเป็นหน้าที่ของ
 คุณลุงทองดี ทัดละม่อม ที่จะถวายเพลงด้วยเสียงเดี่ยว ซึ่งแต่นั้นท่าน ศจ.
 เล็กได้เป็นผู้ซื้อไว้ให้คุณลุงทองดีสำหรับถวายเพลงพิเศษโดยเฉพาะ ท่านไม่
 เคยรำคาญเสียงเพลงที่ถวายแด่องค์พระผู้เป็นเจ้า แต่วิบาครั้งดังหนวกหู
 ไปบ้างท่านก็ยังชื่นชอบอยู่ดี สุดท้ายในวันอาทิตย์ที่ 14 กันยายน 1980
 พวกเราได้เชิญท่านไปฟังเพลงวันดนตรีที่คริสตจักรเทียนสั่ง แต่ท่านไม่สา-
 มารธไปได้ แท้ที่จริงท่านก็คงอยากไปและบอกไว้ว่า “จะส่งวิญญูณไปฟัง”

ครับขณะที่ผมกำลังเขียนเรื่องนี้อยู่ พวกเราได้อักร้องเพลงในงานวันดนตรีเรียบร้อยแล้ว ผมว่าวันนั้นพวกเราอักร้องไม่ดีเท่าที่ควร แต่ถ้าวิญญูญาณของท่านอาจารย์เล็ก ไปฟังจริงท่านก็คงชมเราอีกตามเคย ว่าดี ไพเราะมาก แล้วจับไม้มือแสดงความคิดเห็นกับพวกเรา ต่อไปนี้ไม่ว่าเราจะร้องเพลงได้ดีสักแค่ไหน ก็คงจะไม่มีใครหรืออย่างน้อยนักที่จะมาแสดงความคิดเห็น ให้ความอบอุ่นกับเรา เหมือนอย่างท่าน ศจ. เล็ก ไทยาง ผู้นี้

และท้ายที่สุด กระผมในนามตัวแทนคณะอนุชนทุกคนมีความเชื่อเป็นอย่างยิ่งว่าท่าน ศจ. เล็ก ได้ไปอยู่กับพระเจ้าในแผ่นดินของพระองค์ ผมขอฝากพระวาระของพระเจ้าซึ่งมาจากพระธรรม วิวรณ 22:4 “—พระเจ้าจะทรงเช็ดน้ำตาทุก ๆ หยดจากตาของเขา ความตายจะไม่มีอีกต่อไป การคร่ำครวญและร้องไห้ และการเจ็บปวดอย่างหนึ่งอย่างใดจะไม่มีอีกเลยเพราะเหตุการณ์ที่ได้มีอยู่แต่ดั้งเดิมนั้นได้ลวงพ้นไปแล้ว”

คุณพ่อเป็นที่เคารพรักของศิษย์

จากอดีต...สู่ความจริง

สุดท้ายห้ามใจตัวเองไม่ให้เสียใจ คิดถึง และอาลัยได้ ในเมื่อผู้ซึ่งเป็นที่เคารพรักต้องมาจากไปอย่างกะทันหัน คงเหลือแต่อดีต และความทรงจำที่จะรำลึกถึงท่านตราบนาน....เท่านั้น

อันที่จริงแล้ว ตาควรจะเรียกอาจารย์ว่า “คุณลุง” เหมือนพวกพี่ๆ แต่ความสำนึกอย่างหนึ่งที่ทำให้ตาเรียกคุณลุงว่า “อาจารย์” เพราะตารู้สึกภาคภูมิใจที่ใคร ๆ ต่างให้ความเคารพนับถือท่านเป็นอาจารย์กันทั้งนั้น ภาคภูมิใจในบุคลิกลักษณะที่น่าเลื่อมใสของท่านในการสั่งสอน เตือนสติ และในการให้ความรู้ด้านต่าง ๆ ทำให้ตาอยากเรียก “อาจารย์” ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

ตากับหน้อยชอบไปคุยกับอาจารย์ที่บ้าน ให้อาจารย์เล่าเรื่องสำหรับสมัยเก่า ๆ ให้ฟัง น้ำเสียงที่อาจารย์เล่า ทำให้เกิดจินตนาการถึงภาพในอดีตได้อย่างมีชีวิตชีวา อาจารย์ขา...ตาไม่เคยลืมว่าอาจารย์สอนให้ตารักพระเจ้า ให้มีความเชื่อไว้วางใจในพระองค์ ให้รู้จักอธิษฐาน และที่ไม่ลืมในชีวิต ก็คือ อาจารย์เป็นผู้ให้ศีลปฏิบัติสมาแก่ตาและน้อง อาจารย์เปรียบเสมือนผู้จุดแสงเทียนแห่งชีวิตคริสเตียนให้โชติช่วง หน้อยกับตาเคยพูดกันอยู่เสมอว่า “เรารักอาจารย์เล็ก” ผู้เป็นร่มเงาของโบสถ์สำหรับ

อาจารย์ขา....ตาทราบว่าอาจารย์รักเสียงเพลงมาก ทุกครั้งทีละอนุชนหรือนักเรียนรวีวารศึกษาร้องเพลงในโบสถ์ อาจารย์จะยิ้มอย่างชื่นชมและบอกว่าไพเราะทุกครั้ง อาจารย์เป็นผู้ให้กำลังใจลูกหลานอยู่ตลอดมา จนกระทั่งครั้งสุดท้าย.....ในการพบกันเมื่อวันอาทิตย์ที่ 14 กันยายน 1980 อาจารย์เดินมาหน้าโบสถ์ หลังจากเสร็จพิธีนมัสการแล้ว ท่านพูดว่า “ขอ

จับมือหน่อยเถอะ” ตาเลยจูอาจารย์กลับบ้าน เรายังคุยกันถึงเรื่องเพลง ท่านบอกว่าชอบฟังเพลงมาก ตายังชวนอาจารย์ให้ไปฟังเพลง ในวันดนตรี ที่อนุชนภาค 6 ได้จัดขึ้นที่โบสถ์เทียนสั้ง เพราะมีอนุชนของเราไปร่วมร้อง เพลงด้วย อาจารย์บอกว่า “ชอบฟังเพลงมาก แต่คงไปไม่ได้ เพราะต้อง ไปค้างที่สามมุก แต่ถึงไม่ไปวิญญูณก็ตามไปฟังอยู่แล้ว....” อาจารย์ขา ไม่มีใครรู้ว่าในขณะนั้นตามีความรู้สึกอย่างไร มันใจหาย และหวนใจอย่างไร พิกุล ทำให้ตาต้องบีบมืออาจารย์ และระวังทุกอย่างก้าวขณะที่อาจารย์เดิน เหมือนกลัวอาจารย์จะจากตาไปจริง ๆ ตายังกลับมาเล่าให้หน่อยฟังเลย และ แล้วในเช้าวันศุกร์ ขณะที่ตากำลังจะไปทำงาน ก็ได้ทราบข่าวจากพี่จิมว่า อาจารย์เสียแล้ว ภูยกิ่ง ! อาจารย์ขาตาทั้งตกใจและเสียใจจนบอกไม่ถูก ทำให้หวนรำลึกถึงคำพูดของอาจารย์เมื่อวันอาทิตย์นั้น.....

อาจารย์จากไปแล้ว คงไว้แต่ความดีซึ่งยังฝังใจให้ลูกหลานอาลัยถึง แต่ชีวิตที่แท้จริง คือ “จิตวิญญูณของอาจารย์” ได้ไปอยู่ในเมืองบรมสุข เกษมของพระเจ้าแล้ว ที่นั่นจะไม่มีกลางคืนต่อไป การคร่ำครวญและการ ร้องไห้ และการเจ็บปวดอย่างหนึ่งอย่างใดจะไม่มีอีกเลย....

สุดอาลัยรัก

ตา-หน่อย

22 กันยายน 80

“เพราะว่าเรารู้ว่า ถ้าเรื่อนดินคือกายของเรานี้จะพังทำลายเสีย เราก็ยังมีที่ อาศัยซึ่งพระเจ้าทรงโปรดประทานให้ ที่มิได้สร้างด้วยมือมนุษย์ และตั้งอยู่ เป็นนิรันดร์ในสวรรค์”2 โครินธ์ 5 : 1

“เพราะว่าพระเจ้า ที่นำคนทั้งปวงให้ถึงที่รอดมาปรากฏแล้ว”

(พระธรรมทิตัส 2.11)

การจากไปของคุณอาโก้ให้เกิดความสะเทือนใจ เศร้าสลดและอาลัย
อย่างยิ่งสำหรับพวกเรา เพราะเป็นการสูญเสียอย่างกระทันหันโดยเหตุที่คาด
คิดไม่ถึงจริงๆ ไม่มีใครสังหรณ์ใจแม้แต่หน่อยว่า การพบคุณอาที่ โบสถ์สำเหร่
เมื่อวันอาทิตย์ที่ 14 กันยายน 2523 จะเป็นการพบกันครั้งสุดท้าย

อาทิตย์นั้น คุณหมอบัณฑิตสิทธิ์ มากเล่าเป็นพยานเรื่องความเชื่อ ที่
โบสถ์สำเหร่ พวกเราพี่น้องทุกคนไปพร้อมหน้ากัน และบังเอิญคุณอาโก้กลับ
จากสามมุกพร้อมกับเป้า และมาร่วมนมัสการที่โบสถ์ด้วย จึงมีโอกาสดำ
กันพอดี ยังสังเกตเห็นหน้าตาคุณอาอึมเิบสดชื่นกว่าทุกครั้ง ไม่นึกเลยว่า
อีกเพียงสามวันเท่านั้น คุณอาจะต้องมาจากพวกเราไปอย่างไม่มีวันกลับ บอก
ไม่ถูกถึงความรู้สึกที่เกิดขึ้นว่าเป็นอย่างไร ทั้งใจหายและเศร้าสลดเป็นที่สุด
แต่ถึงกระนั้นพวกเรายังมีความเชื่อมั่นว่า ทุกสิ่งเป็นไปตามน้ำพระทัยของ
พระเจ้า พระองค์จะไม่ทรงทอดทิ้งคุณอา ลูกหลาน และญาติมิตรของคุณอา
ทุก ๆ คน

บัดนี้ คุณอาพ้นแล้วจากความทุกข์ทรมานทั้งหลายในโลก ไปสู่ที่
ดีกว่า บริสุทธ์กว่า ขอพระเจ้าผู้ทรงเป็นความรักได้โปรดรับจิตวิญญาณของ
คุณอาไว้ในอ้อมพระหัตถ์ของพระองค์ และให้ ได้พบกับความสงบสุขชั่ว
นิรันดร์.

ด้วยความเคารพรักและอาลัย

จาก ...

หลาน ๆ มังกรพันธุ์

คารวะ อาลัย อาจารย์ เล็ก ไทยาง

เมื่อได้รับข่าวมรณะกรรมของ อาจารย์ เล็ก ไทยาง กระผมได้เป็นตัวแทนของครอบครัว เดินทางไปที่ โรงเรียนสามมุกคริสเตียนวิทยา สถานที่เกิดเหตุ และได้พบร่างอันไร้วิญญาณของอาจารย์ ที่โรงพยาบาลจังหวัดชลบุรี ได้ทราบเหตุการณ์ที่ท่านเสียชีวิต ได้ร่วมกับพนักงานสอบสวนและเจ้าหน้าที่ตรวจหาร่องรอยของคนร้ายที่สถานที่เกิดเหตุ จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับท่านอาจารย์ เป็นอาชญากรรมที่อาชญากรได้กระทำอย่างเหี้ยมโหดไร้มนุษยธรรม โดยได้ทราบข่าวจากอาจารย์อุไรทิพย์ว่า อาจารย์ได้ร้องขอชีวิตจากฆาตกร แต่ฆาตกรไม่ได้ไว้ชีวิตของท่าน

อาจารย์ เล็ก ไทยาง ได้ใช้ ชีวิตของท่านหลังจากจบการศึกษาจากโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย ท่านทำงานอยู่ที่แผนกบัญชีของบริษัทสยามไฟฟ้า คอปอเรชั่น ช่วงระยะหนึ่ง หลังจากนั้นท่านได้อุทิศชีวิตให้กับการศึกษาของชาติ และการศาสนาตลอด จนวาระสุดท้ายแห่งชีวิตของท่าน อาจารย์เล็ก ไทยาง ได้จากพวกเราไปแล้ว ถึงแม้ว่าบุตร หลาน ญาติ มิตร และศิษย์ของท่าน มีความอาลัยระลึกถึงท่านอย่างสุดซึ้ง อนุสรณ์จากการดำเนินชีวิตของท่าน เป็นบทเรียนอันล้ำค่า และเป็นตัวอย่างในการดำเนินชีวิตของท่านผู้มีเกียรติ และลูกศิษย์ของท่านอาจารย์

อาจารย์เล็ก ไทยาง ได้รับใช้พระผู้เป็นเจ้ามาเป็นเวลานาน บัดนี้พระผู้เป็นเจ้าทรงรับดวงวิญญาณของท่าน ไปอยู่กับพระองค์ในสรวงสวรรค์แล้ว ซึ่งมีความสุขชั่วนิรันดร์

จากครอบครัว สละ วีรเกียรติ

ด้วยความอาลัยรักและเคารพอย่างสูง

คุณตาเป็นคุณตาที่ดีของหลานทุก ๆ คน คอยช่วยสั่งสอนหลาน ให้เป็นคนดีและไม่เอาเปรียบผู้อื่น และคุณตาของหลานท่านยังมีอารมณ์เยือกเย็นมาก เวลาหลานทำผิดคุณตาไม่เคยดุ แต่คุณตากลับสอนให้ทำดี ส่วนในด้านการศึกษานั้น คุณตาเป็นคนเอาใจใส่ต่อการเรียนของหลานมาก คุณตาท่านเป็นบุคคลที่เข้มแข็งและอดทนมากที่สุด และคุณตาก็ยังเป็นอาจารย์ที่ดีของนักเรียน นักเรียนทุกคนรักคุณตามาก หลาน ๆ ทุกคนก็ยังรักคุณตามาก และจะไม่ลืมคุณตาเลย คุณตาจากไปครั้งนี้คุณตาจากไปด้วยความดี และคุณตาก็จะเป็นสุขตลอดกาล คุณตาจากไปครั้งนี้หลานก็ยังรักคุณตาเหมือนเดิมและจะไม่เปลี่ยนแปลง คุณตาเป็นคุณตาที่ดีพร้อมหมดทุกอย่างจะหาสิ่งใดมาทดแทนก็หาได้ยากมาก การจากไปของคุณตาในครั้งนี้นี้หลานเสียใจมากที่สุด

จากหลานสิงห์บุรี

แต่คุณลุงเล็ก ที่รักของพวกเขา

ตลอดระยะเวลา 30—40 ปี ที่พวกเรารู้จักคุณลุง เราได้เห็นและรู้จักคุณลุงในลักษณะดังนี้

.....เป็นญาติผู้ใหญ่ ที่พวกเราสนิทสนมและรักใคร่มากที่สุด

.....มีความเป็น “ครู” อยู่ในสายเลือดและวิญญาณทั้งลมหายใจเข้า ลมหายใจออกตลอดชีวิตของท่านคือ ครูตัวอย่าง

.....เก่งมากทั้งด้านภาษาอังกฤษ และคำนวณ แม้มูลกหลานจะจบชั้นปริญญา เป็นแล้ว แต่ก็ไม่วายที่จะกลับมาถามคุณลุงว่า คุณลุงคะ คำนี้....แปลว่าอะไร

.....เสียงดัง ฟังชัด ให้กำลังใจคนอื่นเสมอ แม้ในบางครั้ง ตัวเองจะมีความทุกข์ ทั้งกายและใจ

.....เป็นนักเทศน์ประจำคริสตจักรที่ 1 อยู่เป็นช่วงยาวจนภาพที่คุณลุงใส่เสื้อศาสนาจารย์ยืนเทศน์อยู่บนธรรมาสันนั้นติดตาพวกเราอยู่ตลอดมา และอดที่จะล้อท่านเสมอไม่ได้ว่า คุณลุงเทศน์อีกแล้วหรือคะ แล้วก็.....คุณลุงขา.....เทศน์สั้น ๆ หน่อยนะคะ (เพราะคุณลุงนั้น เทศน์แล้วไม่ค่อยจะยอมจบง่าย ๆ)

.....ไม่เคยปฏิเสธ ถ้าใครก็ตามจะขอความช่วยเหลือ จะช่วยอย่างเต็มแรง เต็มใจ ทุกครั้ง

.....เป็นคริสเตียน ที่ใช้ชีวิตโซกโซนในการเป็นคริสเตียน แม้ชีวิตจะถูกทดลองมากมาย บางครั้งในช่วงวัยหนุ่ม คุณลุงอาจจะท้อถอยและสงสัย ซึ่ง

ก็เป็นวิสัยของปุถุชนที่ต้องการแสวงหา (เหตุการณ์อย่างนี้มีตลอดมา นับแต่สมัยที่พระเยซูคริสต์เจ้ายังมีชีวิตอยู่ ส่วนศิษย์หลายคน แม้จะอยู่ชิดกับพระคริสต์ก็ยังมีความสงสัย แต่สุดท้าย ทุกคนก็ได้ประจักษ์ความจริงว่าพระเยซูคริสต์นั้น คือพระผู้ช่วยให้รอด) เช่นเดียวกันในที่สุด คุณลุงก็แน่ใจว่า สิ่งที่คุณลุงแสวงหาคืออะไร และก็ได้อาศัยชีวิตของท่านในการเป็นคริสเตียนอย่างคุ้มค่าที่สุด

คุณลุงที่รักของพวกเรา อายุมากแล้ว (81 ปี) ในช่วง 2—3 ปีหลังนี้ สุขภาพของท่านอ่อนแอไปมาก ถ้าท่านจะจากพวกเราไปอย่างสงบ พวกเราก็คงจะทำใจได้ว่า คนเราต้องมี เกิด แก่ เจ็บ ตาย เป็นของธรรมดา แต่การที่คุณลุงต้องจากเราไปในสภาพที่ไม่นึกฝันเช่นนี้ ทำให้พวกเราสุดที่จะทำใจไม่ให้โศกเศร้าได้ แม้สภาพที่จากไปของคุณลุงจะไม่สวยงามเพียงใด แต่ภาพของคุณลุงที่เหลือในจิตใจของหลาน ๆ จะสวยงามตลอดไป

หลาน ๆ ไม่หวั่นคุณลุงเลย เพราะเชื่อยิ่งกว่าเชื่อว่า บัดนี้ คุณลุงได้อยู่อย่างสุขสงบในอาณาจักรของพระคริสต์ และหลานเชื่อว่า ถ้าเอาไอ้คนเหี้ยมโหดที่ฆ่าคุณลุงมายืนต่อหน้าคุณลุง คุณลุงก็คงจะให้ภัยมัน โกรธนะ โกรธแน่ แต่คงจะยกโทษให้ ถ้าคนนั้นจะคุกเข่าลงขอโทษด้วยใจที่สำนึกในสิ่งผิดร้ายแรงโหดเหี้ยมที่ตัวได้กระทำไป เพราะคุณลุงเป็นคริสเตียนและได้ดำเนินตามแนวทางที่พระคริสต์ได้สั่งสอนไว้ตลอดมา

นี่แหละ.....คือ คุณลุงเล็ก ที่พวกเรารู้จัก

ด้วยความเคารพรักและระลึกเป็นอย่างยิ่ง

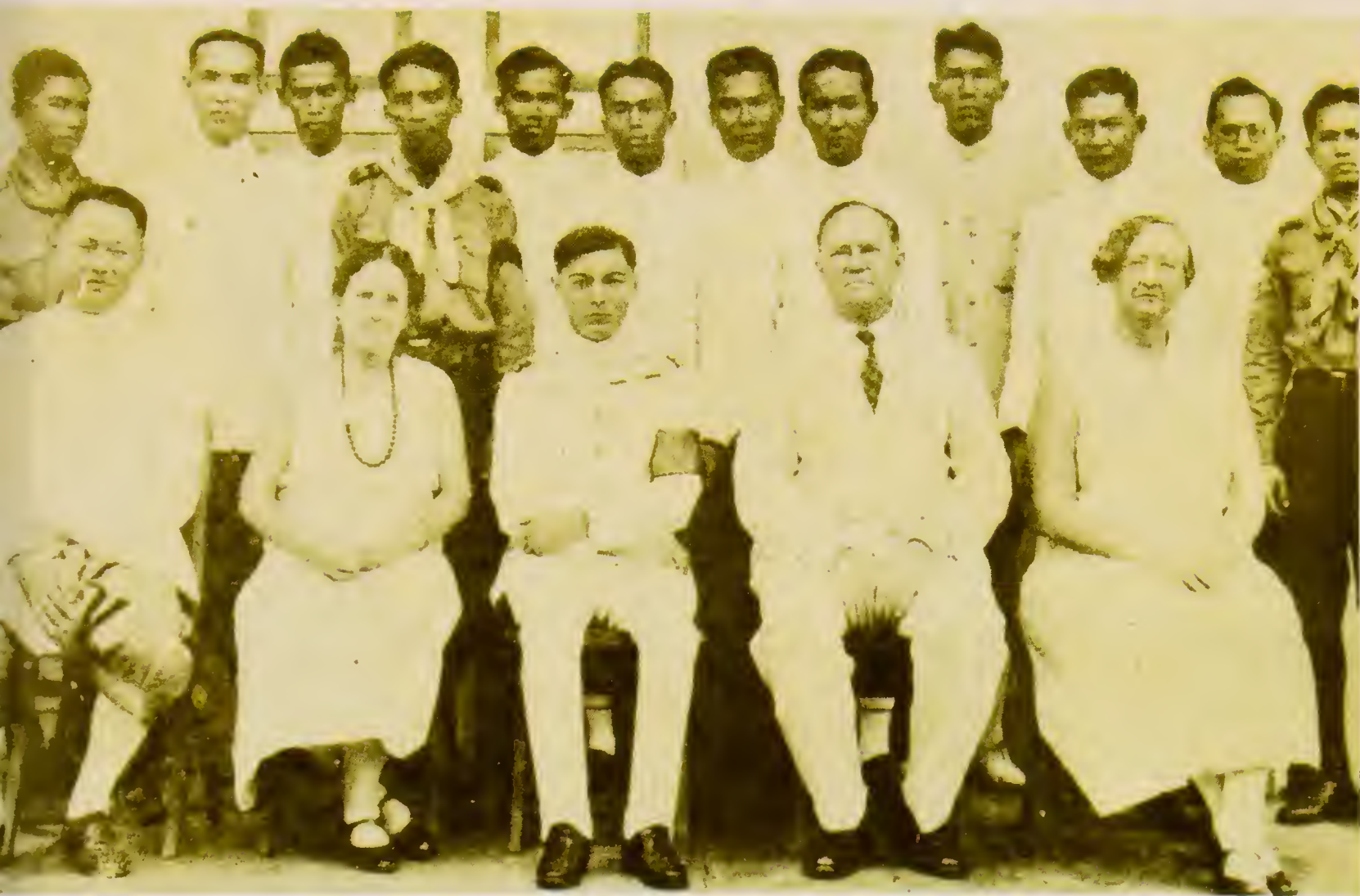
จาก หลาน ๆ บ้าน “หงษ์พาน”

คุณพี่ที่รักยิ่ง

คุณพี่เล็กกับดิฉันอยู่ด้วยกันมานาน แม่เราจะอยู่คนละบ้านแต่ก็เหมือนอยู่บ้านเดียวกัน คุณพี่จะถามหาน้อง น้องจะถามหาคุณพี่บ่อย ๆ ต่างคนจะคอยถามสารทุกข์สุกดิบกันอยู่เสมอ น้องมีอะไรที่หมอบอกว่ารับประทานดี น้องจะซื้อให้คุณพี่ทานด้วย วันไหนทำอะไรเรื่อย ๆ จะต้องจัดไปให้คุณพี่ทาน ไม่มีอะไรที่ห่างจากกันเลย น้องรักคุณพี่เหลือเกิน เรามีพี่น้องไม่กี่คน เราเห็นอกเห็นใจกันตลอดมา ลูก ๆ ของน้องทุกคนรักคุณลุงของเขา เพราะเขารู้ว่าน้องรักเคารพคุณพี่ของน้องมาก

วันเกิดคุณพี่ทุกปี น้องจะต้องไปกราบคุณพี่ที่ตัก และบอกคุณพี่ว่า “ขอให้คุณพี่อายุมันขวัญยืนนะ จะได้เป็นร่มโพธิ์ร่มไทร เป็นที่อบอุ่นของลูกหลาน” คุณพี่จะตอบทันทีว่า “นายก้เหมือนกันนะ อยู่เป็นเพื่อนกัน อย่าเจ็บอย่าไข้” ทุกปีคุณพี่จะต้องพูดอย่างนี้ แต่แล้วคุณพี่ก็จากไปอย่างกะทันหัน เป็นความฝันหรือความจริงกันแน่ น้องพูดไม่ถูก บรรยายไม่ได้ ไม่ทราบจะพูดอย่างไรให้สมกับที่เสียใจในครั้งนี้ นี่เราจากกันจริง ๆ หรือ โอ! พระเจ้าข้า ข้าพเจ้าขอกราบฝากพี่ชายของข้าพเจ้าไว้ในพระหัตถ์อันทรงฤทธิ์ของพระองค์ด้วย ข้าพเจ้าไม่มีที่พึ่งอื่นใด นอกจากพระองค์แต่ผู้เดียว

วิไล หงษ์ปาน

ภาพในอดีตของคุณพ่อ (แถวยืนคนที่ 2 จากขวา)

คุณพ่อ กับ เพื่อนร่วมชั้นเรียน (แถวบนรูปที่ 2 จากขวา)

ถึงคุณพ่อ

คุณพ่อขา! ลูกจำได้เมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2517 เป็นวันที่ลูกได้ขาดร่มโพธิ์ร่มไทรไปแล้ว 1 ท่าน คือคุณแม่การุญรัตน์ แต่คุณพ่อได้ปลอบใจและคอยให้กำลังใจลูกอยู่เสมอ บัดนี้ลูกจะได้ใครแทน ไม่มีอีกแล้ว

คุณพ่อเคยเตือนสติลูกให้ใจเย็น ๆ อดทน คิดให้ดี ๆ ก่อนทำ เดียวนี้ใครจะมาคอยเตือนลูกเช่นนี้อีก ไม่มีอีกแล้ว

คุณพ่อเคยคอยนับวันเวลาที่ลูกและหลาน ๆ จะกลับบ้านตอนปิดสิ้นเดือนของทุกเดือน คอยสั่งให้ยูเรเตรียมอาหารที่ลูกและหลาน ๆ ชอบไว้ให้ทุกครั้ง บัดนี้ใครจะทำหน้าที่นี้อีกล่ะ ไม่มีอีกแล้ว

นาฬิกาทุกเรือน จะเป็นที่บ้านสำหรับ หรือบ้านสามมุกก็ตาม จะเดินตรงเวลาอยู่เสมอ ถ้ามีคุณพ่อพักอยู่ด้วย แต่บัดนี้ใครจะคอยตั้งให้ ไม่มีอีกแล้ว

เวลาคุณพ่อไปอยู่สามมุก ทุกเช้าวันที่ลูกฝนไปโรงเรียน คุณตาจะคอยปลุกเรียกให้ตื่น และคอยบอกเวลาให้ทราบทุก 5 นาที ให้เร็ว ๆ กลัวหลานไม่ทันรถ และจะต้องไปนั่งที่เก้าอี้หวายหน้ามุขเป็นประจำ คอยเฝ้าดูรถโรงเรียนที่จะมารับหลาน เดียวนี้ใครจะจะทำกิจวัตรประจำวันอันนี้ ไม่มีอีกแล้ว

เวลาคุณพ่อไปพักที่สามมุก เราจะเดินทางไปกลับพร้อมกันทั้ง 5 คน คือ คุณตา ลูก และหลาน 3 คน แต่บัดนี้เหลือเพียง 4 คนเท่านั้น ไม่มีคุณตาเล็กที่จะเดินทางกับเราก่อนแล้ว

ทุกเช้าที่สามมุก ลูกภูมิใจและปลื้มใจที่ได้มีโอกาสปรนนิบัติเป็น
ประจำ คือ ชงโอวัลตินหรือไม่ก็นม หรือไม่ก็กาแฟร้อน ๆ พร้อมกับขนม
ปังปัง 2 แผ่นให้คุณพ่อรับประทานรองท้องก่อนอาหารเช้า เพราะรู้ว่าคุณ
พ่อจะไม่ยอมรับประทานอาหารเช้าก่อนดูหลานฝนขึ้นรถไปโรงเรียน ต่อไป
นี้ลูกไม่มีโอกาสที่จะปรนนิบัติรับใช้เช่นนี้อีกแล้ว ไม่มีจริง ๆ

ลูกรู้ว่าคุณพ่อชอบรับประทาน Brand ยอดซูบไก่แบบแช่เย็นเป็น
วันข้างน้อย ๆ ในตอนกลางคืนก่อนนอน ลูกจึงได้ซื้อมาให้คุณพ่อรับประทาน
เป็นประจำเสมอมา แต่คืนนั้นคุณพ่อไม่ได้รับประทานอย่างเช่นเคย
เพราะหมดพอดี ลูกตั้งใจจะออกไปซื้อเช้าวันรุ่งขึ้น ซึ่งเป็นวันหยุด แต่ไม่
ทันเสียแล้ว คุณพ่อมาด่วนจากไปอย่างกระทันหัน ลูกคาดไม่ถึง น่าใจหาย
เหลือเกิน

การจากไปของคุณพ่อครั้งนี้สร้างความโศกเศร้า เสียขวัญและว้าเหว่
ให้แก่ลูกและหลาน ๆ ใหญ่หลวงนัก สุดท้ายจะพรรณาได้หมด ลูกหมด
แล้ว ทั้งพ่อ แม่และสามี ลูกขอเอาคำพูดของคุณพ่อที่เคยพูดปลอบใจลูกเมื่อ
คราวสิ้นคุณแม่และคุณอู๊ดว่า “พระเจ้าทรงประทานให้มาเพียงแค่นี้ บัดนี้
พระองค์ทรงเรียกกลับคืนไปแล้ว ตามน้ำพระทัยของพระองค์”

ขอคุณพ่อจงไปเป็นสุขอยู่กับคุณแม่ กับพี่วัชและกับคุณอู๊ด และ
ได้พบญาติมิตรสหายที่ล่วงลับไปก่อน ๆ นั้นด้วยความปิติยินดี และสงบสุข
อย่างแท้จริง ตามความเชื่อและความหวังของพวกเราที่เป็นคริสตศาสนิกชน
ด้วยเถิด

ด้วยอาลัยรักและคิดถึงยิ่ง

ลูกเข่า

“แต่คุณพ่อสุดที่รักของคุณ”

ก่อนลาจากไปศึกษาต่อ ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา ครั้งที่สอง เมื่อ 21 พ.ย. 1976 ลูกได้คุยกับคุณพ่อเป็นครั้งสุดท้าย ลูกยังจำได้ว่า คุณพ่อบอกว่าที่อนุญาตให้ไปก็ขอให้ไปรักษาตัวให้หายและสบายขึ้น ไม่ต้องเป็นห่วงคุณพ่อ คุณพ่อจะอยู่ทางนี้ ดูแลทุกอย่างให้ ขอให้รักษาตัวให้ดี และขณะเดียวกันขอให้เรียนสอบตามที่ได้ตั้งใจไว้ให้สำเร็จเร็ว ๆ และกลับมาเร็ว ๆ ลูกไปอยู่ทางโน้นก็เป็นห่วงคุณพ่อทุกวัน คอยโทรศัพท์ติดต่อมาเมืองไทยทุกเดือน เมื่อตอนไปใหม่ ๆ และก็คงทำเช่นนั้นอยู่เรื่อย เกือบ 2 ปีเต็ม ๆ ระยะเวลาหลัง ๆ คุณพ่อเฝ้าว่าเอาเป็นค่าโทรศัพท์ส่งให้คุณพ่อใช้ดีกว่า ลูกก็เลยโทรศัพท์มาน้อยครั้งลง ครั้งสุดท้ายเมื่อตอนปีใหม่นี้ก็โทรฯ คุยกัน คุณพ่อบอกว่า ไม่ต้องเป็นห่วง คุณพ่อสบายดีและไปหาหมอทุกครั้งตามนัด กินยาทุกอย่างตามหมอสั่ง ความดันปกติ หัวใจไม่ค่อยมีแรงเท่านั้น โรคแพ้ก็ดีขึ้น ใครไปใครมาพบที่สหรัฐ ลูกจะต้องฝากเขาไปเยี่ยมคุณพ่อทุกครั้ง บางครั้งเพื่อนที่ฝากมาก็หาบ้านไม่พบ ก็เลยไม่เจอกัน ไม่นึกว่าคุณพ่อจะจากไปอย่างกระทันหันจนลูกไม่มีโอกาสจะได้เห็น พูดและคุยด้วยอีกตลอดเวลา

คุณพ่อขา ลูกได้รับโทรศัพท์ทางไกลจากพี่เสนห์ศิลป์ หงษ์ปาน ได้ทราบว่าคุณพ่อจากไปแล้วโดยกระทันหัน ลูกตัดสินใจเดินทางกลับมาพร้อมกับครอบครัว เพื่อมาพบหน้าครั้งสุดท้าย แม้จะรู้ชีวิตก็ตาม ลูกและครอบครัวรู้สึกเศร้าสลดอย่างบอกไม่ถูก รู้สึกว่างเปล่า เจ็บปวด กลับมาพบ

แต่สิ่งว่างเปล่า ที่ ๆ คุณพ่อเคยนั่ง เคยนอน เคยเดินไปมา เพื่อเป็นที่
 อบอุ่นแก่ลูกและหลาน ๆ บัดนี้ก็เจียบไปทุกคืนวันลูกอธิษฐานเสมอ ขอให้
 ได้กลับมาพบคุณพ่ออีกก่อนจะจากกัน แต่ช่างอนิจจา คุณพ่อมาจากไปก่อน
 ขององค์พระผู้เป็นเจ้า ทรงรับคุณพ่อไว้ในอ้อมแขนด้วย บัดนี้คุณพ่อคงจะ
 ได้พบกับคุณแม่และพี่รัชชัยแล้ว ขอให้วิญญาณของคุณพ่อจงไปเป็นสุข
 สงบ ชั่วนิรันดร์

จากลูกผู้อยู่แดนไกล

แจ้ว

(นิภาวัฒน์ ราชศิริ)

ในชีวิตนี้ จะไม่มีอีกแล้ว

ไม่มีอีกแล้วที่จะได้ฟังคำพูดของคุณพ่อ เมื่อมาเยี่ยมคุณพ่อทุกครั้งที่บ้านไทรทอง คุณพ่อจะพูดเสมอ และพูดอยู่เป็นประจำ ได้แก่ประโยคที่ว่า

“พิมพ์กับจิตมาแล้ว เปิดประตูหน่อย”

“จิตกลับจากต่างจังหวัดแล้วหรือ? เป็นไงบ้าง ขายยาดีไหม?”

“พิมพ์รัก คุณแม่สบายดีหรือ?”

“น้องหนู (ลูกสาว) เป็นไงบ้าง ชนมากไหม?”

“ยูร พี่จิตกับพี่พิมพ์มา มีอะไรให้ทานบ้าง?”

“กลับบ้าน ขับรถอย่าเร็วนะจิต”

“ขอบใจมาก ที่มาหาคุณพ่อ ฝากคิดถึงคุณแม่ด้วย”

คำพูดของคุณพ่อ ยังคงกังวานอยู่ในความทรงจำของเราทั้งสองอยู่ตลอดเวลา ถึงแม้ว่าคุณพ่อได้จากเราไปแล้ว ก็เพียงแต่ร่างกายเท่านั้น ส่วนจิตใจ คำแนะนำ ความหวังดี ความเป็นห่วงลูกของคุณพ่อ ยังมีอยู่กับเราชั่วนิรันดร์

คุณพ่อ เป็นผู้ที่ มีเหตุผลมาก และก็เคารพเหตุผลด้วยโอบอ้อมอารี ห่วงใยต่อทุกๆ คน คุณพ่อจะมีความสุขมากเมื่อได้รับฟังเรื่องราวของลูกศิษย์คุณพ่อ ซึ่งเราทั้งสองได้พบในที่ต่าง ๆ ทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด มาเล่าสู่คุณพ่อฟัง ซึ่งลูกศิษย์ทุกท่านก็ได้ระลึกถึงพระคุณของคุณพ่อ

“ในชีวิตนี้จะไม่ มีอีกแล้ว คือ ร่างกายของคุณพ่อท่านนั้น แต่ความรักของคุณพ่อยู่กับเราตลอดเวลา เช่นเดียวกับคุณพ่อได้อยู่ด้วยความรัก ในอ้อมพระหัตถ์ของพระเจ้า

ด้วยความเคารพ

จิต - พิมพ์ - น้องหนู .

(หิรัญชัย — พิมพ์รัก — พิมพ์ดี ไทยง)

คุณพ่อของวรัช

คืนวันพุธที่ 17 กันยายน 2523 หรือ 04.00 น. ของวัน
พฤหัสบดีที่ 18 กันยายน 2523 เหตุการณ์ที่ไม่เคยคิดหรือคาดว่าจะเกิด
ขึ้นเลย ก็คือได้รับโทรศัพท์ทางไกลจากครูของโรงเรียนสามมุขคริสเตียนวิทยา
แจ้งให้ทราบว่าคุณพ่อได้ถูกคนร้ายยิงและเสียชีวิตแล้ว ขณะนี้ศพอยู่ที่บ้าน
พี่เป่าให้รีบมารับโดยด่วน ตอนนั้นคิดว่าฝันไปกระมัง ทำไมคนอย่างคุณพ่อ
ซึ่งมุ่งประกอบแต่ความดี จะต้องไปจบชีวิตด้วยวิธีนั้น มันไม่น่าเชื่อเลย ต้อง
ถามย้ำให้แน่ใจว่าจริงหรือไม่ แต่มันก็เกิดขึ้นจริง ๆ มันช่างเหี้ยมโหด และ
โหดร้ายเหลือเกิน

ทุกคืนคุณพ่อจะเป็นห่วงและยังไม่นอน ถ้าวรัชยังไม่กลับบ้านและ
ทุกเช้าคุณพ่อจะปลุกถ้าเห็นวรัชยังไม่ตื่น

ทุกครั้งที่วรัชพานิสิตและอาจารย์ไปศึกษานอกสถานที่ต่างจังหวัดคุณ
พ่อจะช่วยดูแลเตรียมสิ่งของต่าง ๆ ให้ คุณพ่อจะคอยฟังว่ามีปัญหาอะไร
หรือไม่ และจะดีใจเมื่อเห็นวรัชกลับมาอย่างเรียบร้อยทุกครั้ง

ทุกครั้งที่มีปัญหาอะไร ติดขัดเรื่องอะไร คุณพ่อก็จะช่วยแก้
ปัญหาต่าง ๆ ให้ ช่วยปลอบใจ ให้กำลังใจ

ทุกครั้งเมื่อคุณพ่อทราบข่าวว่า จะมีลูกศิษย์เก่า ๆ มาเยี่ยมที่บ้าน
คุณพ่อจะดีใจ และบอกให้วรัชจัดบ้านและหาขนมไว้ให้

ต่อไปนี่รัชจะได้ยินเสียงต่าง ๆ เหล่านี้อีกแล้ว เสียงคุณพ่อที่คอย
สั่งสอน คอยเตือน คอยปลุก คอยเอาใจ คอยช่วยเหลือ ฯลฯ

โดยปกติที่บ้านรัชก็อยู่กับคุณพ่อและยูร บ้านก็เงียบอยู่แล้วแต่ต่อ
จากนี้ไปมันคงจะยิ่งเงียบและเหงายิ่งขึ้น

มันเร็วเกินไปที่คุณพ่อต้องจากไป มันยังไม่ถึงเวลา และมันโหด-
เหี้ยมเกินไปด้วย นับเป็นการสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ของรัช แต่นั่นแหละถือว่า
เป็นน้ำพระทัยขององค์พระผู้เป็นเจ้า พระองค์ทรงพอพระทัยที่จะรับคุณพ่อ
ไปอยู่ด้วยแล้ว

ขอให้ดวงวิญญาณของคุณพ่อ จงไปสู่สุขคติชั้นสวรรค์เมืองแมน
ติดสนิทอยู่กับองค์พระเยซูคริสต์ด้วยเถิด

ด้วยความเคารพรักและอาลัยยิ่ง

ลูกวัช

คุณพ่อของยูร

วันที่ 18 กันยายน 2523 เป็นวันที่ยูรลืมไม่ได้ชั่วชีวิต วันที่ยูรสูญเสียคุณพ่อ วันที่ยูรไม่มีคุณพ่ออีกแล้ว วันที่ยูรกับลูก ๆ ชาติร่วมโพธิ์ร่วมไพร เวลาที่ดีที่สุด เป็นเวลาที่ยูรทรงมานิจใจอย่างที่สุด ยูรกับลูก ๆ ไม่เคยคิดมาก่อนเลยว่าคุณพ่อจะจากไปเร็วอย่างนี้ คุณพ่อขา ทุกครั้งที่คุณพ่อป่วยเข้าโรงพยาบาล แต่ละคร้งคุณพ่อก็ก๊หาย มีครั้งหนึ่งที่ยูรจำได้ เป็นเวลากลางคืน คุณพ่อหอบมาก ทุกครั้งที่คุณพ่อหอบ ยูรก็นวดตามสันหลัง ต้นคอ กัดท้องเบา ๆ คุณพ่อก็ก๊อวยยังชั่วและก๊หาย คืนวันนั้นทำอย่างไรก๊ไม่ดีขึ้น ยูรกับคุณชัยวัชได้พาคุณพ่อส่งโรงพยาบาล เวลาสามทุ่มหรือสี่ทุ่มที่ยูรจำได้ ยูรคิดว่าคุณพ่อจะไม่รอดแล้ว ไม่ใช่ว่าเป็นแต่ยูรจะคิดว่าคุณพ่อจะไม่รอดนะคะ คืนนั้นตัวคุณพ่อเองก๊คิดเหมือนกับยูร จึงให้คุณชัยวัชโทรศัพท์เรียกคุณอาวิไลไปหาที่โรงพยาบาล แต่แล้วคุณพ่อก๊รอดมาได้ราวปาฏิหาริย์ ยูรไม่คิดเลยว่าคุณพ่อจะจากไปอย่างนี้ โรคประจำตัวคุณพ่อก๊มีหอบและหัวใจ แต่แล้วคุณพ่อก๊ไม่ได้จากไปด้วยโรคประจำตัวเลยคะ ยูรเสียใจมากที่ไม่ได้ปรนนิบัติคุณพ่อครั้งสุดท้าย ยูรรักคุณพ่อก๊มากเหมือนกับพ่อบังเกิดเกล้าของยูรเอง ยูรจากบ้านของยูรมา ยูรเป็นเด็กกำพร้าพ่อและแม่ คุณพ่อก๊ให้ความอบอุ่นกับยูรและลูก ๆ ของยูรมาตลอดเวลา คุณพ่อขา ต่อไปนี้ใครจะมาคอยตักเตือนยูรเวลายูรทำอะไรไม่ถูก และเวลาตีห้าใครจะมาเรียกให้ยูรตื่น

ต่อไป นั้ยूरไม่ได้ยินเสียงของคุณพ่ออีกแล้วค่ะ คุณพ่อขา ความดีของคุณพ่อ
 นั้ยूरจะไม่ มีวันลืมเลยจนชั่วชีวิต คุณพ่อขา ถ้าชาติหน้ามีจริงยूरจะไปรับใช้
 คุณพ่ออีกค่ะ

ขออำนาจองค์พระเยซูเจ้า และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก
 โปรดบันดาลให้วิญญาณของคุณพ่อได้ไปสู่สรวงสวรรค์ด้วยค่ะ

กราบแทบเท้าคุณพ่อ

ยूर และ ลูก ๆ

อาสาคุณตา

จากวันนั้น ซึ่งคุณตาได้เคยสอนปูมา ทุก ๆ คำที่ออกมาจากปากของคุณตานั่น ไม่มีคำสอนใดที่บอกให้ปูทำตัวไม่ดี แต่การกระทำของปูนั้น บางครั้งก็ยับยั้งไม่ได้ เมื่อคุณตายังอยู่ คุณตาบอกว่า “ตอนเด็กเล็กอยู่นั้นได้เคยทำผิดเช่นเดียวกัน และผู้ใหญ่ที่หวังดีต่อคุณตา ได้ว่ากล่าวตักเตือนคุณตาเรื่อยมา จนคุณตาบังคับตนได้เช่นนั้นแหละ ดังนั้นคุณตาต้องการที่จะเห็นหนูเป็นคนดี เป็นที่รักของคนอื่น เข้าใจไหม” ปูเข้าใจในความปรารถนาของคุณตาดี และรู้สึกว่าการจะมีนิสัยเยี่ยงคุณตา ตอนคุณตายังมีชีวิตอยู่ คำพูดของคุณตาในแต่ละวัน จะต้องมิตีเตือนใจให้แก้ปูเสมอ สิ่งใดที่ไม่เข้าใจ ปูจะไปถามคุณตาให้คุณตาช่วยอธิบายให้ หลายครั้งที่ปูไม่ได้ไปเรียนกับเพื่อน ๆ เขา เพราะป่วยด้วยโรคต่างๆ เมื่อหายดีแล้ว มักจะไปหาคุณตาให้ช่วยสอนปูเสมอ และคุณตาก็เป็นผู้ช่วยแก้ปัญหาให้แก่หลาน ๆ ทุกคนอีกด้วย

ตั้งแต่นั้นไป เมื่อครอบครัวของปูขาดคุณตาแล้ว คงจะว่าเหว้ไม่น้อย เท่าที่คุณตามีชีวิตอยู่ ปูเห็นการดำเนินชีวิตของคุณตาได้บำเพ็ญประโยชน์ต่อครอบครัวและผู้อื่นมากมายนัก แม้ว่าหลายคนอาจจะไม่เห็นคุณงามความดีนี้ อย่างน้อยได้เห็นแล้ว และได้ตั้งใจจะดำเนินชีวิตแบบคุณตาด้วย คุณตาเป็นผู้ที่มีอารมณ์เยือกเย็น นิสัยใจคอกว้างขวางเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว เป็นผู้นำที่ดีและเป็นผู้เสียสละเสมอ

เมื่อคุณตาจากไปแล้ว ปู่หวังว่าดวงวิญญาณของคุณตาจะไปถึง
 อ้อมอกของ (อับราฮาม) นะคะ แม้ว่าการจากไปครั้งนี้จะต่ำต้อยเพียงไร แต่
 จิตใจสูงส่งยิ่งนัก เป็นการเสียสละครั้งยิ่งใหญ่ทีเดียว คุณตาได้จากไปแต่กาย
 แต่ความดีที่คุณตาทำได้ถูกบันทึกลงในจิตใจของหลาย ๆ คน ปู่ขอกราบเท้า
 ลาคุณตาเป็นครั้งสุดท้ายค่ะ

จาก ปู่
 ปกมากรณ์ อินทุเวศ

เมื่อคุณตายังอยู่คุณตาเคยสอนเลขข้อที่อ้อยทำไม่ได้ คอยสอนการ
บ้านอ้อยทุกอย่าง คุณตาคอยให้กำลังใจแก่อ้อย ให้อ้อยสอบได้ดี ตั้งใจเรียน
ตอนที่อ้อยทำผิดคุณตาคอยเตือนอ้อยไม่ให้อ้อยทำผิด บางครั้งอ้อยไปทะเล
อ้อยชวนคุณตาไป คุณตาก็ไป พอไปที่บางแสนอ้อยใช้เงินหมดอ้อยก็ขอ
เงินคุณตาได้ คุณตาเคยเล่นกับอ้อยเมื่ออ้อยเหงา แต่บัดนี้ใครเล่าจะมาเล่น
กับอ้อย ให้เงินอ้อยใช้ คอยเตือนอ้อยและสอนการบ้านอ้อย ใครเล่าจะไป
เที่ยวกับอ้อย ตอนนี้คุณตาไม่อยู่กับอ้อยแล้ว ขอให้พระเจ้าทรงรับคุณตาไป
อยู่กับพระองค์ด้วย

จากหลานรักของคุณตา

อ้อย

"The Special Note
for
My Dearest Grandfather

I feel very sad about my
Grandfather was murderous.

I miss him very much.
He wrote me letters and
I wrote him letters too.
He told me to study
hard and be one of the
top three in the class.

I flew back to Thailand
to see his face again
because it might be my
last chance to see him

again. So I feel very, very
sad about him. I'll see his
face but he couldn't
talk. I hope God will
keep him in his hand
forever.

From His
Granddaughter,

Nattina Rackiree

ที่ฝนได้ฟังจากคุณตา แล้วฝนก็ไม่ได้ยินเสียงคุณตาพูด
อีกเลย เมื่อถามพ่อของฝน คุณตาก็เป็นคนขี้ดฝน
ให้เขียน แต่ทำงานคุณตาแล้วใจจะบอกฝนเขียน ไม่รู้ใคร
ให้ทำงานบอกฝน เพราะคุณตาตาขี้แล้ว ตาแก่ฝนหัวว่า คุณตา
ยังไม่เสีย เพราะว่าชาจารย์สุทิศ บอกฝนว่า ส่งคุณตาไปโรง
พยาบาลแล้ว คำนึงฝนไว้แล้ว อธิษฐานขอพระเจ้าให้ คุณตาหาย
แต่พอตื่นขึ้นมาฝนเห็นคุณตา นอนอยู่ให้หัดรับแขก มีเลือดไหล
มาก ฝนอยากจะไปบอกคุณตา แต่ชาจารย์สุทิศมาพูดฝนด้วย
แล้วพาฝนไปไม่ให้ฝนเห็นคุณตา เขาให้ฝนไปนอนต่อ แต่คืนนั้น
ฝนนอนไม่หลับเลย ฝนคิดถึงคุณตามากค่ะ คุณตา

จากฝนหลานของคุณตา

ทุนการศึกษาอาจารย์ เล็ก ไทยง

เพื่อเป็นอนุสรณ์แด่ท่าน ศาสนาจารย์เล็ก ไทยง ผู้ซึ่งได้ใช้ชีวิตของท่านคลุกคลีอยู่กับการศึกษา เป็นครูตั้งแต่หนุ่มจนถึงวาระสุดท้ายของชีวิต สอนศิษย์มากมายหลายสถาบัน จนบัณฑิตศิษย์ทั้งหลายต่างก็ประสบความสำเร็จในชีวิตการงานไปหมดทุกคน และในขณะนั้นท่านอาจารย์เล็ก ไทยง ได้จากโลกนี้ไปแล้ว พวกเราจึงคิดว่าน่าจะจัดทำอนุสรณ์สำหรับท่านไว้สักอย่างหนึ่ง และสิ่งนั้นไม่มีอะไรดีไปกว่า “ทุนการศึกษา อาจารย์เล็ก ไทยง” เพื่อเป็นทุนการศึกษาของเด็ก ๆ ต่อไปตามเจตนารมณ์ของท่านอาจารย์เล็ก ไทยง

ขณะนี้ทุนการศึกษานี้ได้เริ่มต้นขึ้นแล้ว กองเงินทุนอาจจะยังไม่มากมาย แต่หวังใจว่าบรรดาลูกศิษย์ทุกท่านคงจะช่วยกันระดมระดมให้ ทุนการศึกษาอาจารย์ เล็ก ไทยง ได้เป็นอนุสรณ์ระลึกถึงท่านอาจารย์อันเป็นที่เคารพยกย่องของเราทุกคน

ผู้สนใจจะร่วมสมทบทุนการศึกษานี้ กรุณาติดต่อ ลูก-หลานของท่านอาจารย์ เล็ก ไทยง ได้ที่

155 ซอยวิจิตรวรศาสตร์ ถนนเจริญนคร สำหรั กท. 6

โทร. 468-0076

ส่วนหนึ่งของคำบรรยาย

ของ

ศาสตราจารย์เล็ก ไทยง

การสอนของพระเยซูคริสต์ เมื่อทรงฟื้นคืนพระชนม์แล้ว

ลูกา 24. 25 ครั้นนั้น พระองค์ทรงบันดาลให้ใจเขาทั้งหลายเกิดความ
สว่างขึ้น เพื่อจะได้เข้าใจพระคัมภีร์

- (1) คำสอน 50 วันนี้ สำคัญมาก
- (2) ข้อความเหล่านั้น คือ คำหมายของพระคริสต์ เจาะจงชี้แจงพระธรรม
คัมภีร์
- (3) พระคริสต์ทรงมอบอำนาจการยกบาปโทษแก่สาวก
- (4) พระคริสต์ผู้ทรงฟื้นคืนพระชนม์ชีพ “ทรงหยิบขนมปัง และขอพระพร”
คือ ศีลมหาสนิท

1. ก่อนที่พระคริสต์จะเสด็จขึ้นสู่สวรรค์ การปรากฏพระองค์แก่เหล่าสาวก
ของพระองค์นั้น สำคัญมาก ตามวาระต่าง ๆ กัน
2. ทรงพิสูจน์ให้เขาเหล่านั้นว่า พระองค์คือพระเจ้า ทรงฟื้นคืนขึ้นจาก
ตาย เพราะฉะนั้น คำตรัสและการปฏิบัติของพระองค์นั้นแสดงให้เห็น
ว่าสำคัญและมีอิทธิพลมาก

— ทรงสอนสาวก ให้ได้รับความสว่างแก่คำสอนของพระองค์ สำคัญ
สำหรับเราทั้งหลายที่จะยึดมั่นในความจริงนี้ จาก พระผู้ทรงชีวิต ผู้
ช่วยไถ่รอด ทรงรัศมี และอมตะ

3. อะไรเป็นหลักสำคัญ —

(๔)

ก. พระองค์อ้างข้อพระธรรมคัมภีร์ และทรงอธิบายให้เขาเข้าใจ ที่อ้างอิงถึงพระองค์ แก่สาวก 2 คน เดินทางไปบ้านเอมมาอุ ในวันอาทิตย์อีสเตอร์ ว่าพระองค์ คือ มาซาฮา พระผู้ไถ่ให้ความรอดแก่ปวงชน

4. เหมือนเป็นพระอาจารย์ คริสตจักรก็เป็นเช่นนั้น

— เมื่ออ้างถึงพระวจนะ ก็อธิบายพระวจนะนั้น

— คริสตจักรอาจอ้างข้อพระธรรมเป็นหลักได้

— พระเกียรติคุณ และหนังสือฝากของอัครสาวกนั้น เขียนขึ้นภายหลังที่ได้ตั้งคริสตจักรขึ้นแล้ว และพระคัมภีร์ใหม่ เป็นสำคัญยิ่งกว่าข้อพระธรรมอื่น ๆ

เพราะฉะนั้น มันจึงไม่ใช่ว่า พระคัมภีร์ได้สร้างคริสตจักร แต่คริสตจักรได้สร้างพระคัมภีร์ขึ้นมา และระวังกษัตริย์พระธรรมไว้ ให้ได้แปลและอธิบาย ตกทอดลงมาหลายชั่วอายุคน พระคริสต์ทรงชี้แจงอธิบายไว้นั้นย่อมเป็นบทเรียนที่สำคัญแรกแก่เรา

พระองค์ทรงโปรดบันดาลให้เขาทั้งหลายเกิดความสว่างขึ้น เพื่อจะได้เข้าใจพระคัมภีร์

ข. การทนทุกข์ทรมานในความบาป และการยกล้างโทษให้แก่เรา นั้นควรจะเทศนาในพระนามของพระองค์แก่ชนทุกประเทศ

ลูกา 24.47 “และจะต้องประกาศทั่วทุกประชาชาติ ในพระนามของพระองค์ ให้เขากลับใจใหม่ รับการยกบาปตั้งแต่นั้นที่กรุงเยรูซาเล็ม

(๕)

โยฮัน 20, 22, 23 “ ครั้นพระองค์ตรัสอย่างนั้นแล้ว จึงทรง
ระบายลมหายใจออกเหนือเขา ตรัสกับเขาว่า “จงรับพระวิญญาณบริสุทธิ์
เถิด

ถ้าท่านจะยกความผิดบาปของผู้ใด ความผิดบาปนั้นก็จะถูกยก
เสีย และถ้าท่านทั้งหลายจะให้ความผิดบาปติดอยู่กับผู้ใด
ความผิดบาปนั้น ก็จะติดอยู่กับผู้นั้น ”

- การสารภาพความผิดบาป Confession
- การยกโทษความผิดบาป Redeem
- การกลับใจใหม่ Repent

พระคำของพระคริสต์ “ความบาปของเขา เจ้าจะยกโทษให้” เป็น
คำของพระผู้ทรงไว้ซึ่งอำนาจและฤทธิ์ ควรเป็นที่เคารพในแวดวงคริสตจักร
ของพระองค์

ให้เราถวายโมทนาพระคุณในความจริง และสัจจะ

ลูกา 24.25 “ ครั้นนั้น พระองค์ทรงบันดาลให้ใจเขาทั้งหลายเกิดความสว่าง
ขึ้น เพื่อจะได้เข้าใจพระคัมภีร์ ”

5. ข้อหลักสำคัญที่พระเยซูทรงเน้น ตั้งแต่คืนพระชนม์จนถึงวันเสด็จสู่
สวรรค์

- (1) พระคัมภีร์ Bible-God's Words
- (2) เครื่องทดแทนความผิดบาป Redeem
- (3) ศีลมหาสนิท Holy Communion

(๖)

6. ในข้อต่อไป คือ (4) ความยิ่งใหญ่ของอัครสาวกเปโตร

— พระคริสต์ทรงเลือกแผ่นดินด้วยพระองค์เอง ให้เปโตรเป็นศิลา

— เปลี่ยนชื่อ ซีโมน เป็น เปโตร

— เป็นสาวกที่ตอบได้ดีว่า “พระองค์เป็นพระคริสต์พระบุตรของพระเจ้าผู้ทรงพระชนม์อยู่

— ในโยฮัน 21.15-17 พระเยซูคริสต์ตรัสกับเปโตรถึง 3 ครั้ง ถึงความรักของเปโตรที่มีต่อพระองค์และตรัสให้เลี้ยงดูแกะของพระองค์ ทรงกำชับ เป็นคำสั่ง ไว้แก่เปโตร

7. คำสั่งของพระคริสต์—มัทธิว 27.19 “เหตุฉะนั้น เจ้าทั้งหลาย จงออกไปสั่งสอนชนทุกชาติ ให้เป็นสาวกของเราให้รับบัพติศมา ในนามแห่งพระบิดา พระบุตร และพระวิญญาณบริสุทธิ์”

และมารโก 16.15 “ฝ่ายพระองค์จึงตรัสสั่งพวกสาวกว่า เจ้าทั้งหลายจงออกไปทั่วโลก ประกาศข่าวประเสริฐแก่มนุษย์ทุกคน”

— ประวัติศาสตร์ของคริสตจักร ได้ดำเนินตามรอยพระบาทของพระคริสต์อย่างงดงาม ตั้งแต่ต้นจนถึงปัจจุบันนี้

(1) มีนักบุญหลายคน ที่เข้มแข็ง และดำเนินงาน ประกาศข่าวประเสริฐ ยังคนป่า คนดอย คนที่ไม่มีศาสนาใด ๆ

(2) แสดงการอัศจรรย์ เพื่อพิสูจน์ความจริงของคริสตจักรของพระองค์ ได้แก่ผู้ที่เชื่อ

1. ขั้วผิ้ออก

2. พูดภาษาต่าง ๆ

3. จับงูได้

4. ดั่มยาพิษ

5. รักษาคนป่วย

นักบุญเหล่านี้มีความสามารถทำได้ เซ็นท์ แฟรนซิส ซาเวียร์
มีฤทธิ์ทำได้พูดได้หลายภาษา ลั่นทอง คนตายให้เป็นคืนชีวิตมาอีก

8. คำตรัสสุดท้ายของพระคริสต์—

มัทธิว 28.20 “...นี่แหละ เราจะอยู่กับเจ้าทั้งหลายเสมอไป จนกว่าจะ
สิ้นยุค”

— พระเจ้าผู้ไถ่บาปให้รอดแก่เรา

พระเจ้าผู้ทรงรัศมีรุ่งโรจน์

พระเจ้าผู้ทรงไว้ซึ่ง อมตะ

— แม้จะถูกรังแก ทำร้าย ต่างก็ยังคงดำเนินการประกาศทุกหนแห่ง

— ความแตกแยก

ความเชื่อที่ผิด ๆ

ความพยายา

จนเกิดความสันติสุข

— เราทั้งหลายจะต้องยอมรับพระเจ้าของเรา

8. คำสั่งสอน 7 ประการ—

1. ยึดพระกัมภีร์และแสดงเทศนา

2. การทนทุกข์ทรมานแทนเรา โดยพระบุตร

(๘)

3. ศีลมหาสนิท

4. ความยิ่งใหญ่ของอัครสาวกเปโตร

5. การมอบอำนาจให้เทศนาสั่งสอนและประกอบศีล

6. มอบอำนาจการแสดงความอัศจรรย์ เพื่อส่งเสริมความสำคัญ
ของคำสอน

7. กำลังที่ไม่สามารถทำลายได้

เราพร้อมแล้วหรือยัง ที่จะยึดความจริงนี้ไว้ ?????????

สุดท้ายนี้ ใครผู้ใดมีความเชื่อ และศรัทธา วางใจในพระคริสต์
จะขอถวายตัว มอบชีวิตของเราไว้ในพระองค์

เชิญ เชิญ เชิญ พบกับท่านประธานธรรมกิจของคริสตจักรเรา
เสียเดี๋ยวนี้ หรือ ในโอกาสอันดี เกรงว่าจะสายเกินไป

(๕)

ตามรอยพระบาทพระเยซูคริสต์

1. พบคำตอบ
2. พบความหวังใจ
3. พบความคิดใหม่
4. พบแนวทางใหม่
5. พบชีวิตใหม่

เป็นประดุกุญแจดอกสำคัญที่จะไขปัญหาอุปสรรค

สัปดาห์แห่งการทนทุกข์ทรมาน

วันอาทิตย์	— วันแห่งชัยชนะ
วันจันทร์	— วันแห่งฤทธิ์อำนาจ
วันอังคาร	— วันแห่งความขัดแย้ง
วันพุธ	— วันเจ็บ
วันพฤหัสบดี	— วันตั้งศิลมหาสนิท
วันศุกร์	— วันถูกตรึงบนไม้กางเขน
วันเสาร์	— วันบรรจุไว้ในอุโมงค์
วันอาทิตย์	— วันคืนพระชนม์

อาคาเพ

1. เอโรส คือ ความรักระหว่างหนุ่มสาว สามิ ภรรยา เป็นความรักที่เกิดจากสัญชาตญาณของมนุษย์และสัตว์

ฟิเลีย เป็นความรัก ความผูกพันระหว่างมิตรสหาย เป็นความรักที่เอียงเข้าตน คือหวังผลตอบแทน เช่น ถ้าเพื่อนดีต่อเรา เราก็ดีต่อเพื่อน แต่ถ้าเพื่อนดีต่อเรา เราก็ดีต่อเพื่อน แต่ถ้าเพื่อนทรยศหักหลังเรา ความรักมิตรภาพก็กลายเป็นคู่แข่งกันอย่างนี้

อาคาเพ เป็นความรักของพระเจ้า เป็นความรักที่สูงส่ง เป็นความรักที่ไม่หวังผลตอบแทน เป็นความรักที่มีแต่ให้ “ความรักนั้น^๕ กอด

ทนนาน และกระทำคุณให้ ความรักไม่อิจฉา ไม่อวดตัว ไม่หยิ่งผยอง ไม่หยาบคาย ไม่คิดเห็นแก่ตัวตนเองฝ่ายเดียว ไม่ฉุนเฉียว ไม่ช่างจดจำ ความผิด ไม่ชมชื่นยินดีเมื่อประพฤติชอบ ความรักทนได้ทุกอย่าง แม้ความผิดของคนอื่นและเชื่อในส่วนดีของเขาเสมอ และมีความหวังอยู่เสมอ และทนต่อทุกอย่าง” — 1 โครินธ์ 13,4—7

DUTY of PRAYER

“Amen, amen, I say to you, if you ask the Father anything in My Name, He will give it you.” —John XVI. 23

I. The subject of prayer forced on us.

- = subject for our thoughts to-day should be prayer.
- = prayer is the great means to help us to gain heaven.
- = the use of prayer is necessary for our salvation.
- = Prayer is = The raising up of our minds and hearts to God.

II. What is it ?

- Prayer is “The raising up of our minds and hearts to God.”
- lifting us from this earth, from false promises, worldly life,
- for wanting of taking a loftier of life
- from our surroundings, the great influence
- to become children of God, than children of this world

III. Its power pith God.

— it is to God

God, our Father

who is watching us from heaven, proud of our endeavours,
and inspiring us to be faithful

God = who is our end and our eternal reward.

TV. Its power over ourselves.

— to the best and noblest of our nature — our mind

$\frac{3}{8}$ that we may know Him more and more

— our will, that we may centre all

— our will, that we may know Him more and more

— may centre our intentions, interests upon Him

— our heart, that there may be only one LOVE, the motive
of our life.

2. Cor. V. 14 “The love of Christ presseth on.”

what does it do? what is its power what does it accomplish?

— by prayer, we honour God. influence Him so that,
in spite of our sins, He listens to us, and grants our
requests.

(၈၈)

“Call upon Me in the day of trouble I will deliver thee, and thou shalt glorify Me.” — Psxlix. 15

“You shall pray to Me. and I will hear you. You shall seek Me, and you shall find Me, and I will hear you. when you shall seek Me with all your heart.” —Jer xxix.

12, 13

— $\frac{3}{8}$ ray, earnestly

V. Why past prayer, perhaps, so often a failure ? Tepidity, distractions, selfishness.

— prayer = enlightens, strenthens to make a pure intention,
and to seek only God 's glory,

— to live for Him

— it gives a relish for the work of God and a keenness in
His services

VI. Pray always : it is our daily food,

— our food, our breath, our life

— Three things can spoil, even ruib our prayers :

1. Tepidity — half-heartedness in God 's service Prayers are hurried prayers are shortened many a time omitted through sloth and love of ease

2. — Distractions — sterility of our prayers
 — Come and steal away our thoughts before they arise up
 to God
 — Negligent and witful
3. — unanswered — selfishness in fear, misery, illness we think
 of God In health, in comfort, in enjoyment, God is
 forgotten.

Thank God for this great means of salvation. Rising up of
our minds and Hearts to God

If you ask the Father anything in His Name, He will
give it you.

I Know the Lord will Make A Way for Me.

I Know the Lord will Make a way for me,

I Know the Lord will make a way for me, If I look to
Him and pray,

Darkest night will turn to day,

I know the Lord will make a way for me.

๗ ฤดูของปีคริสเตียน

ค.ศ. 1984

โดย

นายจอห์น ล. เอเกิน

ความกระหาย

ศิษยาภิบาลหรือผู้ปกครอง ผู้มีหน้าที่นำในการนมัสการในโบสถ์ หรือตามบ้านตลอดปี ย่อมรู้สึกบ้างแล้วว่าการนมัสการที่ทำไปโดยไม่มีโครงการอันไว้ก่อน ก็ย่อมเป็นชนิดสับสนสับสนห้ำไป ไม่ค่อยจะเกิดผลสมหวัง ในเวลานี้มีหลายคนอยากได้คำแนะนำถึงวิธีที่จะให้การนมัสการเป็นระเบียบดียิ่งขึ้น เขาอยากพบความรู้ที่จะช่วยในการเลือกหัวข้อเทศนาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อเขาจะได้ทำให้บรรดาสมาชิกเข้าใจเรื่องคริสต์ศาสนาครบบริบูรณ์

ปีคริสเตียน

มีวิธีอย่างหนึ่ง ซึ่งจะช่วยให้ผู้นำเหล่านี้ คือให้กะโครงการนมนัสการไว้ ตามแบบ “ปีคริสเตียน” หรือ “เจ็ดฤดู—ของปีคริสเตียน” ผู้นำส่วนมากคงไม่เคยได้ยินเรื่อง “ปีคริสเตียน” เลย อาจจะเข้าใจว่าเป็นของใหม่ แต่แท้จริงเป็นของเก่าโบราณมาก ใช้มาหลายปีแล้ว แต่คริสตจักรในประเทศไทย ไม่เคยดำเนินกันเท่านั้นเอง

เจ็ดฤดูของปีคริสเตียน

ปีคริสเตียนมีเจ็ดฤดูตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นแล้วฤดูเหล่านี้เน้นหลักของคริสต์ศาสนาไว้ 7 ประการ เมื่อสรุปแล้วจะเห็นว่า ความเชื่อและคำสั่งสอนทุกข้อจะบรรจุไว้ในฤดูทั้ง 7 นี้ได้ เช่น

1. **ฤดูแอดเวนท์ (Advent)** เป็นฤดูที่เน้นการเตรียมทางรับ
พระเยซูคริสต์ ผู้ซึ่งจะทรงบังเกิดในโลกในฤดูนี้ บรรดาคริสเตียนย่อมนกลับ
ไปเรียน คำทำนายของศาสดาพยากรณ์ว่าด้วยพระมาซีฮา และอัศจรรย์ใจ
เนื่องด้วย ความรักของพระเจ้าผู้ทรงเป็นห่วงมนุษย์ จนยอมบังเกิดเป็น
มนุษย์ เพื่อจะนำมนุษย์ให้รอดได้

2. **ฤดูคริสต์มาสไทด์ (Christmastide)** เป็นฤดูที่ระลึกถึงเวลาที่
พระกุมารเยซูทรงบังเกิด เป็นฤดูแห่งความปีติยินดี

3. **ฤดูอีพิฟานี (Epiphany)** เป็นฤดูที่เน้นเรื่องพระเยซูทรง
ปรากฏแก่โลก เป็นแสงสว่างของโลก เป็นผู้เลี้ยงอันดีสำหรับโลก พระ
องค์ได้ปรากฏครั้งแรกเมื่อนักปราชญ์ 3 คนได้มากราบไหว้นมัสการพระองค์
เพราะฉะนั้นวันนั้น (วันอีพิฟานี) เป็นวันแรกของฤดูนี้

4. **ฤดูเล็นท์ (Lent)** เป็นฤดูที่คริสเตียนทั่วไปย่อมนระลึกถึงพระ-
เยซู ในลักษณะที่พระเยซูทรงถูกทดลอง ถูกตรึงจนสิ้นพระชนม์บนไม้
กางเขน ถูกฝังไว้ในอุโมงค์ คือคิดถึงกรายอม “ถวายชีวิต” ของพระองค์
ซึ่งเป็นหลักแห่งความรอดของคริสเตียน ในวาระเดียวกันคริสเตียนยอม
สารภาพความผิดบาปของเขาในฤดูนี้ โดยหวังว่าจะฟื้นตัวใหม่ได้เมื่อพระองค์
ทรงให้อภัยโทษ

5. **ฤดูอีสเตอร์ไทด์ (Eastertide)** เป็นฤดูแห่งความปีติยินดีอีกฤดู
หนึ่ง เป็นฤดูเมื่อคริสเตียนระลึกถึงพระเยซูคืนพระชนม์ ทรงเป็นผลแรก
แห่งผู้ที่ชนะมาจากความตาย ในวาระนี้คริสเตียนทั้งหลายเรียนเรื่อง ชีวิต
จำเริญเป็นนิจ และปลื้มใจในคำสัญญาของพระองค์

6. **ฤดูวิชันไทด์ (Whitsuntide)** เป็นฤดูสำคัญมาก เพราะในฤดูนี้คริสเตียนได้พบฤทธิ์เดชของพระวิญญาณบริสุทธิ์ หวนคิดถึงคริสตจักรที่พระคริสต์ได้ทรงตั้งไว้โดยพระวิญญาณ และหน้าที่ของคริสตจักรที่จะขยายตัวโครงการแผ่แพร่กิตติคุณไปจนทั่วโลก

7. **ฤดูกิงดัมไทด์ (Kingdomtide)** เป็นฤดูสุดท้ายในฤดูนี้คริสเตียนได้เรียนหลักแห่งแผ่นดินของพระเจ้า ในวาระที่คริสเตียนคิดถึงพระคริสต์ในฐานะที่พระองค์เป็นพระมหากษัตริย์ทั้งปวง จึงอยากเรียนรู้จักแผ่นดินอันบริสุทธิ์ของพระองค์ ในวันสุดท้ายของฤดูนี้ (ซึ่งเป็นวันสุดท้ายของปีคริสเตียน) ย่อมมีการประชุมเปิดโอกาสให้ถวายตัวยอมรับใช้พระองค์ดียิ่งขึ้นตามที่ได้เรียนมาตลอดปี

เหตุผลส่งเสริมการใช้

ถ้าผู้นำจะจัดโครงการนมัสการไว้ตามแบบ “ปีคริสเตียน” นี้ก็จะดีมากเพราะ

1. การนมัสการทุกครั้งจะชี้ไปยังพระเยซู เพราะทุกฤดูก็เน้นชีวิตหรือการงานของพระองค์ตลอด
2. การนมัสการจะดำเนินไปตามหลัก ในปีหนึ่งจะเน้นคำสั่งสอนของคริสต์ศาสนาทุกประการ
3. การนมัสการจะซึ้งและจับใจมากขึ้น เทศกาลต่าง ๆ จะทำให้ชีวิตของคริสตจักรครึกครื้นและทราบซึ้งยิ่งขึ้น

(๒๒)

4. นอกจากนั้นการที่ดำเนินการตาม “ปีคริสเตียน” จะทำให้สมาชิก
ทั้งหลายรู้สึกมากขึ้นว่า เขาเป็นส่วนหนึ่งของสากลคริสตจักร เพราะ
เทศกาลหลายวันเป็นวันพิเศษสากล ซึ่งคริสตจักรทั่วโลกกำลังร่วมกันถือ
ร่วมกันบูชา

5. ที่สุดการดำเนินการตามแบบนี้ จะช่วยหัวหน้าผู้นำในการเตรียม
หัวข้อไว้ล่วงหน้าได้ และบางคนคงจัดโครงการอย่างละเอียดไว้ใช้ตลอดปี
ตัวอย่างโครงการนมัสการตลอดปีนั้น ท่านจะได้พบในหนังสือนี้ต่อไป

ฤดูและเทศกาลต่าง ๆ ที่สำคัญๆ

1. ฤดูแอ๊ดเว้นท์ (เตรียมทางรับพระคริสต์)

ฤดูแอ๊ดเว้นท์ หรือ ฤดู เตรียมทางรับพระคริสต์ เป็นฤดูที่ 1 ในปีคริสเตียน ย่อมเริ่มวันอาทิตย์ที่ใกล้ที่สุดกับวันที่ 30 พฤศจิกายนและจบลงวันที่ 24 ธันวาคมเสมอ เป็นฤดูที่คริสเตียนควรคิดถึงความหวังที่คนส่วนมากมีอยู่ว่า คงมีพระผู้หนึ่งเสด็จมาเยี่ยมโลก ผู้จะช่วยโลกให้รอด เมื่อหวังอย่างนี้แล้ว เราก็คงมีการเตรียมทางรับพระองค์เป็นแน่ พระเจ้าได้เตรียมทางไว้โดยเลือก ชาติหนึ่งที่พระองค์ได้สอนไว้เป็นพิเศษ ทั้งใช้ศาสตาศาพยากรณ์สำคัญๆ หลายคน มาช่วยชี้แจงและเป็นพยาน เมื่อใกล้จะมาถึงวันสมภพของพระเยซู ผู้เป็นพระเมสสิฮาที่พระเจ้าทรงใช้มานั้น คริสเตียนทั้งหลายก็ควรเตรียมใจรับเสด็จไว้ด้วย

วันพิเศษ ในฤดูนี้มีวันเทศกาลของศาสนานวันหนึ่ง เรียกว่า **วันพระกัมภีร์สากล** (ตกอยู่ในวันอาทิตย์ที่ 2 ของเดือนเสมอ) ในวันนี้ย่อมมีการระลึกถึงคุณค่าของพระธรรมกัมภีร์ ในคริสตจักรต่างๆ ทั่วโลก ฤดูนี้เหมาะมากสำหรับฉลองพระธรรม เพราะพระธรรมนี้เป็นหนังสือที่นำเราไปสู่พระคริสต์เจ้า **วันฉลองรัฐธรรมนูญ** (วันที่ 10 ธันวาคม) ก็ปรากฏอยู่ในฤดูนี้ด้วย นอกนั้นถ้าจะมีการถือศีลมหาสนิท ในวันอาทิตย์ต้นฤดูก็จะเหมาะมาก

2. ฤกษ์คริสต์มาสไทด์ (พระคริสต์ทรงบังเกิด)

เมื่อคริสเตียนได้เตรียมทางเตรียมตัวรับพระคริสต์แล้ว วันคริสต์มาสก็ยิ่งเป็นวันสำคัญและประเสริฐ วันคริสต์มาสหรือวันสมภพของพระเยซูคริสต์เจ้านั้น ก็เป็นเทศกาลใหญ่ที่สุดวันหนึ่งของปีคริสเตียน และเป็นวันแรกของฤกษ์คริสต์มาสไทด์ หรือ ฤกษ์พระคริสต์สมภพ^๕ ในวันนี้ควรมีการรื่นเริงสนุกสนาน การให้ของขวัญซึ่งกันและกัน และการนมัสการขอบพระคุณพระเจ้าที่พระองค์ได้ทรงประทาน พระบุตรของพระองค์ลงมาบังเกิดเป็นมนุษย์ ทั้งเป็นผู้ช่วยให้รอดของทุกคนที่เชื่อในพระองค์ด้วย ฤกษ์นี้เป็นฤกษ์^๕ เริ่มวันที่ 25 ธันวาคมจบวันที่ 5 มกราคมทุกปีไป ตลอดฤกษ์นี้ควรมีความปิติยินดี ถ้าจะแสดงความยินดีโดยการแสดงละครหรือละครภาพ หรือโดยการร้องเพลงพิเศษให้มากกว่าธรรมดาจะดี และอย่าลืมคิดถึงคนขัดสน คนโศกเศร้า คนลำบาก ช่วยเหลือเจือจานเขาด้วย เพื่อเขาจะได้พลอยมีความปิติยินดีด้วยกัน

วันพิเศษ นอกจากวันคริสต์มาส มี วันขึ้นปีใหม่^๕ ซึ่งบางคริสตจักรชอบระลึกถึงและมีการนมัสการพิเศษ ถ้ามีการส่งปีเก่ารับปีใหม่ในคืนวันที่ 31 ธันวาคมก็คงสนุกดีเหมือนกัน

3. ฤกษ์อิฟฟานี (พระคริสต์ทรงปรากฏ)

หลังจากวันที่พระเยซูทรงบังเกิดไม่นานนัก มีนักปราชญ์มาจากทิศตะวันออก เพื่อจะแสวงหานมัสการพระองค์ ตั้งแต่เดิมคริสตจักรได้ถือวันที่ 6 มกราคมเป็นวันที่นักปราชญ์ได้ตามดาวมาพบพระองค์ ในวันนี้พระกุมาร

(๒๕)

ทรงปรากฏแก่โลกเป็นครั้งแรก เพราะนักปราชญ์เหล่านั้นมาจากต่างประเทศ
กันทั้งนั้น เพราะฉะนั้นฤดูนี้ตั้งแต่วันที่ 6 มกราคม และจบลงวันอังคาร
ก่อนวันแรกของฤดูแล้นท์ (วันนี้ไม่ใช่วันตายตัวแต่ย่อมเปลี่ยนทุกปี ตามที่จะ
อธิบายต่อไป

ใน ฤดูพระคริสต์ปรากฏ นี้ คริสเตียนทั้งหลายย่อมระลึกถึงการที่
พระเยซู ออกไปประกาศกิตติคุณ และสั่งให้สาวกของพระองค์ออกไปทำเช่น
เดียวกัน ส่วนสมัยนี้ถ้าพระเยซูจะทรงปรากฏแก่โลก คริสเตียนสมัยนี้ต้อง
ทำการเผยแผร์ศาสนาของพระองค์ด้วยการประกาศกิตติคุณนั้น การประกาศ
และนำวิญญานจะทำเมื่อไรก็ได้ แต่ฤดูนี้เป็นฤดูที่เหมาะสมที่สุด เพราะได้เน้น
ถึงการที่พระคริสต์ทรงปรากฏแก่โลกโดยตรง

วันพิเศษ ฤดูนี้เปิดฉากก็ได้เห็นบรรดาคริสเตียนทั่วโลกกำลังอธิษ
ฐานอยู่ เพราะอาทิตย์แรกของเดือนมกราคมเป็น อาทิตย์อธิษฐานสากล วัน
อาทิตย์ที่สองของเดือนมกราคมก็เป็นวันพิเศษ ที่หลายคริสตจักรได้ใช้
ระลึกถึงศาสนทูต ทั่วโลก ผู้ได้ออกไปทำการเผยแผร์ศาสนาในต่างประเทศ
ก่อนที่ฤดูนี้จะจบลงคริสตจักรควรจัดให้มี การนำวิญญาน ในคริสตจักรของ
ตน หรือตั้งทีมออกไปนำวิญญานในที่อื่น ๆ ก็ได้ วันอาทิตย์สุดท้ายของฤดู
นี้ เขาถือว่าเป็น วันฉลอง วันที่พระเยซูแปลงพระกาย ควรมีการ ถูศีล
มหาสนิท ตอนปลายฤดูนี้ถ้าเป็นไปได้

4. ฤดูแล้ง (พระคริสต์ทรงถวายเป็นชีวิต)

ก่อนที่จะรู้วันเริ่มฤดูนี้ ก็ต้องหาวันคืนพระชนม์ก่อน วันคืนพระชนม์คือวันอาทิตย์แรกต่อจากวันเพ็ญที่ตกอยู่ในวันที่ 21 มีนาคม หรือต่อไปจากวันนั้น เช่นปีนี้ (1948) วันเพ็ญต่อจากวันที่ 21 มีนาคม คือวันที่ 25 มีนาคม เพราะฉะนั้นวันคืนพระชนม์คือวันที่ 28 มีนาคม การหาวันเริ่มฤดูแล้งนั้น ต้องนับกลับไปจากวันคืนพระชนม์ 46 วัน วันแรกก็เป็นวันพุธเสมอไป ฤดูแล้งจึงมีระยะเวลา 46 วัน จบลงวันเสาร์ก่อนวันคืนพระชนม์

ฤดูนี้เป็นฤดูระลึกถึงการ ถวายชีวิต ของพระเยซูจะเทศนาเรื่องพระเยซูถูกการทดลอง หรือต่อสู้กับศัตรูก็ได้ ควรเน้นถึงความอดทน และการยอมเสียสละของพระองค์ เมื่อคิดถึงสิ่งเหล่านี้ก็ยอมทำให้บรรดาสมาชิก รู้สึกกายและเสียใจที่เขายอมแพ้การทดลองและความยากลำบาก จึงมาสุขภาพดีด้วยความเสียใจ

วันพิเศษ วันศุกร์แรกของฤดูนี้เป็น วันพิเศษสากลเรียกว่า **วันสากลอธิษฐาน** ที่ฤดูเปิดโดยการอธิษฐานพิเศษก็เหมาะสมมาก และวันนั้นคริสตจักรต่าง ๆ ในประเทศไทย ควรอุทิศสำหรับจัดไว้เป็นวันประชุมกันอธิษฐานด้วยความร้อนรน ถ้าจะมีการประชุมอธิษฐานพิเศษตามบ้านตลอดฤดูนี้ ก็จะดีด้วย

เมื่อเกือบจะถึงวันคืนพระชนม์แล้ว ก็มีวันพิเศษหลายวันที่คริสเตียนทุกคนควรมาโบสถ์ เพื่อจะนมัสการเช่นวันอาทิตย์ก่อนวันคืนพระชนม์นั้น เป็นวันฉลอง **วันที่พระเยซูเสด็จเข้ากรุงเยรูซาเลม** ในฐานะที่เป็นพระ

มหาภักตริย์ทรงลา และประชาชนก็ร้องสรรเสริญเ็นยอพระองค์ต่อไปวัน
พฤษภาคมเป็น วันที่พระองค์ได้ทรงตั้งศีลมหาสนิท บางคริสตจักร ได้มีการ
เลี้ยงในคืนวันนี้ เมื่อบรรดาสมาชิกรับประทานอาหารอิ่มแล้วก็มีการประชุม
ถือนศีลมหาสนิท ตามแบบของคริสตจักรนั้น ๆ วันศุกร์ต่อไปก็ย่อมมีการประ
ชุม ระลึกถึงพระเยซูถูกตรึง ที่ไม้กางเขน

5. ฤดูอีสเตอร์ ไทท์ (พระคริสต์ทรงคืนพระชนม์)

ฤดูแห่งการถ่อมใจ การสารภาพผิด ได้ผ่านไปแล้วฤดูที่พระเยซูได้
ถวายชีวิตของพระองค์ก็จบลงแล้ว บัดนี้ได้มาถึง ฤดูฟื้นตัว พระเยซูได้ทรง
เป็นขึ้นมาจากมรณภาพในวันอีสเตอร์ คริสเตียนก็พลอยฟื้นตัวกันกับพระ
องค์ วันคืนพระชนม์ควรเป็นวันที่คริสเตียนมี ความปิติยินดีอย่างสูงสุด

ฤดูนี้เริ่มด้วยวันคืนพระชนม์ และมีเวลา 49 วันพอดีจบลงวันเสาร์
ก่อนวันเพนเทคอสเต

วันพิเศษ มีวันเทศกาลสำคัญ ๆ หลายวันในฤดูนี้ แต่ วันคืน
พระชนม์ เป็นวันสำคัญที่สุด ถ้าเป็นไปได้ก็ควรจัดให้มีการประชุมเวลาเช้ามืด
ในโบสถ์หรือในสถานที่ ๆ อยู่ท่ามกลางธรรมชาติ ถ้าให้การประชุมนั้นจบ
พอดีเวลาดวงอาทิตย์ขึ้นก็จะยิ่งดี เพราะดวงอาทิตย์ก็เป็นเครื่องหมายเสด็จถึง
พระเยซูผู้เป็นแสงสว่างของโลกมนุษย์ได้ต่อสู้ทำลายแสงสว่างนั้น เพราะ
เขาอยากอยู่ในความมืด แต่ถึงเวลาที่กำหนด “แสงสว่างของโลก” นั้นก็ขึ้น
มาจากความตาย ตามที่พระองค์ได้ชี้แจงไว้แล้ว ความมืดจะปกคลุมพระองค์
ไว้ก็หาไม่ได้ การประชุมปกติในวันอาทิตย์นี้ควรมีการร้องเพลงมาก ๆ และ
ควรประดับประดาโบสถ์ด้วยดอกไม้ให้สวยงาม

วันอาทิตย์ที่ 5 ต่อจากวันคืนพระชนม์ เป็นวันของกสิกร ควรจัดให้มีการอธิษฐานขอพรพรสำหรับกสิกร บางคริสตจักรยอมจัดเป็นพิธี มีการถวาย ดิน พืช และเครื่องมือ เพื่อขอพรพระพระเจ้า วันอาทิตย์ที่ 2 ในเดือนพฤษภาคมเป็นวันของครอบครัวคริสเตียน ถ้าให้สมาชิกนั่งเป็นครอบครัวกันได้ก็จะดี ผู้นำควรเทศน์เรื่อง “บ้านคริสเตียน” วันที่ 40 ต่อจากวันคืนพระชนม์ก็เป็นวันที่พระเยซูเสด็จไปสวรรค์ บางคริสตจักรชอบมีพิธีพิเศษในวันนี้ด้วย

6. ฤดูวิเศษไทด์ (พระคริสต์ทรงตั้งคริสตจักรไว้)

ฤดูนี้ตั้งแต่วันเพ็นเทคอสเต (50 วันต่อจากวันคืนพระชนม์ นับวันคืนพระชนม์ด้วย) เป็นฤดูที่ยาวมีวันอาทิตย์ตั้ง 11 ถึง 16 อาทิตย์ ฤดูนี้จบลงวันเสาร์สุดท้ายของเดือนสิงหาคมเสมอไป

ฤดูนี้เป็น ฤดูของคริสตจักร ตลอด 5 ฤดูที่แล้ว คริสเตียนได้ระลึกถึงชีวิตของพระเยซูในโลกนี้ ตั้งแต่พระองค์ทรงบังเกิดจนพระองค์เสด็จสู่สวรรค์ แต่ชีวิตของพระองค์ไม่จบลงเมื่อพระองค์ทรงกลับไปอยู่สวรรค์ พระองค์ได้สัญญาไว้ว่า พระองค์จะทรงอยู่กับทุกคนที่เชื่อในพระองค์เป็นนิจกาล โดยพระวิญญาณของพระองค์ ๆ ได้ทรงตั้งคริสตจักรไว้ในวันเพ็นเทคอสเตและคริสตจักรนั้นได้เจริญรุ่งเรืองขึ้นเรื่อย ๆ จนในสมัยนี้มีคริสตจักรตั้งอยู่แทบทุกประเทศในโลก เพราะฉะนั้นในฤดูนี้คริสเตียนทั้งหลายก็ฉลองคริสตจักร และถวายเกียรติยศแก่พระผู้เป็นเจ้า ผู้ทรงเป็นประมุขของคริสตจักรนั้น

(๒๕)

วันพิเศษ วันสำคัญที่สุดในฤดูนี้คือ **วันเพ็ญเทกอสเต** เป็นวันระลึกถึงวันนั้น เมื่อพระวิญญาณได้เสด็จลงมาประทับอยู่ท่ามกลางอัครสาวก และเขาได้ออกไปประกาศกิตติคุณ มีคนรับศีล 3000 คน วันนี้คริสตจักรในประเทศไทยไม่ค่อยจะฉลองกัน แท้ที่จริงเป็นวันสำคัญเท่ากับคริสต์มาสและอีสเตอร์

วันเหล่าดรุณ เป็นวันพิเศษอีกวันหนึ่ง ตกอยู่ในวันอาทิตย์ที่สองของเดือนมิถุนายนเสมอไป **วันชาติ** ก็ตกอยู่ในฤดูนี้ด้วย คือวันที่ 24 มิถุนายน เป็นโอกาสที่จะคิดถึงหน้าที่ของคริสตจักรและบรรดาคริสต์ศาสนิกชนต่อชาติของเรา นอกจากนี้สภาคริสตจักรในประเทศไทยได้ตั้งวันอาทิตย์ต้นเดือนกรกฎาคมเป็น **วันของสภา** วันนี้คริสตจักรทั้งหลายควรมีการประชุมพิเศษด้วย

ถ้าคริสตจักรยอม **ถือศีลมหาสนิท** ทุก ๆ 2 เดือนก็จะมี การถือศีล 2 ครั้งในฤดูนี้ ตอนต้นฤดูครั้งหนึ่ง ตอนปลายฤดูอีกครั้งหนึ่ง ก็จะเป็นการเหมาะสมมาก

7. ฤดูคิงดัมไทด์

(พระคริสต์ทรงส่งเสริมแผ่นดินพระเจ้า)

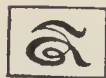
ฤดูคิงดัมไทด์นี้เป็นฤดูใหม่ เดิมมีเพียง 6 ฤดู และฤดูวิดชันไทด์ก็รวมฤดูนี้เข้าไว้ด้วย แต่เมื่อเร็ว ๆ นี้เองมีคนแนะนำว่า ควรแบ่งให้เป็น 2 ฤดู ฤดูวิดชันไทด์ให้เกี่ยวข้องกับคริสตจักร โดยเฉพาะ ฤดูคิงดัมไทด์ ให้เกี่ยวข้องกับ **แผ่นดินของพระเจ้า** ก็นับว่าเป็นความเห็นที่ดีมาก

ฤดูคิงดัมไทด์จึงเป็นฤดูที่คริสต์สมาชิกจะมีโอกาสเรียนหลักแห่งแผ่นดินของพระเจ้า ที่พระเยซูทรงตั้งไว้และอุตสาหกรรมประพจน์ตามกฎของแผ่นดินนั้น ในฤดูนี้ผู้นำจะเทศนาจากมัธยาย บทที่ 5-7 หรือใช้คำอุปมาที่ดี

วันพิเศษ ในฤดูนี้มีวันพิเศษหลายวัน เช่น วันของกรรมกร วันมัชชวรัต วันสันติภาพ วัน Reformation Day วันระลึกถึงคริสเตียนที่ตายไปแล้ว (All Saints Day) เป็นต้น แต่วันพิเศษที่จะเน้นไว้ใช้ในประเทศไทยนั้น ขอแนะนำเพียง 2 วัน คือ วันแห่งพระคริสต์พระมหากษัตริย์เป็นวันแรกของฤดูนี้ เป็นวันที่คริสตจักรควรถวายเกียรติยศพิเศษแก่พระผู้เป็นเจ้าของเรา ส่วนวันถือศีลมหาสนิทสากล นั้น (วันอาทิตย์ต้นเดือนตุลาคม) เป็นวันสำคัญมาก ย่อมนำพระพรมาให้คริสตจักรที่มีพิธีในวันนั้น เมื่อคริสเตียนทั้งหลายในโลกกำลังถือศีลอันบริสุทธิ์พร้อมกันทั่วโลก ก็ทำให้ทุกคนรู้สึกมีน้ำหนึ่งใจเดียวกันขึ้น

ฤดูนี้ตั้งต้นวันอาทิตย์สุดท้ายของเดือน สิงหาคมและจบลงวันเสาร์ก่อนวันต้นฤดูแอตวันท์พอดิคอบปีคริสเตียน

พิมพ์ที่

โครงการพิมพ์
๔๑๖/๒๔ ถนนหลานหลวง กรุงเทพฯ โทร. ๒๘๒๘๓๔๕

นางสุนันทา เหลืองสวัสดิ์ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา ๒๕๒๓

